གཅིག

༄༅། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་མན་ངག་གི་ཁྲིད་ཡིག་བདུད་རྩིའི་ཉིང་ཁུ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །ན་མོ་བུདྡྷ་བོ་དྷི་ས་ཏྭ་བྷྱཿ རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་མན་ངག་གི་ཁྲིད་ཡིག་བདུད་རྩིའི་ཉིང་ཁུ་ཞེས་བྱ་བ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཡོན་ཏན་དུ་མའི་ནོར་གྱིས་བརྗིད་པ་ཡི། །བརྒྱུད་པ་གསུམ་གྱི་བླ་མ་ལ་བཏུད་ནས། །མར་མེ་མཛད་དཔལ་བཞེད་གཞུང་སྙིང་པོའི་དོན། །ཤིང་རྟ་ཆེན་
པོའི་ལམ་མཆོག་འདིར་བཤད་བྱ། །དེ་ལ་འདིར་དུས་གསུམ་དུ་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་རང་རྒྱལ་དང་ཉན་ཐོས་སུ་བཅས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་
གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ལམ་འདི་ཉིད་བསྒོམས་ཏེ། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་བརྙེས་པ་ལགས་ཏེ། ཆོས་ཚུལ་འདི་ལ་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་
རིམ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་འཇུག་ངོགས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཆོས་འདི་སྟོན་

84

༄༅། །ཕར་ཕྱིན་པ་ལ། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། ལམ་རིམ་དངོས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་བསམ་པ་ལ་བསླབ་པ་དང་། དེ་ལས་
འབྲས་བུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་ཏེ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་དེ་ལ་གུས་པས་བསྟེན་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་
ནས༔ མཉམ་བཞག་ཐུན་གྱི་སྐབས་སུ་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། རྐང་པ་སྐྱིལ་ཀྲུང་བཅའ། ལུས་དྲང་པོར་བསྲང་བ་སོགས་སྤྱོད་ལམ་རགས་པ་གཙང་སིང་ངེ་བ་བྱས་ནས། སངས་
རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁའ་དབྱིངས་གང་བ་ལ་དམིགས། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཆོད་པ་རྒྱས་བསྡུས་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་གཅིག་ཡན་ལག་བདུན་པ་ལས་ལོགས་
སུ་བྱེད་དགོས་པས། ཐོག་མར་ཕྱག་མཆོད་སྔོན་དུ་བཏང་། དེ་རྗེས་བཟང་སྤྱོད་ནས་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བདུན་པ་དེ་དོན་དྲན་བཞིན་པས་ཚར་གསུམ་བརྗོད། །དེ་ནས་

མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཆེས་མཐོ་བའི་སྟེང་གི་ཕྱོགས་སུ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཞུགས། མདུན་དྲང་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁར་རྩ་བའི་བླ་མ་ལ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐོར་བ
ཐིབས་སེ་བཞུགས་པར་བསམ་ལ། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་། བླ་མ་ཡང་དག་པ་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་
ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། བདག་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ལ་བར་ཆད་
ཐམས་ཅད་སེལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་གདབ་བོ། །མཐར་ཡང་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་མཆོད་པ་གཅིག་ཕུལ་ལ། རྩ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་ཏེ་སྙིང་འོད་ཀྱི་གུར་ཁང་དུ་བཞུགས།
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྣང་བར་སོང་། བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་དང་། དགེ་བ་འདི་ཡིས་
སྐྱེ་བོ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རྫོགས་ཤིང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་པ་གཉིས་པོ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུས་དགེ་བ་བསྔོ། ཐུན་མཚམས་སུ་ཡང་བླ་མའི་སྐྱོན་ལ་མི་བརྟག །ཡོན་ཏན་

སྐྱེས་བུ་གསུམ་ གསུམ། ལམ་རིམ།

༄༅། །ཁོ་ན་དྲན་པར་བྱ། བདག་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་སྐལ་བ་ནི་མེད། དུས་གསུམ་དུ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་རྣམ་འཕྲུལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། བདག་གི་བླ་མ་འདི་དོན་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན། བདག་ལ་བཀའ་དྲིན་གྱི་སྒོ་ནས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་བས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག །མཐོ་རིས་ཐར་པ་སངས་རྒྱས་གསུམ་གང་འདོད་ཀྱང་ཐབས་གང་དགོས་བདག་ལ་མ་སྨྲས་པར་གནང་བ་ཡིན། བདག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྣ་གཅིག་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱོན་སྣ་གཅིག་བྲི་བ་ཡང་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན། ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ། བཀའ་དྲིན་རེ་ཆེ་སྙམ་དུ་བསམ། གཞན་ཡང་བདག་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བླ་མའི་ཕྱིར་དུ་གཏོང་དགོས། ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བླ་མའི་བཞེད་པ་དང་མཐུན་པའི་བཀུར་སྟི་རིམ་གྲོ་འཕྲལ་གཡོག་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྒྲུབ་དགོས། ངག་གི་སྒོ་ནས་བླ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྔགས་པ་དང་། ཞབས་ཏོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་གཏམ་ཁོ་ན་སྨྲ་དགོས། སྤྱོད་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐུགས་གང་ལ་དགྱེས་པ་དང་། གསུང་ཅི་འབྱིན་པ་དེ་བསྒྲུབ་དགོས་སྙམ་དུ་ཡང་ཡང་བསམ་ཞིང་ལག་ལེན་དུ་ཐེབས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྐབས་འདིར་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་དོན་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དྲི་མ་ལྔ་སྟེ། ཚེ་འདི་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དྲི་མ། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་དྲི་མ། འཁོར་བ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་

87

པའི་དྲི་མ། རང་དོན་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་དྲི་མ། དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་ལ་ཡང་དག་ཏུ་འཛིན་པའི་དྲི་མའོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟོགས་པ་ཡང་ལྔ་སྟེ། ཆེ་འདི་ལས་ཕྱི་མ་གལ་ཆེ་བར་རྟོགས་པ། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་
པར་རྟོགས་པ། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དུ་རྟོགས་པ། རང་དོན་བས་གཞན་དོན་གཅེས་པར་རྟོགས་པ། དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མར་རྟོགས་པའོ། །ཆོས་སྒྲུབ་པའི་བར་ཆད་ལ། ཕྱི་མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱིས་གནོད་
པ༑ བར་འབྱུང་བ་ལུས་འཁྲུགས་ཀྱི་ན་ཚ། ནང་ཆོས་འགལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཡིན་པས། དེ་གསུམ་སེལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞིག་པའོ། །དམིགས་སྐོར་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་ལམ་རིམ་དངོས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་
གྱི་བསམ་པ་ལ་བསླབ་པ་ལ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་གི་རིམ་པ་ལ་བསླབ་པ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་གི་རིམ་པ་ལ་བསླབ་པ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིམ་པ་ལ་བསླབ་པ་སྟེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ལ་སྤྱིར་སྤྲོལ་ཀ་སོ་སོ་ལ་ཁྲིད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འདུག །རྗེ་བཙུན་མར་མེ་མཛད་དཔལ་བཀའ་སྩོལ་གདམས་ངག་འདི་པ་རང་གི་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་། འགའ་ཞིག་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་འགོ་འཛིན། འགའ་
ཞིག་ལས་འབྲས་ནས་འགོ་འཛིན། འགའ་ཞིག་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་ནས་འགོ་འཛིན། ཕལ་ཆེར་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ནས་འགོ་འཛིན་པར་མཛད་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་གནད་གཅིག་ལ་འབབ། དོན་གྱི་ 88

༄༅། །སྙིང་ནས་ཁྲད་པར་མེད། འོན་ཀྱང་སྐྱི་ཁྲབ་གྲགས་ཆེ་བར་མཐུན་པར་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་ནས་འགོ་བཙུང་ན་དེ་ཀ་མི་རྟག་བསྒོམ་པའི་གཞི་རྟེན་ཡིན་པས། མི་རྟག་བསྒོམ་པའི་འགོ་འཛིན་པ་དང་། དོན་ལ་ཁྲད་ནམ་ཡང་མེད་པ་ལས་འཕྲུལ་འདི་དངོས་རྣམ་པ་བདེ་བར་སྣང་བས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་ན། འདི་ལ་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བསམ་པ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་པ། ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ། ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསམ་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱག་མཆོད་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྔར་བཞིན་བྱས། གོང་དུ་བཤད་པའི་གསོལ་འདེབས་དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་བྱ་སྟེ། དེ་རྗེས་རང་གི་ལུས་དང་གནས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཡུལ་ཕྱོགས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་གཞིག་འགྲེལ་ཞིག་བཏང་སྟེ་བདག་གིས་ད་རེས་ཐོབ་པའི་མི་ལུས་འདི་འདྲ་བ་ལར་ནས་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ། འདི་དོན་མེད་དུ་མི་གཏོང་། ཆོས་ལ་ཁོལ་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་སྙམ་པ་དམིགས་པའི་གཞི་འདི་སྐྱི་ཕྱོག་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོར་སྦྲུར་ནས་བསྒོམ་སྟེ། དེ་ལ་སྒོམ་ནི། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང་། །ཀླ་ཀློ་ཆེ་རིང་ལྷ་དང་ནི། །ལོག་ལྟ་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་སྟོང་། །ལྐུགས་པ་འདི་དག་མི་ཁོམ་བརྒྱད། །ཅེས་པ་ལྟར་ལས། ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་ན་ནི་སྡུག་བསྔལ་དངོས་དྲག་པ་དང་། ལུས་དེ་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཤིན་ཏུ་ངན་པས་ཆོས་བྱེད་མི་ཁོམ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པས་གཡེངས། གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་

མེད་ཀྱི་ལྷ་ཐབ་ཆེར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྨོས་པས་ཆོས་ཉན་པའི་སྐལ་པ་མེད། ལྷ་མ་ཡིན་ཡང་འདོད་ལྷ་དང་འདྲ་བ་ལས་ལྷག་པོར་ངན་སོང་བཞིན་དུ་ལུས་རྟེན་ངན། སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའམ། སངས་རྒྱས་བྱོན་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་ཡང་ཆོས་དར་བའི་ས་ཆ་ནི་རྒྱ་ཆུང་། ཆོས་མེད་ས་ཆ་ཡུལ་ཕྱོགས་མཐའ་འཁོབ་ཀླ་ཀློར་སྐྱེས་པའམ། ཆོས་དར་བའི་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་སྐྱེས་ཀྱང་ལོག་ལྟ་ཅན་ཆོས་ལ་སྡང་བའམ། གླེན་ལྐུགས་སུ་གྱུར་ནས་བླང་དོར་གྱི་གནས་གང་ཡང་མི་གོ་བར་སོང་ན་ཆོས་བྱེད་པའི་སྐལ་པ་མི་འདུག་པ་ལས། བདག་གིས་ད་རེས་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་ལོག་ནས་ཆོས་བྱེད་ཐུས་སུ་རུང་བའི་ལུས་ཤིག་ཐོབ་འདུག་སྙམ་པ་དང་། སྨོན་ནི། མི་ཉིད་དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཚང་། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། །སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་དེས་ཆོས་གསུངས། །བསྟན་པ་གནས་དང་དེ་རྗེས་འཇུག །གཞན་ཕྱིར་སྙིང་ནི་བརྩེ་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། བདག་སྤྱིར་མི་ལུས་ཐོབ། དགོས་སུ་ཡུལ་དབུས་ཆོས་དར་བར་སྐྱེས། ཡང་དགོས་སུ་དབང་པོ་སྒོ་ལྔ་ཚང་བས་སྤང་བླང་ཤེས་སུ་རུང་། ཞེས་དགོས་སུ་ལྟ་བ་ལོག་པ་དང་མ་ཕྲད་ཙམ། མཚམས་མེད་ལྔ་བུ་ལོག་པར་ལྔ་བའི་ལས་ཀྱང་མ་བྱས་ཙམ། གནས་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་དད་པ་སྐྱེད་རུང་བ་ཙམ་དུ་འདུག་པས་རང་གི་འབྱོར་བ་ལྔ་ཚང་འདུག །འཇིག་རྟེན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་བྱོན་ཞིན། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་གསུངས་ཞིན། བསྟན་

༄༅། །པ་ཡང་མ་ནུབ་པར་གནས། ཆོས་ལ་གསར་དུ་འཇུག་པ་ཡང་མང་བའི་སྐབས་སུ་ཡོད། ཆོས་བྱེད་རྣམས་ལ་གཞན་གྱིས་སྙིང་བརྩེ་བའི་སྒོ་ནས། ཟས་གོས་ཡོ་བྱད་སོགས་ཀྱང་སྟེར་བ་པོ་མང་པོ་སྣང་བས་ཆོས་མཐུན་གྱི་འཚོ་བ་འབྱོར་དུ་རུང་བའི་སྐབས་སུ་འདུག་པས་གཞན་འབྱོར་ལྔ་པོ་ཡང་བདག་ལ་ཚང་། དེ་ལྟར་ན་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་ལོག །འབྱོར་བ་བཅུ་ཚང་བའི་ལུས་འདི་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ། སྐབས་འདིར་ཆོས་ལ་འབད་དགོས་པར་འདུག་སྙམ་པ་རྒྱུ་མཚན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཡང་ཡང་བསམ། རྗེས་ཐུན་མཚམས་ལ་འཇུག་ན་གོང་བཞིན་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ། དམིགས་སྐོར་གཉིས་པའོ། །ཡང་སྔོན་འགྲོ་དང་རྗེས་སྔ་མ་བཞིན་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་། དཔེར་ན་ས་ཆེན་པོའི་རྡུལ་ཙམ། མཐོ་རིས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉུང་། དཔེར་ན་སེན་མོའི་སྟེང་གི་རྡུལ་ཙམ་ཡིན། ཡང་དམྱལ་བ་ནི། ས་གཞི་ཆེན་པོའི་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ། ཡི་དྭགས་ནི་ཁ་བ་བུ་ཡུག་འཚུབས་པ་ཙམ། དུད་འགྲོ་བྱིངས་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཆང་གར་མའི་སྦང་མ་ཙམ། དུད་འགྲོ་ཁ་ཐོར་བ་ནི། ས་གཞི་རི་གླིང་བར་སྣང་ཐམས་ཅད་ཁེངས་པ་ཙམ། ལྷ་དང་མིའི་འགྲོ་བ་ནི། དེ་རྣམས་ལ་ལྟོས་ན་སྲིད་མཐའ་ཙམ་ཡིན་པར་འདུག །དེ་ལས་ཀྱང་སྤྱིར་མིའི་འགྲོ་བ་ཉུང་། དགོས་སུ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཉུང་། ཡང་དགོས་སུ་ཆོས་བྱེད་པའི་མི་ལུས་ནི་སྲིད་མཐའ་ཙམ་དུ་འདུག་སྙམ། དེ་རེས་ཅིས་ཀྱང་ཆོས་

91

ལ་འབབ་དགོས་སྙམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ནང་ན་སྡིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་ནི་ཆེས་མང་སྟེ་མཐའ་མེད། དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པ་ནི་སྤྱི་ཙམ་ནས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཉུང་། དགེ་བའི་ནང་ནས་ཀྱང་མི་
ལུས་འཐེན་ཐུབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པས། དེའི་ཕྱིར་མི་ལུས་རྙེད་དཀའ་བ་ཡིན། དེའི་སྟེང་དུ་ཡང་འབྱོར་བ་བཅུ་ཚང་ཞིང་ཆོས་དང་མཇལ་བ་ལ་བསོད་ནམས་མང་པོ་གསོག་དགོས་པས་འདི་འདྲ་
ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བ་ཡིན་ཡང་། སྔོན་སྐྱེས་དབང་གིས་དགེ་བ་ཆེ་རབ་ཅིག་ལན་གཅིག་བསགས་ཡོད་འདུག་པས་ད་རེས་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་འདི་ཐོབ་འདུག །སྐབས་འདིར་ཆོས་ལ་འབབ་པར་བྱ་སྙམ་དུ་བསྒོམ། དམིགས་
སྐོར་གསུམ་པའོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་དཔེའི་སྒོ་ནས་རྙེད་དཀའ་བ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལྟར་གྲགས་པ་ནི་དཀོན་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དམིགས་སྐོར་ལོགས་པ་མི་དགོས་སོ། །ཡང་སྔོན་འགྲོ་དང་རྗེས་སྦྱོར་ལྟར་ལས་གོང་
དུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་དྲན་པར་བྱས་ནས། དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བའི་མི་ལུས་འདི་ལན་གཅིག་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར་དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་སྒྲུབ་དགོས་པར་འདུག །སྐྱེ་བ་ནས་སྐྱེ་བར་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་འདོད་ན་ཡང་མི་ལུས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབད་མེད་དུ་སྒྲུབ་ནུས། འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་ན་ཡང་ད་རེས་དཀའ་ཚེགས་ཙམ་མེད། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་ད་རེས་ 92

སྐྱེས་བུ་གསུམ་ དྲུག ལམ་རིམ།

༄༅། །ཀྱེ་སྐབས་འདིར་བྱེད་སླ་བསྒྲུབ་སླ་བ་ཡིན་ལ། མི་ལུས་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་མ་ཐོབ་ན། ཐར་པ་དང་སངས་རྒྱས་ལྟ་ཅི་སྨོས། འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཅིག་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་ཤེས་པས་ད་རེས་རང་

མི་ལུས་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་དགོས་སྙམ་དུ་བསམ་ཞིང་བསྒོམས། དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་མི་ལུས་ལན་གཅིག་ཐོབ་པ་འདི་དོན་མེད་དུ་སོང་ན་ཤིན་ཏུ་གོད་ཀ་ཆེ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འདི་འདྲའི་དལ་བ་རྙེད་ནས་ནི། །བདག་གིས་

དགེ་གོམས་མ་བྱས་ན། །འདི་ལས་བསླུས་པ་གཞན་མེད་དེ། །འདི་ལས་རྨོངས་པའང་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གིས་རང་ཉིད་ལ་བསླུས་ཚབས་ཆེ། རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་ཕྱིན་ནས་སྟོང་ལོག་བྱས་པ་དང་

འདྲ༑ འདོད་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་གང་བསྒྲུབ་ཀྱང་འགྲུབ་ཏུ་རུང་བའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ལན་གཅིག་ཐོབ་པ་ལ་བྱ་བ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་དོན་མེད་དུ་ཐལ་འགྲོ་བ་འདི་རང་སྐྱོན་ཆེ་བར་འདུག །ཕྱར་དེ་ཙམ་ཞིག་དོན་མེད་དུ་

སོང་༑ ད་ནི་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་བཟུམས་ཏེ་དོན་མེད་དུ་མ་ལུས་པར་ཆོས་ལ་འབད་དགོས་སྙམ་དུ་ཡང་ཡང་བསམ་པའོ། །ཡང་ཆེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་དང་བྱ་བྱེད་རྣམས་བློས་མི་ཐོངས་སྙམ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་ཕུགས་སྐྱིད་

ཡུན་རིང་བ་གཅིག་ཡོད་ན། འཕྲལ་ཞག་འགའ་ཟླ་ཤས་སོས་དལ་བའི་བདེ་བ་ལ་མི་ལྟ་བར་ཕུགས་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་འབད་རྩོལ་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར། སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་བདེ་སྐྱིད་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་ལ་མ་ཆགས་པར་ 93

ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་འབད་དགོས་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། །དེ་དག་གིས་ནི། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྙེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། །སྐྱེས་བུའི་དོན་གྲུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཕན་པ་མ་བསྒྲུབས་ན། །ཕྱིས་སུ་ཡང་དག་འབྱོར་བར་ག་ལ་འགྱུར། །ཅེས་པ་ལྟར། མི་ལུས་རྙེད་དཀའ་ཞིང་རྙེད་པ་དོན་དང་ལྡན་པར་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་སྐོར་བཞི་པའོ། །གཉིས་པ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ། ངེས་པར་སྤྱུར་དུ་འཆི་བ་བསམ་པ་ནི། མདོ་ལས། བྱུང་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཇི་སྙེད་པ། །ཀུན་ཀྱིས་ལུས་འདི་བཏང་ནས་འགྲོ་བ་དང་། །དེ་ཀུན་འཇིག་པར་མཁས་པས་རྟོགས་བགྱི་སྟེ། །ཆོས་ལ་གནས་བགྱི་ངེས་པར་སྤྱད་པ་སྤྱོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར༑ གནས་གང་དུ་གནས་ཀྱང་འཆི་བ་ལས་མ་འདས། གྲོགས་སུ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་འཆི་བ་ལས་མ་འདས། ས་སྟེང་གི་འགྲོ་བ་ སྔར་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤི། དགོད་འབྱུང་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཆི། ད་ལྟ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཆི་བ་ལས་གྲོལ་བ་སུ་ཡང་མེད། རང་རེ་བཙས་ནས་ཉི་མ་དེ་རིང་ཡན་ཆད་དུ་རང་དང་ཉེ་བ་ཡང་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཤི། བར་མ་དང་དགྲ་ཡང་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཤི། དེ་རྣམས་ཤི་སྟེ་བདག་ལ་སྦྱོད་པའི་གདིང་ཡོད་པའང་མིན། སྐྱེ་ར་འཆི་བ་ལས་འོས་མི་འདུག །དགོས་སུ་ཚེ་ལ་སྔོན་ཁ་རྒྱག་མཁན་ནི་མེད། དུས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་སྡོད་ས་མེད་པར་ཚེའི་སྟེང་ནས་འབྲིད་པ་ཡིན་པས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་སོང་ནས་འཆི་བ་ལ་ཇེ་ཉེ། ཞག

༄༅། །དེ་ཞག་རེ་སོང་ནས་དེ་བས་ཉེ་རུ་སོང་། ཟླ་བ་རེ་རེ་སོང་གིན་ལྷག་པར་ཉེ་རུ་སོང་། ལོ་གཅིག་གཅིག་སོང་གིན་ལྷག་པར་ཉེ་རུ་སོང་། དེ་བས་ན་མྱུར་དུ་འཆི་བ་ཡིན། བདག་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ན། ད་
དུང་རྒས་པ་ལ་ནི་མ་ཐུག་རིམ་པར་བྱས་པས་ཆོག་སྙམ་ན། ཚེ་ཐུང་འདི་ལ་དེ་འདྲའི་ལོང་ཡོད་བྱེད་མི་ཉན་པར་འདུག །དཔེར་ན་ལོ་དྲུག་ཅུ་ལ་གཞོན་པའི་དུས་སུ་ནི་ཆོས་མ་བྱུང་བར་ཡང་འདས། རྒས་ནས་ནི་ཆོས་བྱེད་
བློ་བྱས་ཀྱང་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཟད་པས་བོགས་སྐྱེད་མི་འབྱུང་། དེའི་ལྷག་མའི་ཕྱེད་ནི་གཉིད་ཀྱིས་འདས། གཞན་ཡང་ལྟོ་རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། འགྲོ་འདུག་དང་གཡེང་བ་སོགས་དོན་མེད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དབང་དུ་འགྲོ་བས་
འདུན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་བ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཆོས་རང་ཉམས་ལེན་བྱས་པའི་ཚད་ལ་ཡུན་རིང་མི་ཡོང་བ་འདུག །དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཇི་སྙེད་ཅིག་འབད་པ་བྱས་ཏེ་རྟོགས་པའི་ཆོས་དེ་བདག་གིས་མྱུར་
དུ་རྟོགས་དགོས་ན། ཚེ་ཐུང་འདི་ལ་ཆོས་ལ་ཕྱི་འགྱངས་དང་། ལེ་ལོ་དང་བར་སྐབས་སུ་བཞོལ་བའི་ཐབས་ཡེ་མི་འདུག་སྙམ་དུ་བསམ་དགོས། དེ་ལྟར་རྒྱུ་མཚན་བསམས་ནས་ཡང་ཡང་སྒོམ་པ་གལ་ཆེ། དམིགས་སྐོར་
ལྔ་པའོ། །དོན་ཚན་གཉིས་པ་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་བསམ་པ་ནི། འོ་སྐོལ་རྣམས་སྤྱི་ཙམ་དུ་ཚེ་ཐུང་བར་མ་ཟད་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་སྔེས་དབང་ལེགས་ན་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཚེ་ལོ་དྲུག་ཅུ་བདུན་ཅུ་ 95

ཅམ་འཕངས་པ་སྲིད་ཀྱང་། རང་རེ་ལ་ཕལ་དུ་དེ་ཙམ་མེད་དེ་འོང་། ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་རྟེ་རྒྱུ་མིན། ཕྱེད་ཙམ་སོང་ཟིན་ནམ་ཕལ་ཆེར་སོང་ཟིན། ཡང་གཅིག་ཏུ་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ཚེ་ལོ་སུམ་ཅུའམ་བཞི་བཅུ་ཙམ་ལས་མ་འཕངས་པ་ཡང་སྲིད། འཆི་བདག་སྒོ་དྲུང་ན་སླེབ་ཚར་བའི་ཚོད་དུ་གདའ། ཚེ་འདིའི་དགྲ་གཉེན་ནོར་རྫས་འཁོར་གཡོག་གྲོགས་པོ། བདེ་སྡུག་གནམ་གསུམ་འདི་ཀུན་དང་ཡུན་རིང་འགྲོགས་སྐབས་མི་འདུག །ཅེས་ཀྱང་ཅི་བྱེད་སྙམ་པ་དང་། ཇི་སྐད་དུ། ས་དང་ལྷུན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཉི་མ་བདུན། །འབར་བས་བསྲེགས་པའི་ལུས་ཅན་འདི་དག་ཀུན། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ན། །ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་མི་ལྟ་སྨོས་ཅི་འཚལ། །ཅེས་པ་ལྟར། ལུས་ཤ་ཁྲག་རྣག་གི་ཕུང་པོ་འདི་ནི་ཉམ་རེ་ཆུང་། དབུགས་མི་བརྟན་སྟོན་ཀའི་ན་བུན་བཞིན་དུ་ནམ་ཡལ་འགྲོ་ཆ་མེད། སེམས་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ། གང་ལ་ཡང་གདིང་མི་འདུག་པས་ནམ་འཆི་ཆ་མེད། ཇི་སྐད་དུ། དེ་རིང་ཁོ་ན་མི་འཆི་ཞེས། །བདེ་བར་འདུག་པ་རིགས་མ་ཡིན། །བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དུས། །དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་བསྒོམ་པ་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས། འཆི་བའི་རྐྱེན་ནི་མང་བ་སྟེ། །གསོན་པ་ཡི་ནི་ཙུང་ཟད་གཅིག །དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་འཆི་བའི་རྐྱེན། །དེ་བས་རྟག་ཏུ་ཆོས་མཛོད་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱིའི་རྐྱེན་མི་དང་དུད་འགྲོ་དང་གདོན་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་དུ་གཏོགས་པ་དང་། གཡང་ས་

༄༅། །དང་མེ་ཆུ་ལ་སོགས་པ་སྡོད་དང་འབྱུང་བར་གཏོགས་པ། ནང་ལུས་ལ་ནད་རིགས་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞི་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་འཆི་རྐྱེན་ལ་འདིས་མི་བྱེད་བྱ་བ་མེད། མི་འཆི་བ་འཚོ་བའི་རྐྱེན་དུ་འདོད་པ་ཟས་གོས་
གནས་མལ་སྨན་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན། ཁ་ཟས་མ་འཕྲོད་པ་དང་། སྨན་ལོག་པ་སོགས་འཚོ་བའི་རྐྱེན་དེ་ཀུན་ཡང་ནམ་ཞིག་ན་འཆི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལུས་སྲོག་ལ་གནོད་པའི་རྐྱེན་ངན་བུ་ཡུག་འཚུབས་པ་ལྟ་བུའི་དབུས་ན་
བདག་གནས་པ་ཡིན་ན། ནམ་འཆི་ཆ་མེད་སྙམ་དུ་བསྒོམ། དམིགས་སྐོར་དྲུག་པའོ། །དོན་ཚན་གསུམ་པ་འཆི་བ་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཅིས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་བསམ་པ་ནི། དེ་སྐད་དུ། ཞི་བ་ལྷས། གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་བུས་ཟིན་པ་
ལ༔ །གཉེན་གྱིས་ཅི་ཕན་བཤེས་ཅི་ཕན། །ཞེས་པ་ལྟར། འཆི་བའི་དུས་ན་ནོར་རྫས་མང་ཡང་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་ཁྱེར་དབང་མེད། གཉེན་གྲོགས་གཡོག་འཁོར་རྗེ་དཔོན་སོགས་རྩ་འཛིང་ཆེ་ཡང་བྲན་གྱི་ཐ་མ་ཁྱི་འུ་གཅིག་ཙམ་
ཞིག་རང་ལ་ཁྲིད་དབང་ཡང་མེད། ཁོ་ལ་རྗེས་སུ་འབྲང་དབང་ཡང་མེད། འདི་ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲལ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། ཅིས་ཀྱང་ཕན་པ་མེད་སྙམ་སྙུག་ལོག་གེ་བ་བསྒོམ། དགྲ་གཉེན་བདེ་སྡུག་གཏམ་བཟང་ངན་ཐམས་
ཅད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར། འོན་འདི་དག་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་ན་སུ་རྗེས་སུ་འབྲང་སྙམ་ན། རང་གིས་བསགས་པའི་ལས་དགེ་སྡིག་གཉིས་པོ་རྗེས་སུ་འབྲང་། སྡིག་པ་བྱས་ཟིན་པ་དེ་ཡང་ཤུལ་དུ་བཞག་ཐབས་མེད་རྟག་ཏུ་གནོད་

པ་ཡིན། དགེ་བ་གང་བསགས་པ་དེས་ཀྱང་བདག་ལ་ཕན་པ་ཡིན་ཤུལ་དུ་མི་ལུས། ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་གྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། དགེ་དང་སྡིག་པ་མ་གཏོགས་པ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་ལྡོག་ནས། །འགའ་ཡང་ཁྲིད་རྗེས་མི་
འབྲང་བས། །མཁྱེན་པར་གྱིས་ལ་ལེགས་པར་དཔྱོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་ན་ངེས་པར་འཆི། མྱུར་དུ་འཆི། ནམ་འཆི་ཆ་མེད། འཆི་བ་ལ་གཞན་ཅིས་ཀྱང་མི་ཕན། འཆི་ཁ་ཕན་ཆད་སྐྱེ་བ་མཐའ་མེད་
དུ་ཕན་ནུས་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ཡིན་ན། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཆོས་ལ་འབད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ། དམིགས་སྐོར་བདུན་པའོ། །དེ་ནི་འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་ཐོན་ཆོས་འདི་བསྒོམ་སྟེ། འདི་ལ་རྩ་བའི་ཚིག་ལྷུ་ཞེས་བྱ། དང་པོ་མི་
སྡོད་འགྱུར་བ་བསམ། །གཞན་དག་ཤི་བ་མང་དུ་བསམ། །འཆི་རྐྱེན་མང་པོ་ཡང་ཡང་བསམ། །འཆི་ཁར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྙམ་བསྒོམ། །ཤི་ནས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་བསམ། །བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་རང་རེ་སྐྱེས་ནས་མ་ཤིའི་བར་དུ་ཡང་ཕུང་
པོའི་རྒྱུན་འདི་རྟག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་འགྲོ། བདག་དང་པོ་བུ་ཆུང་གི་དུས་ན་དེ་འདྲ། བྱིས་པའི་དུས་ན་དེ་འདྲ། ལང་ཚོ་ཅན་ན་དེ་འདྲ། ད་ནི་འདི་འདྲ་སྙམ་པ་དང་། འཆི་བ་ལ་ཇེ་ཉེ་ཇེ་ཉེར་འགྲོ་བ་དེར་འདུག །ཅེས་ཀྱང་མ་ཕན་སྙམ་དུ་
རིག་པ་གཅུན་ལ་སྐྱོ་ལྷང་ལྷང་བ་ལ་བཞག །རང་རེས་དྲན་ནས་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་ལ་ཡུལ་འདི་ན་མི་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡང་ཤི་འདུག །དེ་ན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡང་ཤི་འདུག་སྙམ་དུ་རེ་རེ་ནས་ཞིབ་ཏུ་བགྲང་། རང་བས་རྒན་

༄༅། །པ་ཡང་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཤི་འདུག །མཉམ་པ་དང་གཞོན་པ་ཡང་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཤི་འདུག་བསམ་ན། ད་ལྟ་ཡོད་པ་བས་ཤི་བ་མང་། དེ་དག་ཀྱང་ཚེ་ཚད་དུ་ཐུབ་ནས་ཤི་བ་ཙམ་ཆེར་མི་འདུག །ཕལ་ཆེར་དུས་མིན་བར་མ་དོར་ཤི། བདག་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས། ཕྱར་དེ་དག་གི་གསེབ་ཏུ་མ་སོང་བ་ཁར་ཇེ་ཆེ། མ་ཤི་གོང་དུ་ཆོས་གཤའ་མ་ཞིག་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་མེད་སྙམ་དུ་བསམས། གཞན་མི་དང་དུད་འགྲོ་ཤི་བ་ཐོས་སམ། མཐོང་ངམ། བྱིས་པ་ནས་རྒན་པོའི་བར་དུ་ལང་ཚོ་འགྱུར་བ་མཐོང་ངམ། མ་ཤི་བ་ཉིད་ལ་ཡང་ཁ་དྲག་པོ་ཁ་ཞན་པོར་སོང་བ་དང་། ཞན་པོ་དྲག་པོར་སོང་བ་དང་། ཕྱུག་པོ་སྤྲང་པོར་སོང་བ་སོགས་གང་མཐོང་གང་ཐོས་ཀུན་མི་རྟག་པ་ལྷང་གིས་དྲན་ཏེ། བདག་གམ་བདག་གི་ཕྱོགས་དང་། བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཡིན། འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམས། དེ་ནས་གོང་བཞིན་འཆི་བའི་རྐྱེན་མང་བ་བསམས་ཏེ། རང་གི་གདོང་དུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་བདག་འཆི་བའི་རྐྱེན་ཇི་ལྟར་བྱེད་མི་ཤེས། ད་ལྟ་རང་དུ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར་མི་ཤེས་སྙམ་དུ་བསམས། འཆི་བའི་ཚེ་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་འཆི་བ་ན་ནི་གནད་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཡོད། འཆི་བ་དེ་འདོད་བཞིན་དགའ་བཞིན་དུ་ཡོང་བ་མིན། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན། དགའ་བཞིན་

ཤ་ བཀའ་བརྒྱུད་སྔགས་མཛོད ཞ

སྐྱིད་བཞིན་དུ་འཆི་བ་མ་ཡིན། སྡུག་བསྔལ་ཤུགས་དྲག་པོ་དང་བཅས་ཏེ་འཆི་བ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཆ་རྒྱུས་ཡོད་ནས་མ་ཡིན། ཆ་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རྒྱུས་མེད་འཁྱམས་པ་ཡིན་སྙམ་པ་དང་། བདག་ཤི་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་ན། ལུས་སེམས་གཉིས་ནི་བྱེ་བྲལ་དུ་སོང་། ལུས་འདི་ནི་ཡང་ན་ས་ལ་སྦྲུངས་ནས་སྲིན་འབུའི་ཕུང་པོ་གཅིག་གམ། ཡང་ན་ཆུ་ལ་སྐྱུར་ནས་ཉ་སྲམ་གྱི་ཟས་གཅིག་གམ། མེ་ལ་བསྲེགས་ནས་ཐུས་པ་སྤུར་གང་ངམ༔ རིའམ་ཐང་ལ་བསྐྱལ་ནས་བྱ་ཁྱིའི་ཁ་ན་ཕར་ཡེ་རེ་རེ་བ་གཅིག་གམ། མཐར་ཞག་ཤས་ནས་ཤུལ་ཙམ་ཡང་མི་ལུས། ད་ལྟ་གཅེས་གཅེས་མོར་བྱས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཐ་མ་ནི་དེ་འདྲ། སེམས་ནི་ལས་ཀྱི་ཁྲུར་ཐོགས་ནས་གར་སྐྱེ་ངེས་པ་མེད་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་དགོས་ན། ད་ལྟ་ཆོས་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་རང་འདུག་གམ། བྱས་ནས་ཕྱི་བཤོལ་དུ་འཇོག་པའི་ཐབས་རང་འདུག་གམ་སྙམ་དུ་བསམ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུག་བསྡམས་ཏེ། ད་ལྟ་རང་ཆོས་གཤའ་མ་ཞིག་བྱེད་སྙམ་པའི་གོ་ཆ་ཡོད་པ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་མགོ་ཐོན་གཞུག་འཁྱོངས་ནས། རང་ཡང་དགའ་བཞིན་དུ་ཆེའི་དུས་བྱེད། གཞན་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་ཁོ་ལ་ཆོས་གཤའ་མ་ཞིག་བྱུང་ཟེར་ནས་སྨོན་བཞིན་དུ་ཆེའི་དུས་བྱེད་པ་གཅིག་ལ་གཏད་སོ་འཚོལ་དགོས། དེ་ལ་ཆོས་བསྒོམ་དགོས། བརྟན་པ་ཐོབ་དགོས། གོམས་དགོས། སྦྱོངས་སུ་ཆུད་དགོས་པ་འདུག །བརྟན་པ་ནི་མ་ཐོབ། གལ་ཏེ་ན་རྐྱེན་ངན་དང་འཕྲད། རང་གི་བློ་ལས་

༄༅། །སུ་མ་ཏུང་། ཆོས་ཀྱི་གཞུག་མ་འཁྲོངས། ཆོས་དང་འགལ། རང་ཡང་འགྲོད། གཞན་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་སྨད་ར་དིར་རེ་འཆི་བ་ཞིག་ཡོང་ཉེན་ཡོད་ན། དེ་ལྟར་སོང་བའི་ཐབས་མི་འདུག་པས་ཆོས་གཞིའ་མ་གཅིག་ལ་
ད་ལྟ་རང་ཞུགས་ཏེ་མ་ཤི་བར་དུ་འཁྲོངས་པ་གཅིག་གཞན་སྐྱོན་ལ་རང་བདེ་བ་གཅིག་མི་བྱེད་རེ་སྐམ་དུ་ཞེ་མནའ་ཡང་ཡང་བསྐྱལ། དེང་སང་གི་ཆོས་པ་ཀུན་ལ་གཉེན་པོ་འདི་ཁ་གནད་དུ་ཆེ། དེས་མི་རྟག་པའི་ཁྲིད་ཚར་
བ་ལགས། དམིགས་སྐོར་བརྒྱད་པའོ། །གསུམ་པ་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ། དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ། དུད་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ནི༑ སྔོན་འགྲོ་དང་རྗེས་སྔར་ལྟར་ལས། བདག་མི་ཡུལ་དུ་ཡུན་རིང་བསྡད་དབང་མི་འདུག །འཆི་བ་འདིས་འཛིགས་སོ་བསམ། ནན་ཏར་ན་འཆི་བ་ཁོ་ན་ལ་ཏ་ཆེས་འཛིགས་རྒྱུ་ཡང་མེད་དེ། ཤི་བས་མི་ཆོག་དབང་མེད་དུ་སྐྱེ་
བ་ལེན་དགོས་པས་འདི་ཁོ་ན་སྐྲག །དགེ་བ་ནི་མ་བྱུས་སྡིག་པ་ནི་མང་ན་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་སྲེ་འོང་། ཅི་རང་དྲག་སྐམ་དུ་བསམ། འདི་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ཡིན། དེ་ནས་
ཚ་དམྱལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ། སྔོམ་ནི། ཡང་སོས་ཐིག་ནག་བསྡུས་འཇོམས་དང་། །ངུ་འབོད་ངུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་། །ཚ་བ་རབ་ཚ་མནར་མེད་པའོ། །དེ་ལ་ཚ་དམྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ས་གཞི་རི་མེད་ཐང་མེད་

ལྷུགས་བསྒྲིག་ཡིན་པ། མེ་ལྟེ་ཁྲི་གང་ཙམ་རྟག་ཏུ་འབབ་བ། རི་རོང་དམ་གྲོག་སལ་སྤུལ་པོ་ནས་ཁྱབ་པ། ཟངས་ཞུན་ནམ་ཁྲོ་ཆུའམ་ཞ་ཉེ་བཞུ་བ་དང་། ལན་ཚྭ་རྡོན་པོ་སོགས་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་ཚན་ཤིན་ཏུ་ཚ་བ་དང་། དེ་
འདྲའི་རིགས་ཀྱི་འབབ་ཆུ་དང་མཚོ་ཡོད་པ། ཤིང་རྣམས་ཀྱང་ལྷུགས་བསྒྲིགས་སོགས་ལས་གྲུབ་པ། གདུག་པའི་བྱ་དང་གཅན་གཟན་དང་ལས་ཀྱི་སྲིན་པོ་དང་གཤིན་རྗེ་དུ་མས་གང་བ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེར་སྐྱེ་བའི་བར་དོ་
རྣམས་ཆར་རླུང་གིས་བདས་པ་སོགས་གྲང་བའི་རྣམ་པ་ཆེར་བྱུང་ནས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཚ་དམྱལ་གྱི་གནས་མཐོང་བས། དེར་དྲོ་བར་ཤེས་ནས་སྲེད་པས་རྒྱུགས་པས་གནས་དེར་ལྷུད་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བཤད། དེ་ཡང་
མེ་ཕལ་པ་བས་ཅན་དན་གྱི་མེ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཚ། དེ་བས་ཀྱང་ཡང་སོས་ཀྱི་མེ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཚ། དེ་བཞིན་དུ་གོང་མ་གོང་མ་ལས་འོག་མ་འོག་མ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཚ་བར་གྲགས། དམྱལ་བའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་
རིག་པ་ཚོར་དང་སྐྱེན་ཅིང་སྲིན་པ། ལུས་འཇམ་ཞིང་མཉེན་ལ་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ། ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཚ་ནས་བཟོད་སྲན་ཆུང་བ་ཞིག་ཡོད། དེས་ཀྱང་ལྷག་པར་སྡུག་བསྔལ་ཆེ། གནས་དེ་དག་ཏུ་བཞིན་ལག་དབང་པོ་
ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ་ཁྲོང་གིས་སྐྱེ་སྟེ། གཉིད་སད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གདའ། དམྱལ་བ་ཐམས་ཅད་རྫུས་སྐྱེས་ཡིན། རྫུས་སྐྱེས་ཕལ་ཆེར་གྱི་ལུགས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་། སྡུག་བསྔལ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་ནི།

102

༄༅། །ཡང་སོས་ན་པན་ཚུན་དགྲ་མི་ཤ་བོ་མཐོང་བ་བཞིན་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་ལ། ལག་ཏུ་ལླངས་ཚད་མཚོན་ཆ་རྣོན་པོར་སོང་ནས་གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་བསྣུན་པས་དུམ་བུ་མང་པོར་སོང་བ་ན། རེ་ཞིག་ཤི་བ་བཞིན་དུ་བརྒྱལ་ཞིང་འགྱེལ་འགྲོ། ནམ་མཁའ་ལས་ལླུང་གྲང་མོ་དང་། ཡང་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་བྱུང་བ་ན་སོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་སྔོན་བཞིན་འཐབ་པ་སོགས་ཡང་ཤི་ཡང་སོས་ལ་ཟད་པ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད། ཐིག་ནག་ནི་གཤིན་རྗེ་རྣམས་ཀྱིས་དམྱལ་བའི་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་ལ་ཐིག་ནག་པོ་མང་པོ་བཏབ་སྟེ་སོག་ལེས་གཙོད་པ་དང་། སྟེ་ཝུས་གཞོག་པ་དང་། མཚོན་ཆ་རྣོན་པོས་འདྲ་བ་སོགས་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་སྡིག་བཏུབས་ཅན་ན་སྣང་འགྲིག །སྣང་བཏུབས་ཅན་ན་སྡིག་འགྲིག །ཚུལ་དེ་ཀས་གྲུབ་ཟིན་མེད་པ་ལ་དུས་འདའ་བའོ། །བསྡུས་འཇོམས་ནི། ལུག་ཐུག་སོགས་སྤྲོག་ཆགས་ཆེན་པོ་མི་བཟད་པ་འཐབ་པའི་བར་དུ་གཙེར་བ་དང་། ཡང་ན་བྲག་རི་ལུག་གི་གདོང་དང་རའི་གདོང་པ་མ་ཧེ་དང་སེང་གེ་ལ་སོགས་པ་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བར་དུ་གཙེར་བ་དང་། རི་ཆེན་པོས་སྟེང་ནས་བཙིར་ཞིང་འཇོམས་པ་དང་། ལྕགས་ཀྱི་གཏན་པ་དཔག་ཚད་མང་པོ་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དམྱལ་བའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས། རི་བོ་ཅམ་གྱི་གཏུན་ནམ་ཐོ་བས་འཇོམས་ཤིང་འཐག་པར་བྱེད་དོ། །རི་ཁ་གྱེས་པའམ་གཏུན་ཤིང་སོགས་བརྟེག་ན། ཡང་སྔར་བཞིན་སོས་པར་

ག་ བཀའ་གདམས་སྐོར། ག

འགྱུར་ལ། ཡང་བསྣུན་ཅིང་བཙིར་བ་ན། ལུས་བྱེ་མར་འཐག་པ་ཡིན་ནོ། །ངུ་འབོད་ནི། སྲོག་ཆགས་འཇིགས་སུ་རུང་བ་དུ་མས་བདས་པ་ན། རྒྱང་རིང་པོ་ནས་ཁང་པ་དཀར་པོ་ཞིག་མཐོང་ནས། དེ་བདེའོ་སྙམ་ནས་དེར་
རྒྱུགས་ཏེ་ནང་དུ་ཕྱིན་པ་ན། ལྕགས་ཀྱི་ཁང་པ་སྒོ་མེད་དུ་གྱུར་ནས་ཕྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་མེ་འབར་ཞིང་བསྲེགས་པས་ཐར་བའི་གོ་སྐབས་མེད་ཅིང་དྲག་ཏུ་ངུ་བར་བྱེད་པའོ། །ངུ་འབོད་ཆེན་པོ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས་ལྕགས་ཀྱི་
ཁང་པ་ཉིས་རིམ་དུ་ཡོད་པའོ། །ལྕགས་ཀྱི་བུམ་པའི་ནང་དུ་འཚེད་པ་དང་། ཟངས་ཆེན་པོར་འཚེད་པ་སོགས་ཀྱང་དེ་དགན་ཡོད་དོ། །ཚ་བ་ནི། ལྕགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་ངམ་མདུང་ཐུང་རྣོན་པོ་མེ་འབར་བས་སྤྱི་བོ་ནས་བཤང་
ལམ་མམ། བཤང་ལམ་ནས་སྤྱི་བོར་ཐལ་ཕྱུང་དུ་ཕུག་པས་ནང་ཁྲོལ་ཐམས་ཅད་ནི་ཚིག །བུ་ག་དགུ་ནས་མེ་དང་དུད་པ་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་བའོ། །རབ་ཏུ་ཚ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས་མདུང་རྩེ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པས་
བསྣུན་པའོ། །གོང་མ་གོང་མའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་འོག་མ་འོག་མ་ལ་ཡོད་ཅིང་། འོག་མ་འོག་མའི་སྡུག་བསྔལ་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ལྷག་པའོ། །མནར་མེད་ཀྱི་གནས་ན་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཚད་བཟུང་དུ་མེད་དེ། བདེ་བའི་གོ་
སྐབས་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །གནས་དེ་ན་ལྕགས་བསྲེགས་ཀྱི་འདབ་མ་ལ་ལུས་ཐམས་ཅད་འཁྲིལ་བ་དང་། ལྕགས་ཀྱི་ཞིབ་མ་ཆེན་པོར་བྱེ་ཚན་དང་ལྷན་ཅིག་འཕྲབ་པ་དང་། ལྕེ་ལ་རྨོས་དོར་ལྷ་བཀྲུས་རྨོས་པ་སོགས་

༄༅། །ཀུན་ཡོད་པར་བཤད་ལ། མར་མེའི་སྟོང་བུ་ལ་མེ་འབར་བ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ལ་མེ་འབར་བས་མེ་ལྕེ་དང་སྲོག་ཆགས་དབྱེ་བ་མི་ཕྱེད་དེ། སྐྱེ་སྤྱགས་འདོན་པ་ཙམ་ལས་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་
དཔོག་གོ །དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་དོས་དྲག་ཚུལ་དེ་བཞིན་ཡིན་ལ། ཡུན་ཚད་རིང་བ་ནི། མདོན་པ་ལས། མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལ། འདོད་པ་དག་གི་ལྷ་རྣམས་ལས། །འོག་མ་དག་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག །དེས་ན་ཚེ་ལོ་ལྔ་བརྒྱའོ། །
གོང་མ་གཉིས་ཀ་ཉིས་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་སོས་ལ་སོགས་དྲུག་རིམ་བཞིན། །འདོད་ལྷའི་ཚེ་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ཞག་གཅིག །དེས་རྩིས་པའི་རང་ལོ་
ལྔ་བརྒྱ་ཐུབ། དེ་ཡོངས་རྫོགས་ཡང་སོས་པའི་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས། དེའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ནི། ཡང་སོས་པའི་ཚེ་ཚད་ཡིན་ལ། འོག་མ་རྣམས་ལོ་གྲངས་ཡང་ཉིས་འགྱུར་ཉིས་འགྱུར་དུ་འཕེལ་ཞིང་། ཞག་གྲངས་ཀྱང་ཉིས་འགྱུར་
གྱིས་རིང་བས་གོང་མ་གོང་མའི་བཞི་འགྱུར་འོག་མ་འོག་མ་ལ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དམིགས་པའི་འཇུག་སྒོམ་ནི། དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་དོས་ནི་དྲག །ཡུན་ནི་རིང་། ད་ལྟ་མེ་ཕྲ་མོ་གཅིག་ལ་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་ཙམ་ཡང་
ཡུད་ཙམ་རེ་ཡང་འཛིག་ཏུ་མི་བཏུབ་ན་ནམ་ཞིག་དེ་ལྟ་བུ་རང་གི་ཐོག་ཏུ་བབས་ན། བཟོད་པའི་གོ་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་སྟེ། ལན་གཅིག་དེར་སྐྱེས་ཟིན་ནས་ཐོག་པའི་ཐབས་མེད། ད་ལྟ་ཐོག་པའི་ཐབས་ཡོད་དེ་དེར་
105

སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལས་ངན་སྡིག་པ་དག་སྤྲངས་ན་ཟློག་པའི་ཐབས་པོ་ན་ཡིན། དེར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་འབད་དགོས་སྙམ་དུ་བསམ་མོ། །དམིགས་སྐོར་དགུ་པའོ། །ཡང་ཟློའི་རིམ་པ་དང་བསྟུན་ནས་སོ་སོར་ཕྲལ་ཏེ་དམིགས་
སྐོར་འགའ་རེ་བྱས་ཀྱང་མི་རུང་བ་མེད་པ་ལགས། དེ་ནི་གྲང་དམྱལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། སྡོམ་ནི། ཆུ་བུར་ཆུ་བུར་རྡོལ་བ་ཅན། །ཨ་ཆུ་ཀྱི་ཧུད་སོ་ཐམ་པ། །ཨུཏྤལ་པདྨ་པད་ཆེར་གས། །ཞེས་སོ། །གྲང་དམྱལ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་ས་གཞི་རི་གླུང་ཐམས་ཅད་གངས་དང་ཆུ་འཁྱགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱབས་སྐྱིབས་སལ་སྲུལ་ཙུང་བ། ཉིང་དང་བུ་ཡུག་འདྲེས་པ་ཚེས་ཤིན་ཏུ་གྲང་བས་རྟག་ཏུ་ཁྱབ་པ། ཉིང་གྲང་མོ་རྣམས་ཤ་ལྷགས་
ཕུག་ནས་རུས་པའི་གཏིང་དུ་ཡང་འགྲོ་བ་ཡོད། བརྒྱད་པོ་ཡང་གོང་མ་གོང་མ་ལས་འོག་མ་འོག་མ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་གྲང་བར་བཤད། དེར་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ཡང་བར་དོའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་མེ་ནང་དུ་ཚིག་པ་ལྟ་བུའི་
ཉམས་བྱུང་ནས་གྲང་བ་འདོད་པའི་སྐབས་སུ་གྲང་དམྱལ་གྱི་གནས་མཐོང་། དེ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུགས་པས་དེར་ཚུད་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བཤད། དེ་ལ་ཆུ་བུར་ཅན་ནི། ཚེས་གྲང་བས་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཆུ་བུར་གྱིས་གང་
བའོ༔ །ཆུ་བུར་བརྡོལ་བ་ཅན་ནི། དེ་བས་ཀྱང་གྲང་བས་ཆུ་བུར་བརྡོལ་ཏེ། ཆུ་སེར་གྱིས་ལུས་གཡོག་པ་རྣམས་ཀྱང་འཁྱག་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། སློབ་སྤྱིང་ལས་ནི་ཆུ་སེར་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲོག་ཆགས་ཀྱིས་ལུས་ 106

སྐྱེས་བུ་གསུམ་ བཅུ་གསུམ། ལམ་རིམ།

༄༅། །འབུགས་ཤིང་ཟ་བར་ཡང་བཤད་དོ། །ཨ་ཚུ་ཟེར་བ་ནི། སྐད་ཤིབ་ཤིབ་པོར་འབྲུ་དགུ་ཁ་ན་ཙུང་ཟད་ཐོན་ཙམ་གྱི་སྐྲེ་ཐུགས་འདོན་པ་དང་། ཀྱི་ཧུད་ཟེར་བ་ནི། དེ་བས་ཀྱང་གྲང་བས་འབྲུ་དགུ་མི་ཐོན་ཏེ། ཉེན་སྐད་
བྲ་མོ་ཙམ་འབྱིན་པའོ། །སོ་ཐམ་ཐམ་པ་ནི། དེ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གྲང་བས་སྐད་མི་ཐོན་པར་ལུས་འདར་བས་སྐྱོས་ཐག་ཅིང་སོ་བདར་རྡེབ་པའོ། །ཨུཏྤལ་ལྟར་གས་པ་ནི། ལུས་དུམ་བུ་བཞི་འམ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པར་གས་པ་
ཡིན་ལ། པདྨ་ལྟར་གས་པ་ནི། ལུས་དུམ་བུ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པར་གས་པ་དང་། པདྨ་ལྟར་ཆེར་གས་པ་ནི། གྲང་བའི་མཐར་ཐུག་པས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཡང་དུམ་བུ་བརྒྱ་ཚལ་སྟོང་ཚལ་དུ་གས་པའོ། །ཚེ་ཚད་ནི་ཆུ་བུར་
ཅན་ལ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་འགྲོ་བའི་སྣོད་ཆེན་པོ་སྦྲང་ཞེས་ཟེར་བ་གཅིག་ཏིལ་གྱིས་ཕྱུར་བུར་བཀང་། ལོ་བརྒྱ་རེ་ནས་ཏིལ་འབྲུ་རེ་ཕྱིར་བསྐྱུར་ན་དེ་ནམ་ཟད་པ་ཙམ་ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཐུབ་པར་བཤད། འོག་མ་རྣམས་ལ་ཉི་ཤུ་
ཉི་ཤུ་འགྱུར་གྱི་འགྲེས་རྩི་བ་ཡིན། འདི་ལ་ཡང་དམིགས་པའི་གཞི་དང་འཇུག་སྒོམ་ཚ་དམྱལ་གྱི་སྐབས་དང་འདྲ། དམིགས་སྐྱོར་བཅུ་པའོ། །ད་ནི་ཉེ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་སྟེ། འདི་ནི་མངོན་པ་ལས། བརྒྱད་པོ་ཀུན་
ལས་ལྷག་བཅུ་དྲུག །འདི་དག་གི་ནི་ངོས་བཞི་ན། །མེ་མ་མུར་དང་རོ་མྱགས་དང་། །སྤུ་གྲི་ལམ་སོགས་ཆུ་བོ་ཡིན། །ཅེས་འབྱུང་། དེ་ཡང་དམྱལ་བའི་དངོས་གཞི་ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སོ་སོའི་ཕྱོགས་བཞི་པོ་

རྣམས་སུ་ཉེ་འཁོར་བ་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་ཚ་ཚང་བ་རེ་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་མེ་མ་མུར་གྱི་འོབས་ནི། འོབས་མེ་འདག་གིས་གང་བ་ཁ་ཞེང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་དེ། དེར་དང་པོ་ནས་སྐྱེས་པའམ་ཚ་དམྱལ་དངོས་གཞི་ནས་
འཁྲམས་པ་ཡིན་ཀྱང་རུང་། དམྱལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་དྲགས་པས་གཅིག་ཏུ་བློ་ཆགས་ནས་སྡོད་པའི་གནས་མེད། འོབས་དེར་ཡང་གར་བབ་བབ་ཏུ་བྲོས་པས་མེ་འདག་གི་འོབས་དེར་ཚུད། ལས་ཆེ་
ཆུང་གི་མ་ཐུ་ལས་པུས་ནུབ་ཙམ་མམ། སྙེད་པ་ནུབ་ཙམ་སོགས་མ་ངེས་པར་འབྱུང་། འབྲོས་པར་འདོད་ན་ཡང་མགོ་འཁོར་བས་ཕྱོག་གིན་ཡོང་བ་དང་། དམྱལ་སྲུང་འཇིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁྲམ་ནས་བསྣུངས་ཏེ་འགྲོས་
སུ་མི་སྟེར་རོ། །རོ་མྱགས་ཀྱི་འདམ་ནི། ཡང་བྲོས་པ་ན་རོ་མྱགས་ཞེས་བྱ་བ་མི་གཙང་བ་བཙོག་དགུའི་འདམ་ལ་ཐེབས་ཏེ། དྲི་མི་བཟང་བ་ཚོར་བས་མགོ་འཁགས་པ་ཙམ་དྲན་མེད་དུ་རྒྱལ་བ་ཙམ་འབྱུང་། འདམ་གྱི་དབུས་སུ་
སྲིན་བུ་ལྕགས་མཆུ་ཅན་དང་ཟངས་མཆུ་ཅན་མང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཤིང་སྲིན་གྱིས་ཤིང་ལ་ཟ་བ་བཞིན་དུ་ལུས་འབུགས་ཤིང་ཟ་བར་བྱེད་དོ། །སྤུ་གྲིས་གཏམས་པའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ནི། རྒྱང་རིང་པོ་ནས་ནེ་གསིང་ཡིད་དུ་འོང་
བ་ལྟར་མཐོང་ནས། དེར་རྒྱུགས་པ་ན་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་སྤུ་གྲི་སོར་བཞི་པས་གཏམས་པ་ཡིན་ཏེ། རྐང་པ་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པས་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །སོགས་ཁོངས་ནས་བསྟུས་པ་རལ་གྲི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་ཅེས་པ་ནི། 108

༄༅། །ཚ་བས་གདུངས་པ་ན་རྒྱུད་རིང་པོ་ནས་ནགས་ཚལ་སྔོན་པོ་མཐོང་སྟེ། དགའ་བས་རྒྱུགས་ནས་དེར་ཕྱིན་པ་ན། ལོ་འདབ་ཐམས་ཅད་རལ་གྲི་ལ་སོགས་པའི་མཚོན་ཆར་ཡོད་པ་དེ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པས་ཆར་ལྟར་
བབས་ཏེ་ལུས་དུམ་བུ་མང་པོར་བྱེད་པའོ། །ཤལ་མ་ལིའི་སྡོང་པོ་ནི། སྡིག་ཆགས་གདུག་པ་ཅན་མང་པོས་བདས་པས་ཤལ་མ་ལིའི་སྡོང་པོ་ཆེན་པོ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་འཛེགས་པ་ན། ལྕགས་ཀྱི་ཚེར་མ་སོར་བཅུ་དྲུག་པ་ཁ་ཐུར་
དུ་བལྟས་པ་མང་པོ་ཡོད་པས་ལུས་ཐལ་བྱུང་དུ་ཕུག །རིམ་པས་རྩེ་མོར་ཕྱིན་པ་ན། བྱ་གདུག་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་མིག་འབྱིན་པ་དང་ཤ་འཐོག་པ་ལ་སོགས་པ་འཛིགས་པ་དུ་མ་བྱུང་སྟེ། ཡང་ཐུར་དུ་བབས་ན། ཚེར་མ་ཁ་
གྱེན་དུ་བལྟས་ཏེ་ལུས་འབུགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གསུམ་པོ་དེ་མཚོན་ཆའི་གནོད་པ་ཡིན་པས་གཅིག་ཏུ་བསྡམས་སོ། །བཞི་པ་ཐལ་ཚན་གྱི་ཆུ་བོ་རབ་མེད་ནི། ཤིན་ཏུ་ཚ་བས་གདུངས་པ་དེ་རྒྱུད་རིང་པོ་ན་ཆུ་ཀླུང་འབབ་པ་
མཐོང་སྟེ། དེར་ཕྱིན་ནས་ཆམ་ཆོམ་མེད་པར་མཆོངས་པ་ན། དེ་ནི་མེ་ཆུ་འདྲེས་མ་ཤིན་ཏུ་ཚ་བ་གཏིང་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེའི་ལུས་ཆུ་ནང་དུ་ནུབ་པ་ན་ཤིན་ཏུ་ཚོས་པས་ཤ་རུས་བྲལ་ཏེ། ཤ་རྣམས་བྱུད། སྡིག་ནི་
རུས་པ་ལ་གནས། གང་རུས་སུ་ཟང་གིས་སོང་བ་དེའི་ཆུའི་སྟེང་སྟེང་དུ་ཐོན་ཡོང་། དེ་མ་ཐག་ཤ་སྔར་བཞིན་སྐྱེས་ནས་ཡང་ནུབ་པ་སོགས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཚེ་ཚད་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། སོ་སོར་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་གནས་དགོས་

པས་དོན་ནི་དྲག་ཡུན་ནི་རིང་ངོ་། །དམིགས་པའི་གཞི་དང་། འཇུག་སྒོམ་སྔར་བཞིན་ནོ། །དམིགས་སྐོར་བཅུ་གཅིག་པའོ། །ད་ནི་དམྱལ་བ་ཉི་ཚེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གནས་ནི། ས་འོག་དང་ས་སྟེང་གི་རི་
དང་ཐང་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པ་ངེས་མེད་ལ་གནས། ཚེ་ཡང་ངེས་པ་མེད་དེ། འགའ་ཞིག་དངོས་གཞི་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཚེ་རིང་བ་ཙམ་ཡང་ཡོད། ཁ་ཅིག་ཚེ་ཐུང་བའང་ཡོད། སྡུག་བསྔལ་མྱོང་ཚུལ་ཡང་མ་ངེས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་
སྟེ༔ མདོ་ལས། ཉིན་མོ་ལྷའི་བདེ་བ་མྱོང་། མཚན་མོ་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་སོགས་དང་། དམྱལ་བ་གདན་འདྲ་བ་དང་། ཟེག་པ་འདྲ་བ་དང་། གཏུན་བུ་འདྲ་བ་དང་། ཐབ་འདྲ་བ་དང་། ལྡོན་ཤིང་འདྲ་བ་དང་། ཐྲུགས་
ཤིང་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་མ་ངེས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་དོ། །དམིགས་པའི་གཞི་དང་འཇུག་སྒོམ་སྔོན་དང་འདྲ། དམིགས་སྐོར་བཅུ་གཉིས་པའོ། །སྐབས་འདི་དག་ཏུ་རྣ་བ་བྱེ་བ་རི་པ་དང་། འཕགས་
པ་དགེ་འདུན་འཚོའི་རྟོགས་བརྗོད་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི། སྔོན་འགྲོ་དང་དམིགས་པའི་གཞི་སྔར་ལྟར་བྱས། ཡང་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ་བདག་
དམྱལ་བར་མ་སྐྱེས། ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་བདེ་བ་ཡོད་དམ་སྙམ་ན། དེ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད་དེ། ཡི་དྭགས་ལ་གནས་ན་གནས་པ་དང་། ཁ་འཐོར་བ་རིགས་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། ས་འོག་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་འདས་

སྐྱེས་བུ་གསུམ། བཅོ་ལྔ། ལམ་རིམ།

༄༅། །པ་ན། ཡི་དྭགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ་ན། ཡི་དྭགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཤིན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཡོད། དེའི་ཉེ་སྐོར་ན་ཡི་དྭགས་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་ཞིག་གནས། ཁ་འཐོར་བ་ནི། བར་སྣང་ལ་རྒྱུ་བ་དང་ས་སྟེང་ན་རྒྱུ་བ་དང་། ས་འོག་ན་རྒྱུ་བ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པས་བལྟས་ན། ཕྱོགས་གང་ལ་ཕྱིན་ཀྱང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་འགྲོ་བས་ཁྱབ། འགྲོ་སྡོད་ཀྱི་ས་ཙམ་མི་རྙེད་པའི་ཚུལ་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་གདལ། དེ་དག་ལས་ཡི་དྭགས་ཛ་འཕྲུལ་ཆེ་བ་རེ་རེ་ཙམ་ཚུང་ཟད་སྐྱིད། གཞན་ཐམས་ཅད་ཆེས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན། མདོ་སྡེ་ཆེན་པོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས། ཡི་དྭགས་ལ་རིགས་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་གསུངས། འདིར་བསྡུ་ན། ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཅན། ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཅན། ཟས་སྐོམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་གསུམ་དུ་འདུས། ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི། ལོ་མང་པོར་ཟས་སྐོམ་ཡེ་མི་རྙེད། རྒྱང་རིང་པོ་ནས་ཟས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐོང་ཡང་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ན་ཤུལ་ཙམ་མེད་པར་སྟོང་པ་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོའི་འགྲམ་དུ་ཕྱིན་ན། གསེག་མ་དང་བྱེ་མའི་གྲོག་པོར་འགྲོ་བ་དང་། ལྗོན་ཤིང་འབྲས་བུ་རྒྱས་པའི་དྲུང་དུ་གཏུག་ནའང་། ཤིང་སྐམ་པོར་འགྱུར་བ་སོགས་ཡོད༔ འགའ་ཞིག་ལ་སྲིན་པོ་མང་པོས་བསྲུངས་ཏེ་མི་གཏོང་བ་ཡང་ཡོད། ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི། ཁ་ཁབ་མིག་ཙམ་དུ་གྱུར་ནས་དང་པོར་བཟའ་བཏུང་ཁར་མི་ཆུད། ཚུང་ཟད་ཆུད་ན་ཡང་ཟས་རྣམས་འགྲམ་ཕྱུག་ཡངས་པོ་

དེར་སྡོར། སྐོམ་རྣམས་ཁའི་དུག་ཆེན་པོས་སྐམ། གལ་ཏེ་བཟའ་བཏུང་མེད་ཀྱང་མགྲིན་པ་གཞུ་རྒྱུད་ལྟར་ཕྲ་བ་ནས་མི་འགྲོ། སོང་ཡང་ལྟེ་བ་རིའི་གདོས་ཙམ་ཡོད་པས་ལྟོ་ཁེངས་པའི་དུས་མེད་པ་ཡིན། ཟས་སྐོམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་
ཅན་ནི། བཟའ་བཏུང་ཟོས་ཚད་ཁོང་ནང་དུ་མེ་འབར་བར་སོང་ནས་ཚིག་པ་དང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཀྱང་མེ་འདག་དང་བཤང་གཅི་དང་རྣག་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་ངན་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ཟ་དགོས་ཀྱི། བཟང་པོ་ཡེ་མི་
རྙེད་པ་ཡིན། ཡི་དྭགས་དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱི་རན་དུས་རྟག་ཏུ་བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པའི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་གླགས་མེད་པ་ཡིན། གོས་དང་བྲལ་ཏེ་ཚད་པས་ཚིག་པ་དང་། གྲང་བས་སྒྲེབས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད། དགུན་
གྲང་དུས་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཀྱང་གྲང་རོགས་བྱེད་པ། སོས་ཀ་ཚ་དུས་སུ་ཟླ་བའི་འོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཚིག་སྐྱེ་འོང་། ཆར་བབ་ན་མེ་ཆར་བབས་ཏེ་ཚིག་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་། དུས་རྟག་ཏུ་འཚོལ་འགྲོས་ཀྱི་བྲེལ་བས་ངལ་ཞིང་ཐང་
ཆད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཟས་སྐོམ་ཡེ་མ་རྙེད་པས་ལུས་སྐམས་པ་ལྷ་བུར་གྱུར། དུས་ཚིགས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་འཁྲིགས་པས་རྫི་ངར་མ་འཐབས་པ་ལྟར་མེ་ལྕེ་ཧུག་ཧུག་པ་འབྱུང་། ཕན་ཚུན་དགྲ་གྱུར་པས་བཟུང་བ་
དང་འཆིང་བ་དང་། རྡེག་པ་དང་། ཚད་པས་གཙོད་པའི་འཇིགས་པ་ཡང་ཡོད། ཞར་བ་རང་འདྲོགས་བྱེར་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཏད་པ་མེད་པར་ཡང་འཇིགས་སྐྲག་ཆེན་པོས་འགྲོས། དེ་འདྲ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དོས་དྲག་པ་དང་།

༄༅། །ཡི་དྭགས་ཕལ་མོ་ཆེའི་ཚེ་ཚད་མི་ལོ་སྟོང་ཕྲག་བཅོ་ལྔ་ཐུབ་པས་ཡུན་རིང་། དམིགས་པའི་འཇུག་སྒོམ་དང་། རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་སྔར་དང་འདྲ། དམིགས་སྐོར་བཅུ་གསུམ་པའོ། །དེ་ར་མ་འདུས་པ་མིན་ཀྱང་ད་ལྟའི་
ཡི་དྭགས་ཁ་འཐོར་བ་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བའི་འདྲེ་བགྲེན་འདི་རྣམས་ལ་སྒོས་སུ་བསྒོམ་པའི་དམིགས་སྐོར་གཅིག་མཛད་པའི་སྲོལ་ཡོད། དེ་ལྟ་ན་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས་སྐྱར་ཡང་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཤུགས་ལ་མ་
བསམས་ཀྱང་དུག་ཆེན་པོས་གཞན་ལ་གནོད་པ་འབྱུང་བ་དང་། མཐུ་བོ་ཆེས་རྡུང་རྡེག་བྱེད་པ་དང་། མ་ཉེས་མ་ལན་པ་ལ་འཛེམ་བྱས་སོ་ཞེས། ཁག་ངན་བྱུང་བའི་ཚེ། སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡོད་གསུངས།
འདི་དམིགས་སྐོར་ལོགས་པར་མ་བྱས་ཀྱང་རྡུང་སྡུ་མ་དེའི་ནང་དུ་བལྟབ་པས་ཆོག་གོ །གསུམ་པ་དུད་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི། དུད་འགྲོ་ལ་བྱིངས་དང་ཁ་འཐོར་བ་གཉིས། བྱིངས་ན་གནས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་
ན་ཡོད། སྐྱོབས་པའི་གནས་མེད་རླབས་ཀྱིས་བདས་ཏེ་འགྲོ་བས་ངེས་མེད་འཁྱམས། ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ། རྟག་ཏུ་དགྲ་བྱུང་གི་དོགས་པས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག །གསོན་བཞིན་དུ་ཟ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་
ལ་བཟོད་ཐབས་མེད། ཁ་འཐོར་བ་མི་དང་ལྷའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་ཡིན། མིས་བདག་ཏུ་མ་བཟུང་བ་རྣམས་ནི་དགྲ་བྱུང་གི་དོགས་པས་རྟག་ཏུ་སེམས་ལ་བདེ་བ་མེད། མིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱུ་འབྱེད་ 113

པ་དང་། སྣ་འབེབས་པ་དང་། རྟེག་པ་དང་། ཁྲུར་ལྷི་བས་དལ་བ་སོགས་དང་། ཤ་དང་ཁྲག་དང་ལྤགས་པ་རྟུས་པའི་ཕྱིར་གསོད་པ་ལ་སོགས་གསོད་གཅོད་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་བཀྲེས་སྐོམ་
ཚ་གྲང་ངལ་དུབ་ལ་སོགས་པ་དཔྱལ་བའམ། ཡི་དྭགས་རྣམས་དང་སྡུག་བསྔལ་འདྲ་ཙུང་དུ་ཡོད། གཙོ་བོར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་ཤ་ཚགས་པའི་དགྲ་ལ་ཟློན་བྱེད་
པ་ལྟར་རྟག་ཏུ་གནས་དགོས་པ་ཡིན། དམིགས་པའི་གཞི་དང་འཇུག་སྟོམ་སྔར་དང་འདྲ། སྟོན་འགྲོ་དང་རྗེས་ཀྱང་སྔར་དང་འདྲ། དམིགས་སྐོར་བཅུ་བཞི་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པའི་ཐོན་ཚོས་ལ། དེ་ལྟར་ངན་སོང་
གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་ཅ་ན་བཟོད་པའི་ཐབས་མི་འདུག །དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་ཤིག་དགོས་པར་འདུག །སྐྱབས་སུས་ཐུབ་ན། ཚངས་པའམ། བརྒྱ་བྱིན་ནམ། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་སྐྱོབ་མི་ཐུབ་ན་
གཞན་འདི་པ་ཀུན་གྱིས་ག་ལ་ཐུབ། འོ་ན་སུས་ཐུབ་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་ཐུབ། བདག་ལྷ་རྗེ་བོ་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་པ་ཞུ། ཆོས་ལ་ནི་ཉམས་ལེན་ཞུ། དགེ་འདུན་
ལ་ནི་དེ་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་ཞུ་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ། ཡང་སྐྱབས་པ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱབས་ཀྱང་། སྐྱོབ་པ་ཆོས་ཀྱིས་སྐྱོབ་བྱ་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཚུས་ཁྲེར་བ་སྒྲ་ནས་འཛིན་པ་ལྟར་སྐྱོབ་ཏུ་མི་བཏུབ། ཆོས་

༄༅། །བཤད་ཆོས་བཞིན་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་སྐྱོབ་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་བསྒོམས་ཏེ། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ནས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་བྱ། འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་འདྲ་མཛད་འདུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་རེ་ཡང་དེའི་ལད་མོ་ཟློས་ཏེ་བྱེད་སྙམ་པ་རྒྱུན་དུ་བསྒོམས། ཐུན་གྱི་འགོ་ཞབས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་འབྲེལ་བའི་དམ་འདོན་གྱི་དགེ་སྦྱོར་དེ་ཀུན་ཡང་འགྲུས་པར་བྱེད་པ་གནད་ཆེ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་རྣམ་དག་དེ་མཚམས་འདི་ནས་སྐྱེ་བ་ལགས་སོ། །ཞེས་གདམས་ཏེ་དམིགས་སྐོར་བཅོ་ལྔ་པའོ། །སྐབས་འདིར་སྐྱབས་འགྲོའི་གོ་བ་རགས་རིམ་ཞིག་སློབ་མ་ལ་ངེས་པར་འཆད་པ་གལ་ཆེ། སློབ་མས་ཀྱང་བློ་ལ་བཅགས་པ་གལ་ཆེའོ། །ལམ་རིམ་གྱི་ཡིག་རྙིང་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་རིམ་པ་དེ་ཡན་གྱིས་ཚར་བར་མཛད། ལས་འབྲས་གསེབ་ཚགས་སུ་གཏོང་བའི་ལུགས་ཀྱང་འདུག་སྟེ། ལམ་རིམ་གྱི་ཡི་གེ་ཕལ་ཆེར་གྱི་ལུགས་ལྟར་ལས་འབྲས་ལ་ཡང་ཁྲིད་ལོགས་པ་སྐྱོང་བ་ཉིད་ལེགས་སོ། །བཞི་པ་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཁྲིད་ནི། ལས་འབྲས་སྤྱི་ར་བསམ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་དཀར་པོ་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་། ལས་ནག་པོ་སྡིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་འབྱུང་སྟེ། དཀར་ནག་ལས་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པས་ཀྱང་སྤང་བླང་བྱེད་དགོས། ལས་དགེ་སྡིག་གང་ཡིན་ཡང་། རྒྱུ་ལས་ཀྱི་དུས་ན་ཆུང་ངུ་ལས་མེད་ཀྱང་འབྲས་

བུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་དུས་ན་འཕེལ་ཆེ་སྟེ། འགྱུར་ཚུང་ཤོས་རང་ལ་ཡང་བརྒྱ་འགྱུར་སྟོང་འགྱུར་དུ་འཕེལ། འགྱུར་ཆེ་བ་ལ་ཚད་གཟུང་དུ་མེད་པས་སྤང་བླང་གལ་ཆེ། རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་དཀར་ནག་རྣམས་ནི་གཉེན་པོས་མ་
བཅོམ་ན། འབྲས་བུ་མ་སྨིན་གྱི་བར་ཆུད་འཛའ་བ་མི་སྲིད། རང་གིས་མ་བྱས་ན་ལས་དཀར་ནག་གང་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པས། རང་ཉིད་བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་གཟབ་པ་གལ་ཆེ་སྙམ་དུ་བསྒོམ། དམིགས་
སྐོར་བཅུ་དྲུག་པའོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བསམ་པ་ལ། ནག་པོའི་རྒྱུ་འབྲས་བསམ་པ་དང་། དཀར་པོའི་རྒྱུ་འབྲས་བསམ་པའོ། དང་པོ་ནི། སྔོན་འགྲོ་དང་རྗེས་སྦྱོར་སྔར་ལྟར་ལས། ཡན་ལག་བདུན་པའི་མཇུག་ཏུ་སྐྱབས་འགྲོ་རེ་
ཡང་ངེས་པར་བྱ། འདི་ལྟར་ངན་སོང་གསུམ་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན། རྒྱུ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལས་བྱུང་ངོ་སྙམ་དུ་དམིགས་པའི་གཞི་བཅས་ནས་མི་དགེ་བ་དེ་
ཡང་རྣམ་གྲངས་མང་མོད་ཀྱི་བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་གལ་ཆེ་བ་རགས་པ་ཆེ་ལོང་ཙམ་དུ་བསྡུ་ན། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟེ། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྲོག་གཅོད་པ་ནི། སྲོག་གཅོད་འདོད་ཀྱིས་བསམ་བཞིན་དུ་བསད་
བྱ་མ་ཤོར་བར་བསད་ལ། བསད་བྱ་དེ་མ་ཤི་བར་དུ་གསོད་སེམས་རྒྱུན་མ་ལོག་པའོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ནི། གཞན་གྱི་ནོར་རང་ལ་མ་བྱིན་པ་འཕྲོག་པའམ་བརྐུས་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། རང་གིས་ཐོབ་པོ་

༄༅། །སྐམ་པའི་བློ་སྐྱེས་པའོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ནི། ཡུལ་བགྲོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་འཁྲིག་པའི་ཆོས་བསྟེན་པ་སྟེ། གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་བུད་མེད་དང་། བདུན་བརྒྱུད་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཉེན་ཉེ་དུར་གྱུར་པ་དང་། ཕ་མ་ཉེ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་དཔོན་སོགས་གཞན་གྱིས་བསྲུངས་པ་དང་། ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྡོམ་པ་བླངས་པ་སྡོམ་པས་བསྲུངས་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བགྲོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། ནད་བུ་ཅན་དང་སྦྲུམ་ཅན་དང་སྨྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བགྲོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་ཁང་དང་ཀུན་དགའ་ར་བ་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་གནས་དང་བླ་མའི་གནས་སོགས་སུ་བསྟེན་པ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བགྲོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། ནམ་ཡང་འདོད་པས་ཆོག་མི་ཤེས་ཤིང་། སྐྱེ་གནས་ལས་གཞན་པའི་སྒོར་བསྟེན་པ་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་བགྲོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དབྱེ་ན་བཞིའོ། །དེ་ཅམ་གྱི་ཁྲིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཁས་བླངས་པས་ནི། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བསྟེན་ཀྱང་ལོག་གཡེམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ངག་གི་ལས་བཞི་ལས་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ནི། འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་ནས་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པར་སྨྲས་ལ་སྨྲ་བའི་ཡུལ་མིའི་འགྲོ་བར་གྱུར་པ་དེས་གོ་བ་ནའོ། །ཕྲ་མ་ནི། མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་གཉིས་འབྱེན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དཀྲུགས་ཀྱི་ཚིག་སྨྲས་ཤིང་ཕ་རོལ་གྱིས་གོ་བ་ནའོ། །ཚིག་རྩུབ་པ་ནི། དངོས་སུ་ཐོས་

117

པར་དེའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་སོགས་ཞེ་ལ་ཕོག་པའི་ཚིག་སྨྲས་ཤིང་དེས་གོ་བའོ། །ངག་འཁྱལ་ནི། དེ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཚིག་ཐམས་ཅད་དེ་ཁ་གསགས་དང་གཞོགས་སློང་དང་གླུ་དང་ཟློས་གར་དང་དམག་གི་གཏམ་དང་སྨད་འཚོང་མའི་གཏམ་དང་ཚོང་གི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྟ་བ་ལོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་ལས་བརྣབ་སེམས་ནི། གཞན་གྱི་ནོར་དང་བུད་མེད་དང་ཁྱིམ་དང་འཁོར་གཡོག་དང་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་རང་གིར་བྱེད་འདོད་པའི་བསམ་པ་གཏིང་ཚུགས་པར་བྱེད་པའོ། །གནོད་སེམས་ནི། གཞན་ལ་གནོད་པར་བྱེད་འདོད་དང་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་པའི་བསམ་པ་གཏིང་ཚུགས་པའོ། །ལོག་ལྟ་ནི། ལས་འབྲས་མི་བདེན་པ་དང་། ཚེ་སྔ་ཕྱི་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོགས་མེད་པར་འཛིན་པ་དམ་པོ་འཆང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བཅུ་པོ་དེ་ནི་ལས་ལམ་རྫོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། བསམ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་ནོར་བར་བསད་པ་སོགས་བཅུ་པོའི་ཕྱོགས་མཐུན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངེས་པར་སྤོང་དགོས་པའི་ལས་ནི་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་གིས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་སྤོང་དགོས་པའི་ལས་ནི་འདི་དག་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཡང་ཡང་བསྒོམ་སྟེ༑ དམིགས་སྐོར་བཅུ་བདུན་ནོ། །ད་ནི་མི་དགེ་བ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་འདི་རྣམས་རེ་རེ་ཡང་སྟོབས་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དང་། ཡང་ཡང་བྱས་ན་དམྱལ་བར་སྐྱེ། འབྲིང་དུ་བྱས་ན་ཡི་དྭགས་

༄༅། །སུ་སྐྱེ། སྟོབས་ཆུང་བ་དང་ཅུང་ངུར་སྤྱོད་པས་དུད་འགྲོར་སྐྱེ། སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུའོ། །སྲོག་བཅད་པས་ཚེ་ཐུང་བ་དང་། མ་བྱིན་པར་བླངས་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཆུང་བ་དང་། ལོག་གཡེམ་གྱིས་དགྲ་མང་བ་དང་། རྫུན་གྱིས་རང་ལ་སྐུར་པ་མང་བ་དང་། ཕྲ་མས་གྲོགས་དང་འཕྱེན་པ་དང་། ཚིག་རྩུབ་ཀྱིས་གཏམ་མི་སྙན་པ་ཐོས་པ་དང་། ངག་འཁྱལ་སྨྲས་པས་རང་གི་ཚིག་ལ་གཞན་གྱིས་མི་ཉན་པ་དང་། བརྣབ་སེམས་ཀྱིས་རེ་བ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་འཇིགས་སྐྲག་འབྱུང་བ་དང་། ལོག་ལྟས་ཤིན་ཏུ་གླེན་ཅིང་གཏི་མུག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་སྤྱོད་པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་ནི། སྔར་ལས་དེ་དང་དེ་བྱས་པས་ཕྱིས་ཀྱང་དེ་དང་དེ་དག་ལ་དགའ་བའོ། །བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི། ཕྱི་རོལ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་འབྱུང་སྟེ། སྲོག་གཅོད་ཀྱིས་ནི་འབྲས་བུ་དང་སྨན་ལ་སོགས་པ་མཐུ་ཆུང་བ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་གྱིས་ལོ་ཉེས་པ་དང་། ལོག་གཡེམ་གྱིས་ས་ཕྱོགས་རྡུལ་འཚུབ་ཆེ་ཞིང་དྲི་ང་བ་དང་། རྫུན་གྱིས་ནི་ས་ཕྱོགས་མཐོ་དམན་ཅན་བགྲོད་མི་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྲ་མས་ས་ཕྱོགས་ཚ་སྒོ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཚིག་རྩུབ་ཀྱིས་བྱེ་མ་དང་གསེག་མ་སོགས་འཕེལ་བ་དང་། ངག་འཁྱལ་གྱིས་དུས་ལོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དགུན་ནི་ཚ་ལ། དབྱིད་ནི་རེངས། དབྱར་ནི་ཐན། སྟོན་ནི་ཞོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

བརྣབ་སེམས་ཀྱིས་འབྲུ་ཕྲ་བར་གྱུར་བ་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱིས་རོ་མི་ཞིམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལོག་ལྟས་ནི་འབྲས་བུ་རྩ་བ་ནས་མི་ཆགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འདི་དག་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་འདི་རྣམས་ལས་དེ་དང་དེ་བྱས་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་འབྱུང་བའང་ཡོད། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་གནས་སྐབས་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྐབས། དུས་ངེས་མེད་སྣ་ཚོགས་པར་ཡང་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན། འདི་རྣམས་ཕྱིན་ཆད་སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱ། སྔར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་སྙམ་དུ་ཡང་ཡང་བསྒོམ། དམིགས་སྐོར་བཅོ་བརྒྱད་པའོ། །དེ་ནི་དགེ་བའི་ལས་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པ་དང་། གཞན་དག་འཁོར་བའི་བདེ་བ་གང་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་ལས་ལས་འབྱུང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་དགེ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་གིས་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་ནུས་སུ་སློབ་དགོས་པ་ལས་བསླབ་རྒྱུའི་དགེ་བ་ཡང་རིགས་མང་མོད་ཀྱི། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མའི་འཇུག་སྒོ་ནི༔ ཆོས་དཀར་པོ་དགེ་བ་བཅུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྔར་བསྟན་པའི་མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་དེ་རྣམས་ཡིད་ཀྱིས་སྤངས་ནས་ལུས་ངག་གིས་སླར་ལོག་པའི་སྤོང་བའི་སེམས་པ་སྤྱོད་ལམ་དང་བཅས་པ་དེ་ཡིན་ན། བདག་འདི་

༄༅། །ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ། དེ་ལ་མི་དགེ་བཅུ་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱངས་པའི་གོ་དོན་ནི། དེ་རྣམས་ཉེས་དམིགས་ཅན་དང་སྐྱོན་ཆེན་པོར་ཤེས་ནས་ནམ་དུ་ཡང་མི་འདོད་པ་དེ་ཡིན་ལ། ལུས་ངག་གིས་སྤང་
ཡོག་པ་ནི། བཅུ་པོ་དེ་དག་དུས་རྒྱུན་དུ་འམ། དལ་བར་འདུག་པའི་དུས་སུ་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད། དེ་དག་བྱས་ན་ཁེ་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་ཞིང་། འབད་རྩོལ་མི་དགོས་པར་བྱེད་ཐུབ་པའི་སྐབས་བྱུང་ཡང་སྤུར་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱངས་
པ་དེ་དྲན་པས་བྱ་བ་དྲན་པ་དེ་ལ་ཡེ་ནས་འཇུག་པར་མི་ནུས་པ་སྟེ། ལུས་ངག་གི་བདུན་པོ་ལ་ནི་འདི་གཉིས་ཀར་ཚང་བ་དགོས་ལ། ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱངས་པ་ཁོ་ནས་ཚོག་གོ །མི་དགེ་བ་ལ་མི་རུང་བར་
སེམས་པ་དེ་ཀ་སྡོང་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མི་རུང་བ་ཡིན་པ་ལ་མི་རུང་བར་ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པས་ལམ་གཉེན་པོའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། འདི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན། སྡོང་སེམས་ཤུགས་
ཆེ་བ་ལན་འགའ་རེ་བྱུང་ན། གཉིད་རྨུགས་པ་དང་རྣམ་གཡེང་ལ་སོགས་པས་བར་ཆོད་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྐྱེན་དམིགས་པའི་ཚེ། ཉེས་སྤྱོད་དེ་སྐྱོན་དུ་ཤེས་ནས་མི་བྱེད་ཅིང་སྡོམ་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་སྔར་གྱི་སེམས་པ་
དེའི་ཤུགས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཤུགས་དེ་ཡང་ས་བོན་གྱི་མཐུ་ལས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་བའི་སེམས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ནི་དགེ་བ་བཅུའོ། །དམིགས་སྐོར་བཅུ་དགུ་པའོ། །ད་ནི་དགེ་བ་བཅུའི་ 121

ཕན་ཡོན་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ལས་དགེ་བ་བཅུ་ཆེར་སྤྱོད་པ་ལས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལྷའི་སྐྱེ་བ་ལེན། ཆུང་ངུར་སྤྱད་པ་ལས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་ལུས་ཐོབ། དགེ་བ་ཡིན་ཡང་བསམ་པ་མ་དག་པ་སོགས་སྨྲ་
བསྒྲེ་ཅན་གྱིས་ནི་ལྷ་མིན་དུ་སྐྱེ་བར་མདོ་ལས་བཤད། རྒྱུ་མཐུན་པ་དང་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡང་སྔར་མི་དགེ་བཅུའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་སྟེ། ཚེ་རིང་འབྱོར་པ་དགྲ་སྟྲངས་དང་། །བསྟོད་དང་
གྲགས་མང་སྙན་པའི་གཏམ། །ཚིག་བཙུན་བསམ་པ་འགྲུབ་པ་དང་། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བློ་གྲོས་འཕེལ། །འདི་དག་དགེ་བའི་རྒྱུ་མཐུན་བཅུ། །མཐུ་ཆེ་ལོ་ལེགས་ཉམས་དགའ་བ། །མཐོ་དམན་སྟོམས་དང་ཞིང་ས་གཤིན། །རྩ་
ཤིང་རྒྱས་དང་དུས་ཚིགས་རན། །འབྲུ་སྨིན་རོ་ཞིམ་འབྲས་བུ་རྒྱས། །དགེ་བ་བཅུ་ཡི་བདག་འབྲས་ཡིན། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་དགེ་བ་བཅུ་ལ་གནས་པ་ནི། ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མར་རྟག་ཏུ་བདེ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པས་བདག་དགེ་
བ་བཅུ་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པར་བགྱིའོ་སྙམ་དུ་ཡང་ཡང་བསྒོམ། དམིགས་སྐོར་ཉི་ཤུ་པའོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཞིབ་མོར་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བས་ཡང་དུ་ཡང་དུ་བླ་མས་བཤད་ཅིང་། སློབ་མས་བློ་ལ་
སྦྱོང་བ་དང་། ཁ་ཕྱིར་ལྟས་སུ་མ་སོང་བར་རང་ཐོག་ཏུ་འགེལ་བ་ཁོ་ན་གནད་དུ་ཆེའོ། །དེ་ནི་ལས་འབྲས་བསམ་པའི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་པོའི་གྲུབ་དོན་ཐོན་ཆོས་འདི་ཡིན་ཏེ། སྔར་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་དཀར་ནག་གི་

སྐྱེས་བུ་གསུམ། ཉེར་གཅིག ལམ་རིམ།

༄༅། །ལས་འབྲས་བསམ། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་སྤང་བྱས་ཟིན་ལ། སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་བཤགས་པ་འབུལ་བ་གལ་ཆེ། རྟེན་གྱི་སྟོབས་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་སྡིག
སྦྱོང་གི་དགེ་བ་གང་འགྲུབ། སུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་སྤང་བྱས་ལ་འགྱོད་སེམས། སླར་ལྡོག་པའི་སྟོབས་ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་སེམས་ཏེ། དེ་བཞི་ཚང་བའོ། །དེ་ནས་ཐུབ་གྱི་མགོ་གཞུག་རྣམས་སུའང་དེ་ལྟ་བུའི་བཤགས་པ་
ཚར་རེ་བྱ། ཐུན་མཚམས་སུ་ནི། མཁན་པོ་སློབ་དཔོན་བླ་མ་རྟེན་གསུམ་དགེ་འདུན་ལ་སོགས་པའི་དྲུང་དུ་མཐོལ་བཤགས་ཡང་ཡང་འབུལ་བ་དང་། དེ་དག་མ་འཛོམས་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་མཁའ་དབྱིངས་གང་བ
ལ་དམིགས་ཏེ་བཤགས་པ་འབུལ། བཤགས་ཚིག་ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་དང་། གསེར་འོད་དམ་པའི་བཤགས་པ་སོགས་དང་། རང་གིས་སྡིག་པ་བགྱིས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདི་ལྟར་བགྱིས་སོ་ཞེས་མ་སྦས་མ་གསང་
བར་བརྗོད་པ་ཉིད་གནད་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །མི་དགེ་བ་བཅུར་མ་ཟད་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་སུ་གཏོགས་པ་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་རང་ཡང་མི་བྱེད། གཞན་ཡང་བྱེད་དུ་མི་འཇུག །སྡིག་པ་ལ་ཡི་རང་བའམ་དགའ་བར་མི་
བྱ༑ བསྡོད་ཅིང་བསྔགས་པར་ཡང་མི་བྱ་སྙམ་དུ་བསྒོམ། དཀར་པོ་དགེ་བའི་ལས་ནི་ལས་ལམ་བཅུ་པོ་དེར་མ་ཟད་གཞན་གྱི་སྲོག་བསྐྱབས་པ་དང་། འཚོ་བ་སྐྱེར་བ་དང་། ཡོ་བྱད་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ་དང་། 123

ག་ བཀའ་གདམས་སྨོན། ག

དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བར་གཏོགས་སོ་ཅོག་རང་གིས་ཀྱང་ཅི་ལྕོགས་སུ་སྒྲུབ་གཞན་ཡང་བྱེད་དུ་འཇུག །རང་གཞན་གྱིས་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་ཡི་རང་ཡང་བསྒོམ། བསྔགས་པ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམས། ཡང་དགེ་སྡིག་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་བྱ་བ་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་སོགས་ངེས་མེད་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་འདུག་པ། དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་མེད་ཀྱང་དོན་མེད་དུ་དུས་འདའ་བར་འདུག །ལེ་ལོ་དང་རྣམ་གཡེང་གི་དབང་དུ་མི་གཏང་། ལས་ལུང་མ་བསྟན་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་ཡང་དགེ་བ་དཔའ་ཞིག་ལ་བློ་དང་བྱ་སྤྱོད་བསྒྱུར་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ། ཞར་བྱུང་ཐུན་མཚམས་སུ་འདི་ལྟར་ཡང་བསམ་དགོས་ཏེ། སྐྱེ་བ་ནས་སྐྱེ་བར་ཚོགས་ཁྱད་པར་ཅན་གསོག་པའི་རྒྱུར་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་བསྒྲུབ་དགོས་པས། འཚེ་བའི་བསམ་པ་སྤངས་པས་ཚེ་རིང་བ་དང་། མར་མེ་དང་གོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་སོགས་བྱས་པས་གཟུགས་བཟང་བ་དང་། བླ་མ་དང་གྲོགས་ཚངས་པར་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་ཅིང་གུས་པར་བྱས་པས་རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཕན་ཐོགས་ཀྱི་ཞིང་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཞིང་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སློང་བ་པོ་ལ་འདོད་དགུ་སྦྱིན་པས་དབང་ཕྱུག་སྐྱེ་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ངག་གི་དགེ་བ་ཁོ་ན་བྱས་པས་ཚིག་བཙུན་པ་དང་། བླ་མ་དང་དཀོན་

༄༅། །མཆོག་དང་ཕ་མ་སོགས་མཆོད་ཅིང་། ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་སྒྲུབ་པར་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས་དབང་ཐང་ཆེ་བ་དང་། སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དགའ་ཞིང་། ཕོ་དབང་གཅོད་པ་ལས་བསྐྱབས་པས་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱི་བྱ་བ་ཆོས་ལྡན་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཕན་པའི་གྲོགས་བྱས་པས། སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་སྐོར་ཉེར་གཅིག་པའོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་རིམ་པ་ཚར་རོ། །གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་གི་བསམ་པ་སྦྱོང་བ་ལ། འཁོར་བའི་རྒྱུ་འབྲས་བསམ་པ་དང་། ཐར་པའི་རྒྱུ་འབྲས་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། འབྲས་བུ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་དང་། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་གི་རབ་དབྱེ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཐོ་རིས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་དང་། འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱག་མཆོད་བཤགས་པ་གསུམ་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ་རེ་བྱས་ནས༔ ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་སྐྱབས་འགྲོ་རྣམས་སྔོན་དུ་བཏང་། བདག་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་འགྱུར་བ་ལས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་ན་སྡུག་བསྔལ་ནི་དེ་འདྲ། མིར་སྐྱེས་ན་སྐྱིད་དོ་སྙམ་ནའང་མི་སྐྱིད་དེ་མི་ཕལ་ཆེར་མངལ་སྐྱེས་ཡིན། མངལ་དུ་ཟླ་བ་དགུའམ་བཅུའི་བར་དུ་གནས་དགོས་ན། མངལ་གནས་དེ་ལ་དོག་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། མུན་གནག་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། དྲི་མི་ཞིམ་པའི་སྡུག་བསྔལ་ 125

གསུམ་རྟག་ཏུ་ཡོད། མ་དེ་བཀྲེས་པའི་ཚེ་གཡང་ཟ་བའི་རྣམ་པ་དང་། འཁྲུགས་པའི་ཚེ་རིས་གནོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། བཟའ་བཏུང་དྲོན་མོ་ཟོས་འཐུངས་བྱས་ན་ཚ་ཚན་དུ་བཙོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གྲང་མོ་ཟོས་འཐུངས་ན་འཁྱགས་རུམ་དུ་བསྐྱུར་བ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད། མངལ་ནས་ཕྱི་རུ་བཙའ་བའི་ཚེ་ཡང་ཏིལ་མར་འཚིར་བའི་ཤིང་གི་བར་དུ་གཙིར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཚིགས་ཐམས་ཅད་བྲེ་ཞིང་ཞིག་པ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད། བཙས་མ་ཐག་ཏུ་གང་ལ་རེག་ཀྱང་རྩུབ་སྟེ། དར་འཇམ་པོས་དཀྲིས་ཀྱང་ཚེར་མའི་དོང་དུ་བསྐྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་གྱི་ལག་ཏུ་བླངས་པ་ན། བྱེ་ཝུ་ཁྲམ་ཁྱེར་བ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད། ད་ལྟ་རང་རེས་མ་དྲན་པར་མ་ཟད། དྲན་ན་གཞན་མི་དགོས། སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གཅིག་པུ་ལ་བསམ་ཀྱང་མིར་སྐྱེས་པ་ལ་གྲོགས་ཅི་ཡང་མི་འདུག །བདག་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བ་ན་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་ཆོས་གཅིག་བྱ་དགོས། མིའི་འགྲོ་བ་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་དེ་ལྟ་བུར་འདུག །སྤྱིར་ཁམས་གསུམ་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ། འགྲོ་བ་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ། སྐྱེ་གནས་ཇི་ལྟ་བུར་སྐྱེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་ལྔ་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཚོར་བ་དྲག་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེ་དགོས། སྐྱེ་བ་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པ་བྱ་བ། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེད་འཕེལ་གྱི་ས་བོན་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་དགོས། སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་སུ་

༄༅། །གྱུར་བ་བྱ་བ། སྐྱེས་པ་ལས་རྒ་ནད་འཆི་བ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གཞན་འབྱུང་བ་ཡིན། སྐྱེ་བ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་བྱ་བ། སྐྱེ་བ་བླངས་པས་ཕྱིས་རྐྱེན་ངན་དང་འཕྲད་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མང་པོ་སྐྱེས་ཤིང་དེས་ཀུན་ནས་སླང་བའི་ལས་དུ་མ་གསོག་པའོ། །སྐྱེ་བ་ཉིད་དབང་མེད་དུ་འཇིག་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་བྱ་བ་ནི། སྐྱེ་བ་ཉིད་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་བའི་སྐོམ་དུ་བསྒོམས། དམིགས་སྐོར་ཉེར་གཉིས་པའོ། །གཞན་ཡང་མི་རྣམས་ལ་རྒས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དེ། རྒས་པའི་ཚེ་ཉམས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལྔ་ཡོད། ཁ་དོག་ཉམས་པ་བྱ་བ་ཤ་མདོག་དང་མདངས་ལེགས་པོ་རྣམས་ཉུབ་སྟེ་ཁ་དོག་མི་སྡུག་པ་ནག་ཐྲམ་པའམ། སྟོ་ཐལ་གྱིས་འགྲོ། མགོ་སྐྲ་བའི་མེ་ཏོག་ལྟར་སྐྱ་བ་དང་། དབང་པོ་ཀུན་གྱི་བཀྲག་ཤོར་བ་ཡིན། དབྱིབས་ཉམས་པ་བྱ་བ་སོ་ནི་ལྷུང་། ལུས་ནི་གུག་གུག་པོར་སོང་། ཡན་ལག་རྣམས་ནི་འཁྱོགས། ཤ་ནི་སྐམས། ཤྲིགས་པ་ནི་ལྷོད། གདོང་བྱད་ནི་གྲས་གདན་རྙིང་པ་ལྟར་གཉེར་མས་ཁེངས་པ་ལ་བལྟས་ཀྱང་མི་མཛེས་པའོ། །མཐུ་སྟོབས་ཉམས་པ་བྱ་བ་ནི། ལྡང་བ་ན་སྡུག་བཞི་འཛུགས། འགྲོ་བ་ན་འཁྱོར། འདུག་པ་ན་ཚ་དོ་ཐག་པ་ཆད་པ་བཞིན་སྡོད། སྨྲས་ན་ལྡབ་ལྡིབ་ལས་མེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དབང་པོ་ཉམས་པ་བྱ་བ་ནི། མིག་མི་གསལ་རྣ་བ་འོན་པ་སོགས་གཞན་གྱིས་བལྟས་ན་རྫུས་འདེབས་པ་འདྲ་བར་འགྱུར། ལོངས་སྤྱོད་ཉམས་པ་བྱ་བ་ནི། ཁ་ཟས་

ཅུང་ན་བཀྲེས། མང་ན་མི་འཇུ་བ་ལ་སོགས་པ་འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱད་དུ་མེད་པའོ། །བདག་ཀྱང་རྒས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མ་སྤངས་པས། ཚེ་རིང་རྒས་ཡོང་བྱུང་ན་ཐ་མ་རྒས་པར་འགྱུར། གཉེན་བཤེས་དང་དགྲ་གཉེན་འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྙམ་དུ་བསྒོམ། དམིགས་སྐོར་ཉེར་གསུམ་པའོ། །ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྔོན་གྱི་ལས་དང་འཁྲུལ་གྱི་རྐྱེན་ལས་ནད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལྔ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་འཕེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཟུག་ཏུ་དངོས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་ནི། ཤ་ཞུ་ལྤགས་པ་སྐམས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྤྱད་དབང་མེད་པ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ངེས་པར་བསྟེན་དགོས་པ་གཉིས་ནི། ཟས་དང་སྤྱོད་ལམ་འདོད་པ་བྱེད་དུ་མེད་ཅིང་། མི་འདོད་པའི་སྨན་ཁ་བ་དང་མེ་གཏར་སོགས་བསྟེན་དགོས་པའོ། །སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་འབྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཆི་བའམ་འཆིར་དོགས་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་སྟེ། ན་བ་རང་བས་ཀྱང་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྔོན་བསུ་བ་ཡིན། བདག་ཀྱང་ན་བ་ལས་མ་ཐར་ན་བར་འགྱུར་ཏེ་འོང་། བདག་གི་བཤེས་ལ་སོགས་པ་དགྲ་གཉེན་འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་ཀྱང་ང་དང་འདྲའོ་སྙམ་མོ། །དམིགས་སྐོར་ཉེར་བཞི་པའོ། །ཡང་སྡུག་བསྔལ་གཞན་ཡོད་དེ་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་ལྔ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་འབྲལ། རྒྱ་འཛིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་

༄༅། །འབྲལ། འཁོར་གྲོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་འབྲལ། ཐོངས་ཤིང་སྡུག་པའི་ལུས་དང་ཡང་འབྲལ། འཆི་བ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་དྲག་པོ་དང་བཅས་པའོ། །རང་རེ་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་
ཡུལ་ཕྱོགས་སམ། ཁང་ཁྱིམ་མམ། ནོར་རྫས་སམ། ཡར་གྱི་དཔོན། མར་གྱི་གཡོག །ཐད་ཀའི་གྲོགས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་། གནད་གཅོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་འཆི་དགོས། རྒྱུས་པར་གོང་འཆི་བ་
མི་རྟག་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར་བསྒོམས། དམིགས་སྐོར་ཉེར་ལྔ་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པས་སྡུག་བསྔལ། དེ་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་དམ། ཁ་དྲག་གམ། མངའ་ཐང་ཐུན་བུ་
བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྲོག་ལ་མ་བལྟོས་པར་འཁྲུག་པ་ལ་ཡང་འཇུག །ལོ་ཟླ་མང་པོར་བགྲོད་དགོས་པའི་བྱེས་སུ་ཡང་འགྲོ། དུས་བཞིར་ཟིན་པ་དང་འཁོར་བ་མེད་པའི་ལས་ལ་རྟག་ཏུ་འཇུག །རྐང་ཁྲག་ནི་རྡོ། ལག་ཁྲག་ནི་
ཤིང་༑ བྱིན་པ་ནི་རྟ། སྣལ་མ་ནི་ལྕག་ཏུ་བྱས་ལྟོ་བསླན་བྱང་བཀུག་ཀྱང་འདོད་དོན་གང་ཡང་མ་བྱུང་། ལྟོགས་སྐོམ་ཐམས་ཅད་ནི་དང་དུ་བླངས། ཚ་གྲང་ཐམས་ཅད་ནི་ཁྱད་དུ་བསད། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་དལ་བ་མེད། ཤ་ཁྲག་
སྤུ་བར་སོང་སོང་བྱས་ཀྱང་ལྟོ་རྒྱབ་ཙམ་ཡང་མ་འབྱོར། འབད་པ་བྱས་པ་དོན་མེད་དུ་སོང་བས་སེམས་ལ་ཡི་ཆད་སྐྱེ། གཞན་ཡང་མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བྱ་བ་ཡོད། རང་ཉིད་དགྲ་བོའི་དབང་དུ་སོང་བའམ།

ནད་དང་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་ཐོག་ཏུ་བབ་པའམ། གསོད་པར་བྱེད་པའི་སྲོག་ཆགས་དང་འཕྲད་པའམ། གཡངས་སུ་ལྷུང་བའམ། ཆུས་ཁྱེར་བའམ། གཏམ་ངན་པ་ཐོས་པའམ། བཙོན་དུ་གཞུག་པ་དང་ཆད་པས་བཅད་པ་མྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བྱ་བ་ཡོད། ཕ་མ་སྤུན་ཟླ་ཁྱིམ་ཐབ་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་མེད་ཐབས་མེད་པ་དང་བྲལ་ཙ་ན་སེམས་ལ་གཟོད་ཐབས་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལུས་ཚུན་ཆད་ཀྱང་རྒྱུད་ནས་འགྲོ་བ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ནོར་རྫོར་རླག་བྱུང་བའམ། མངའ་ཐང་ཉམས་པའམ། དབང་ཐང་ཤོར་བའམ། རང་གི་ཡིད་ཆགས་ཤིང་བློ་སྨོན་པའི་གནས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཉམས་ཀྱང་སེམས་ལ་མྱ་ངན་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བདག་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ལས་མ་འདས། ཞེས་སོགས་གོང་བཞིན་བསྒོམ། དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་བདུན་པོ་དེ་ནི་འགྲོ་བ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་མི་རྣམས་གཙོ་བོར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་འདིར་སྨོས་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་པ་སྐབས་འདིར་བསམ་པའི་ལུགས་ཡོད་ཀྱང་འོག་ཏུ་བཤད་ན་བདེའོ། །དམིགས་སྐོར་ཉེར་དྲུག་པའོ། །ཡང་ལྷ་མིན་གྱི་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱེས་ན་སྐྱིད་དམ་སྙམ་ན་མི་སྐྱིད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་ལྷའི་དཔལ་ལ་ཕྲག་དོག་པས་སེམས་ལ་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་ཡོད། དུས་དུས་ན་ལྷ་དང་འཐབ་པ་ལས་ལྷ་མིན་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆུང་བས་གསོད་པ་དང་བཙེག་པ་དང་ཡན་ལག་གཅོད་པ་དང་འབྲུལ་བ་ལ་

༄༅། །སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་མང་། ཐལ་ཆེར་ནག་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ཆོས་ལ་མི་དགའ། འགའ་ཞིག་མོས་སུ་ཆུག་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་སྒྲིབ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་རྟོགས་པའི་སྐལ་པ་མེད་དོ། །འོ་ན་འདོད་པའི་
ཁམས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེས་ན་བདེའོ་སྙམ་ན། དེར་ཡང་མི་བདེ་སྟེ་འདོད་ཡོན་ལ་བག་མེད་པར་སྤྱོད་པས་ཚེ་ཟད་དུ་མ་ཚོར་བ་ལ་ཟད། གཞན་ཡང་ལྷ་དབང་ཆུང་བ་རྣམས་དབང་ཆེ་བས་གནས་ནས་བསྐྲད་པས་སྡུག་བསྔལ། བསོད་
ནམས་ཆུང་བ་འགའ་ཞིག་ཕི་ཤང་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས་ལོ་བྱད་གང་ཡང་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་པའང་ཡོད། དེ་དག་གིས་ལྷ་གཞན་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་མཐོང་བ་ན། རང་གི་བསོད་ནམས་ལ་ཡི་ཆད་པའི་སེམས་ཀྱི་
སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད། ཁྱད་པར་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་དང་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་གནས་ན་ལྷ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་
ལྟུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ལྷ་རྣམས་འཆི་བའི་སྔོན་རོལ་ཞག་བདུན་ནས་འཆི་ལྟས་ལྔ་འབྱུང་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྡུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡིད་སྐྱོ་ཞིང་སྟན་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་
བའི་རྒྱན་རྣམས་རྙིང་པ་དང་། གོས་ལ་དྲི་མ་ནག་པོ་ཆགས་པ་དང་། ལུས་ལས་རྔུལ་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་བྱུང་བ་ན་རང་རང་གི་གཡོག་དང་གྲོགས་པོ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤངས་ཏེ། ལྷ་གཞན་གྱི་དྲུང་དུ་འགྲོ་ལ།

ལྷའི་འདོད་ཡོན་ལ་ནི་ཆགས་ཀྱང་དབང་མེད་དུ་འབྲལ་བར་ཞེས། ཟློག་ཐབས་ནི་མེད། ཧ་མོ་ཧེ་ཨུ་སྟོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཀླུ་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གིས་ཁྱེར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཉ་བྱེ་ཚན་ལ་བསྲེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་དབུས་སུ་གྲུ་ཞིག་པ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་། དུས་རིང་ཐུང་ནི་ལྷའི་ཞག་བདུན་ཡིན་ན་ཐུང་ཤོས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་མི་ལོ་ཕྱེད་དང་བཞི་བརྒྱ་ཡིན། དོན་ནི་དྲག །ཡུན་ནི་རིང་། ལྷུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་བྱ་བ་ལྷ་རྣམས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ལྷར་སྐྱེ་བ་ནི་སྲིད་མཐའ་ཙམ། མིར་སྐྱེ་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཉུང་། ཕལ་ཆེར་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེ་སྐད་དུ། ལྷ་ཡི་འཛིག་རྟེན་དག་ནས་འཕོས་པ་ལ། །གལ་ཏེ་དགེ་བའི་ལྷག་མ་འགའ་མེད་ན། །དེ་ནས་དབང་མེད་དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས་དང་། །དམྱལ་བར་གནས་པ་གང་ཡང་རུང་བར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་འོག་ཏུ་འཇུག་པས་འཆི་ཁར་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཤེས་ནས་མིར་སྐྱེ་ནའང་འདོད་ཡོན་གྱིས་མིག་མི་ཁེངས་ཤིང་། སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་ཅན་དུ་མཐོང་། གལ་ཏེ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་ན། དེའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས་པར་ཤེས་ནས་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བཟོད་གླགས་མེད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བས་དེའི་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བ་ཡོད་སྙམ་དུ་བསམས། དམིགས་སྐོར་ཉེར་བདུན་པའོ། །འོན་ཁམས་གོང་མའི་ལྷར་སྐྱེས་ན་བདེ་བ་ཡོད་དམ་སྙམ་ན། དེར་ཡང་བདེ་བ་མེད་དེ། ཁམས་

༄༅། །གོང་མ་དེ་དག་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བལྟས་ན་སྡུག་བསྔལ་མངོན་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་འཕགས་པས་གཟིགས་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ནའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྨྱོས་པ་ལྟར་
གྱུར་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲོ་བ་མེད་ཅིང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རོ་མྱོང་ས་པས་རོ་མྱོང་ཅན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་འབྲལ་མི་ཕོད་ཅིང་། དེས་རང་རང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་
བའང་ཡོད། སྒོས་སུ་དེ་ན་གནས་པའི་འགྲོ་བ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཟད་པ་ན། སླར་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཏེ། སྔོན་མིའི་རྟེན་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པའི་སྐབས་
དང་༑ སྐབས་དེར་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཉམས་བདེ་བདེ་འདྲ་བ་སོས་དལ་དལ་འདྲ་བར་འདུག་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་ཅི་འང་མ་བྱུང་བར་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པར་ཉམས་ཏེ། ཉོན་མོངས་དྲག་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་
བར་སོང་བ་དེ་འདྲ་བ་ལ་སྙིང་པོ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྙམ་དུ་བསམ། དམིགས་སྐོར་ཉེར་བརྒྱད་པའོ། །གཉིས་པ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསམ་པ་ནི། སྔོན་འགྲོ་སོགས་སྔར་བཞིན་ལས་དམྱལ་བའི་གནས་ན་ནི་སྡུག་
བསྔལ་དེ་འདྲ་སྙམ་པ་ནས། ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ལྷའི་བར་དུ་སྡུག་བསྔལ་དེ་འདྲ་ན། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་ཀུན་སྡུག་བསྔལ་

གསུམ་མམ་དྲུག་གམ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁོང་ཆངས་ཅན་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཀུན་ཏུ་བསྐོར་བ་ཡིན། སྡུག་བསྔལ་མེ་ལྟར་འབར། ཆུ་ལྟར་འཁྱུགས། རླུང་ལྟར་
གཡེངས། རི་ལྟར་ནོན་པ་ཡིན། གནས་གང་དུ་གནས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས། ལུས་ཅི་འདྲ་བླངས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལུས། གྲོགས་སུ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གྲོགས། ལོངས་སྤྱོད་ཅི་ལ་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་
སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན། སྡུག་བསྔལ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བ། ཚ་གྲང་ནད་ལ་སོགས་པ་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཡིན། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བ། ཚེ་
དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ཐན་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཚུན་ཆད་དེ་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བ། སྡུག་བསྔལ་དེ་གཉིས་ཀའི་གཞི་འདུ་བྱེད་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ཙམ་འདི་
སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དང་ཞིང་ས་ཡིན། འདི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པའི་ཚེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ནའི་མིང་ཐོགས་པ་ཡིན། འདི་ལས་མ་ཐར་ན་གཞན་གཉིས་ལས་ཐར་བར་མེད་
པས་ཅིས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ལས་ཐར་བར་བྱ་སྙམ་དུ་སྒོམས། དམིགས་སྐོར་ཉེར་དགུ་པའོ། །དེ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ། རྒས་པ་སྡུག་བསྔལ། ན་བ་སྡུག་བསྔལ། འཆི་བ་སྡུག་བསྔལ། མི་སྡུག་པ་

༄༅། །དང་ཕྲད་པས་སྡུག་བསྔལ། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བས་སྡུག་བསྔལ། འདོད་པ་བཙལ་གྱིས་མ་རྙེད་པས་སྡུག་བསྔལ་ཅེས་སྡུག་བསྔལ་བདུན་དང་། བརྒྱད་པ་ནི། མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། དེ་
ཡང་རྣམ་པ་ལྔས་སྡུག་བསྔལ་བ་སྟེ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་ནི། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གསོས་འདེབས་པ་ཡིན། མངོན་པར་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་ནི་ཕུང་
པོ་ཉིད་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་སོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་དུ་རུང་བ་ཡིན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ནི། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་
འབྱུང་བ་ཡིན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ནི། ཕུང་པོ་རང་ཉིད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་ཀྱི་ངོ་བོའི་སྒམ་དུ་སྒོམ་པའོ། །
སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་ལ་བསམས་པ་སྟེ་དམིགས་སྐོར་སུམ་ཅུ་པའོ། །འཁོར་བ་འདི་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དང་པོ་ངེས་པ་མེད་པས་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཉེས་པ་ནི། དགྲ་གཉེན་དང་ཕ་བུ་དང་། གནས་
ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་མ་ངེས་པ་ཁོ་ནར་འགྲོ་བ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཕ་ནི་བུ་ཉིད་མ་ནི་ཆུང་མ་ཉིད། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ངོམས་མི་ཤེས་པའི་ཉེས་པ་ནི། འདོད་ཡོན་ཇི་ཙམ་སྤྱད་ཀྱང་ངོམས་པ་མེད། །

སྡུག་བསྔལ་ཇི་ཙམ་སྤྱོད་ཡང་སྲུན་རྒྱུ་མེད་པའོ། །ངེ་ངེས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་བས་ལྷག་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་སྨྲ། གསུམ་པ་ལུས་ཡང་ཡང་འདོར་བའི་ཉེས་པ་ནི། ཡང་ཡང་འཆི་བ་སྨྱང་དགོས་པ་སྟེ། ངེ་ངེས་བདག་ཉིད་ཊུས་པའི་ཕུང་པོ་ནི་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ཡང་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཉེས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་མཐའ་མེད་པ་ལེན་དགོས་པ་སྟེ། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཤུག་ཚིག་གུ་ཙམ། །སོགས་སོ། །ལྔ་པ་ཡང་ཡང་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་དུ་གྱུར་ཀྱང་ས་སྟེང་དུ་ལྟུང་། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་དུ་གྱུར་ཀྱང་བྲན་གྱི་ཐ་མར་སྐྱེ། ཚེ་གཅིག་པོ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་བདེ་སྡུག་མཐོ་དམན་འགྱུར་རྒྱུད་གང་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་སྟེ། བརྒྱ་བྱིན་འཇིག་རྟེན་མཆོད་འོས་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རོ། །དྲུག་པ་གཅིག་པུ་གྲོགས་མེད་པས་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཉེས་པ་ནི། སྐྱེ་ན་ཡང་གཅིག་པུར་སྐྱེ། འཆི་ན་ཡང་གཅིག་པུར་འཆི། ནུས་པ་དང་ན་བ་ཡང་གཅིག་པུར་སྤྱོད། བར་དོར་འགྲོ་བ་ཡང་གཅིག་པུར་འགྲོ་དགོས་ན། འགྲོགས་བཤེས་མཛའ་བ་ཐམས་ཅད་སྙིང་པོ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ངོངས་པར་འགྱུར་འཚལ་བསོད་ནམས་ནི། །ཞེས་སོགས་དང་སྦྱར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དྲུག་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། ཡ་གི་སྲིད་པའི་རྩེ་མོར་སྐྱེས་ཀྱང་མནར་མེད་ཀྱི་འབྲུམ་རྡོར་འགྲོ་བ་ལ་ཆོགས་མེད། སྡུག་བསྔལ་ཡང་ལ་ཡང་བསྒྲིངས་པོ་ན་ཡིན། ཁང་པ་མེ་འབར་བའི་

༄༅། །ནང་དུ་ཚུད་པ་དང་འདྲ། ཆོང་པ་སྲིན་མོའི་གླིང་དུ་ཚུད་པ་དང་འདྲ། འགྲོག་དགོན་ལམ་མེད་པར་འཁྱམས་པ་དང་འདྲ་བས། ཅེས་ཀྱང་སྨྱུར་དུ་འདི་ལས་ཐར་བར་བྱ་སྙམ་དུ་ཡང་ཡང་བསམ། སྡུག་བསྔལ་དྲུག་ལ་
དམིགས་པ་སྟེ། དམིགས་སྐོར་སོ་གཅིག་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བསམ་པ་ནི། འོ་ན་དེ་ཙམ་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བའི་འཁོར་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་པ་མ་ཡིན་པས། རྒྱུ་སྤྱངས་ཏེ་འཁོར་བ་དེ་ཟློག་དགོས་
པ་འདུག་ན། རྒྱུ་གང་ཡིན་སྙམ་ན་སྡུག་བསྔལ་དེ་རྣམས་ལས་བསགས་པ་ལས་བྱུང་། ལས་དེ་ཐམས་ཅད་དང་པོར་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ལེན་དགོས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་མེད་ན་ནི་ཕྱིས་ནས་ཀྱང་ལས་ལས་འབྲས་བུ་
མི་འབྱུང་བས་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཐུག །བདག་དང་སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འཁྱམས་པའི་རྒྱུའི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བ་ངན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་དྲུག
ཏུ་ཡང་ཡོད། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དགུ་སོགས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཡོད་ཀྱང་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་སྟེ་དུག་གསུམ་དུ་འདུས། ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་
གསུམ་དུ་འདུས། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་བ། སྡིག་པ་སྟེ་ངན་འགྲོར་འཕེན་ནུས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ནི། སེམས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་དགེ་བ་སྟེ་ཐར་པའི་ལམ་དུ་མ་སོང་བའི་སྤྱི་ན་

137

པ་དང་། འདོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་མིའི་རྒྱུ་ཡིན། མི་གཡོ་བའི་ལས་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་འམ་གཟུགས་མེད་བཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལས་དགེ་བ་ཉག་གཅིག་སྟེ། གཟུགས་ཁམས་
དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་འཕེན་ནུས་པའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པའི་མ་རིག་པས་བསྒྲིབས། འཁོར་བའི་ཕུང་པོ་ལ་ཞེན་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པས་ཀུན་ནས་
བསླངས་པས་འཁོར་བའི་རྒྱུར་སོང་བ་ཡིན། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མ་རིག་པའམ། གཏི་མུག་ནི་རང་རེའི་བློ་ལ་རང་གིས་བརྟགས་དུས་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་དང་འཁོར་བ་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མི་ཤེས། ཐར་པའི་རང་བཞིན་
དང་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པའང་མི་ཤེས། དེ་དག་དེས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཀྱང་མི་ཤེས། ཐོས་བསམ་གྱི་གོ་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་སྲིད་ནའང་རང་བློའི་འཆར་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ན། དེ་དག་གང་ལ་བལྟས་ཀྱང་ཆ་རྒྱུས་
མེད་པའི་ལ་ཐར་རྒྱབ་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སེམས་གཏད་པ་བཞིན་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་མུན་ཐོམ་མེ་བའི་རྣམ་རྟོག་ཅིག་འདུག་པ་འདི་ཀ་ཡིན། འདིས་གནས་ཚུལ་མ་ཤེས་པས་བདེན་པའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ། ང་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པ་
ལ་ངར་བཟུང་། ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་སྟེ་ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་གཏི་མུག་གི་རྗེས་འབྲང་ཡིན། ཡང་དེ་ཡོད་པ་དང་། ངང་པོར་རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་ཆགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱུད་མེད་ཉེ་དུ་འཁོར་གཡོག་སོགས་ 138

༄༅། །ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཟས་གོས་ལོངས་སྤྱོད་ཁང་ཞིང་ནོར་རྫས་ཡུལ་ཕྱོགས་སོགས་ཕྱི་ཉེར་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། ད་ལྟར་རང་རེའི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་དགའ་ལྷང་དེ་སེམས་གནས་
པ་འདི་གཉེན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཡིན། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རྒྱལ་དང་སེར་སྣ་དང་ཕྲག་དོག་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། ཡང་རང་ངམ་རང་ཕྱོགས་ལ་གནོད་ན་དེ་ལ་ཞེ་སྡང་འབྱུང་སྟེ། རང་ངམ་རང་གིས་ལོངས་སུ་བཟུང་བ་ལ་
གནོད་པ་བྱས་སམ་བྱེད་པར་དོགས་པ་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རང་གི་བློ་ཡུལ་དུ་མ་བདེ་ཀར་རེ་འབྱུང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཁོང་ཁྲོའམ་ཞེ་སྡང་ཡིན། དེར་མ་ཟད་སེམས་མེད་ལ་ཡང་ཁོང་ཁྲོ་འདི་སྐྱེ་སྟེ། དགྲ་བོའི་ཡུལ་མཁར་བློ་ཡུལ་
དུ་མི་བདེ་བ་དང་། རང་གི་ཞིང་ལ་གནོད་པའི་ཚུ་རྒྱུན་ཚུན་ཆད་ལ་ཡང་ཚིག་པ་ཟ་བ་སོགས་འབྱུང་བས་མཚོན་ནོ། །ཁོང་ཁྲོ་འདི་སྟོབས་ཆེ་བ་རྒྱས་པ་ལས་གནོད་སེམས་རགས་པ་དང་། ཁྲོ་བ་དང་། འཚིག་པ་དང་། འཁོན་
དུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེ་སྡང་གི་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །དུག་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་བདག་དང་སེམས་ཅན་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་འཁྱམ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ད་རེས་འདི་
ཅིས་ཀྱང་སྤང་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱའོ་སྙམ་རང་གི་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་བཀར་ཀྱིན་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བླངས་པའི་ལས་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ཀྱིན་བསྒོམ་དགོས་སོ། །དམིགས་སྐོར་སོ་གཉིས་པའོ། །

139

འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ཤེས་ན་བོགས་ཆེ་བར་ཡོང་ངོ་། །གཉིས་པ་ཐར་པའི་རྒྱུ་འབྲས་བསམ་པ་ནི། ཡང་བདག་འཁོར་བ་སྤྱངས་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་དགོས་པར་ནི་འདུག་ན༔ ཐར་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་ཞེས་དཔྱོད་དེ། ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་བྲོས་ཏེ་འགྲོ་ས་ཡོད་པ་མ་ཡིན། རང་གི་རིག་པའི་སྟེང་གི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་སྤྱངས། ཕྱིན་ཆད་གཏན་དུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་དབྱིངས་སུ་དག །དེ་དག་པས་ལས་རྣམས་ཀྱང་ཆེད་དུ་སྤྱང་མ་དགོས་པར་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ནུས་པ་མེད་དེ། དོན་ལ་དབྱིངས་སུ་ཡལ་བ་ཡིན། སྔོ་སྡོད་ཀྱི་ཆོས་སྐད་ལྟར་ན་འགག་ཞིག་ས་བོན་སྤྱངས། འགག་ཞིག་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་ནུས་པར་བྱས་པ་ཡིན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྤྱངས་པས་འཁོར་བ་གསར་པ་ནི་མི་སྐྱེད། རྙིང་པའི་འཕྲོས་རྣམས་སྨྱུར་དུ་དེངས་པར་འགྱུར། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་མཐའ་རིག་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གནས་པ་ལ་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱངས་པ་སླར་མི་ལྡོག་པ་ཞེས་བྱ་བ། ལན་གཅིག་ཐར་པ་ཐོབ་ནས་སླར་གོ་འཕང་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པ་ཡིན། ཐར་པ་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་མེད་ལ་སོགས་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་ཤིང་སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་པས་ཐོབ་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱུར་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དགོས། སེམས་རྩེ་གཅིག་ཐོབ་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དགོས། ཚུལ་ཁྲིམས་

༄༅། །དེ་ཡང་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བས་ཟིན་ན་ཐར་པའི་རྒྱུ་གྲུང་པོ་ཡིན། དེ་ནི་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བར་བྱ། ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པར་བྱ། སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ནས། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་པ་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཡང་ཡང་བསམ། དམིགས་སྐོར་སོ་གསུམ་པའོ། །སྐབས་འདིར་འབྲས་བུ་ཞི་བ་མྱང་འདས་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་གཞག་དང་༑ བསླབ་པ་གསུམ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་རགས་པ་ཙམ་བཤད་ན་ལེགས་སོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་ཁྲིད་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒོམ་པའང་སྐབས་འདིའི་ཐོབ་ཐང་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་ལ་བསྒྲིལ་བ་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་ཐར་པའི་ལམ་ལ་སློབ་འདོད་ཀྱི་དམིགས་པ་སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་ཙམ་ལ་ལག་ལེན་མཛད་དོ། །དེ་ཡན་ཆད་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ཉམས་ལེན་ཚར་བ་ལགས། དེ་ནི་གསུམ་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསམ་པ་ལ་བསླབ་པ་ལ། བསམ་པའི་འཇུག་སྒོ་ལ་བསླབ་པ་དང་། དེ་ཉིད་མཐའ་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཕ་མ་དང་སྦྲེལ་ཏེ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་བསམ་ཙ་ན་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཐོབ་དགོས་པ་འདུག །དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བདག་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་དགོས་ན། ཐོབ་བྱ་མྱང་འདས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་

དུ་དབྱེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཡིན། དེ་གསུམ་ལས་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་གཉིས་པོ་དེ་རང་དོན་སྤྱངས་རྟོགས་མ་རྫོགས། གཞན་དོན་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་
རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ། སྤྱངས་པ་མ་རྫོགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཕོ་ན་སྤྱངས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤྱངས། རྟོགས་པ་མ་རྫོགས་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཉི་ཚེ་ཙམ་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་དང་རྟེན་འབྲེལ་མཐར་ཐུག་མ་རྟོགས། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཐོར་བུ་ཐོར་བུ་མ་གཏོགས་མཐའ་མེད་འཕེལ་བ་མེད། དྲིན་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ལས་མི་འདྲེན་པར་རང་གཅིག་པུ་གྲོལ་བའི་
ཐབས་སྒྲུབ་པ་དེ་ཁྲེལ་མེད་གདོང་ཆུང་ཕྱི་ཐག་མེད་པ་གཞན་དོན་སྤྱངས་པའི་ཐར་པར་འདུག་པ། འཕགས་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་མི་ལྡོག་ཅིང་སྤྲོས་མེད་ལ་སེམས་ངང་གིས་གནས་པ། ཡོན་ཏན་ཡང་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་
པས༑ རང་ཅག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ལྟོས་ན་ཏ་ཤློས་མི་འཁྲུད་པའི་ཧྲམ་ཆེན་ཡིན་མོད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤྱངས་ཚུལ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་ཚུལ་དང་། ཡོན་
ཏན་སྨུ་མཐའ་མེད་པ་མངའ་ཚུལ་དང་། ཐུགས་རྗེའི་ཤུགས་དང་ནུས་མཐུའི་རྩལ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་བཞུགས་ཚུལ་དང་། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱོད་པའི་ཕྲིན་ལས་འཇུག་ཚུལ་

142

༄༅། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྣམས་དང་བསྐྱུན་ན། ཉན་རང་གི་རྣམ་གྲོལ་དེ་ཆེས་ཆུང་བར་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན་རི་རབ་དང་ཡུངས་ཀར་གྱི་ཁྱད་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཆེ། དེས་ན་རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་གཞན་དོན་ཕྲིན་ལས་ཟད་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐར་པའི་མཆོག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱ། ཇི་ལྟར་བྱས་ན་བདག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཅིག་གུ་སྙམ་དུ་ཡང་ཡང་བསམ། དམིགས་སྐོར་སོ་བཞི་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་མཐའ་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་རྣམ་གྲངས་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བསམ་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དོན་བསམ་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་དམིགས་པ་སྔ་མ་དང་སྦྲེལ་ནས་བསྒོམ་སྟེ། བདག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དགོས་པར་འདུག །དེའི་རྒྱུར་སྙིང་རྗེ་དགོས་པར་འདུག །དེའི་རྒྱུར་བྱམས་པ་དགོས་པར་འདུག །དེའི་རྒྱུར་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་དྲིན་དུ་གཟོ་བ་དགོས་པར་འདུག །དེའི་རྒྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕ་མར་ཤེས་པ་དགོས་པར་འདུག །འདི་རྣམས་བདག་གིས་རིམ་ཅན་དུ་བསྒོམ་དགོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕ་མ་ཡིན་དྲིན་རེ་ཆེ། འདི་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། བདེ་ཞིང་སྐྱིད་ན་ཅི་མ་རུང་། འདི་རྣམས་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་གཞག་པར་བྱ་སྙམ་དུ་ཡང་ 143

ཡང་བསྒོམ། དམིགས་སྐོར་སོ་ལྔ་པའོ། །འདིར་བཤེས་གཉེན་ཤ་ར་བའི་སློབ་མ་དགེ་བཤེས་གཏུམ་སྟོན་པ་བློ་གྲོས་གྲགས་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ལ། རྒྱུ་འབྲས་རིམ་པ་ལྔར་མཛད་པ་འདི་ཀར་འདུག །ཡང་བྱ་ཡུལ་བའི་
སློབ་མ་གཙང་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བརྒྱུད་པ། དགེ་བཤེས་སྤྱུས་སྨན་པས་བཀོད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བློ་སྦྱོང་གི་རིམ་པ་ཟེར་བའི་བསྟན་རིམ་གྱི་ཡི་གེ་ན། འདི་སྐད་ཅེས་སྣང་སྟེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ། ཨ་ཏི་ཤའི་
རྒྱུ་འབྲས་བདུན་ལ། བློ་སྣ་རིམ་གྱིས་སྦྱང་དགོས་གསུངས། དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་སྐྱེ། དེ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་
སྐྱེ། དེ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་སྐྱེ། དེ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལས་སྐྱེ། དེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལས་སྐྱེ། དེ་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་དྲིན་དུ་གཟོ་བ་ལས་སྐྱེ། དེ་མའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམས་པ་ལས་སྐྱེ་སྐད་པ། དེ་རྣམས་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་ཡིན་བྱ་
བ་ཡོད་པས། རྒྱུ་འབྲས་བདུན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ཕྱིས་ཀྱི་གསར་བྱུང་རང་མིན་པ་གོ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དོན་བསམ་པ་ལ། བྱམས་པ་སྒོམ་པ། སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་
ནི༑ རྩ་བའི་མ་བྱ་བ། ཚེ་འདི་བསྐྱེད་པའི་མ་ལ་ཟེར་བ་ལགས་ཏེ་འདི་བདག་ལ་དྲིན་ཆེ་བར་འདུག །དང་པོ་ཟླ་བ་དགུ་འམ་བཅུའི་བར་དུ་ཁོང་དུ་བཟུང་། དེའི་བར་དུ་འང་རང་གི་སྲོག་ལས་གཅེས་པར་བསྐྱངས། མིའི་ལུས་དང་

༄༅། །སྒོག་དང་ཚེ་སྨྲིན་པ་ཡིན། བཙས་པ་ནས་བརྩམས། ལུས་ཀྱིས་ཕན་བཏགས་ཏེ་སོར་བཅུའི་རྩེ་ལ་བླངས། ཤའི་ཟྡོད་ལ་བཙར། ཧུ་མ་བསྣུན། ཟས་ལྕེས་སྙོད། མི་གཙང་བ་ལག་པས་ཕྱིས། རང་ཅག་བྱ་བྱེད་གང་
ཡང་མི་ནུས་པ་འབུ་འདྲ་བ་ཞིག་ནས་བསྐྱངས་པ་ཡིན། ངག་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཕན་བཏགས་ཏེ། མིང་སྟན་པ་ནས་བོས། བསྟོད་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་བསྟོད་ར་གཏོང་། ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་བརྗོད། འཕྲིད་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས
ཀྱང་སེམས་དགའ་བར་བྱས། ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཕན་བཏགས་ཏེ། བདག་གི་བུ་འདི་ཇི་ལྟར་བྱས་ན་ཚེ་རིང་བར་འགྱུར། ཅི་འདྲ་བྱས་ན་ནད་མེད་པ་ཡོང་། གང་འདྲ་ཞིག་བྱས་ན་མིས་ཕུ་དུད་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡོང་། གཏམ་
སྙན་པ་ཞིག་ཨེ་འོང་། མགོ་ཐོན་པ་ཞིག་ཨེ་ཡོང་ངོ་ན་བསམས། དང་པོ་ཅིག་ཐུབ་པ་དང་། འགོག་ཤེས་པ་དང་། གཏམ་ཚིག་རེ་ཙམ་སྨྲ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་དགའ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱས། ཆེར་སྐྱེས་ནས་རང་ལ་ཡོད་ཚད་བུ་ལ་
འབོགས་པ་ལ་ཉམ་ང་ཙམ་ཡང་མེད་ཀྱི་སྙིང་དུ་དགའ་བ་བསྒོམས། སྡོང་གསུམ་ནོར་དང་གཡོག་གིས་བཀང་བ་བྱིན་ཀྱང་ཆེས་སྙམ་པ་མེད། ངའི་མ་འདི་དེ་ཙམ་དུ་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན། བདག་ལ་བྱམས་པ་དྲིན་ཆེ་བ
ཨང་༔ མ་འདི་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་ན་ཅི་མ་རུང་། སྐྱིད་ན་ཅི་མ་རུང་། ངས་མ་འདི་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་མེད་པ་ལ་དགོད་པར་བྱ་སྙམ་དུ་བསྒོམ། དམིགས་སྐོར་སོ་དྲུག་པའོ། །རྩ་བའི་མ་ལ་བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་

འདི་བྱམས་པའི་སྐོར་གྱི་དམིགས་པའི་རྩ་བ་ཡིན། སྐྱེ་ཡང་སླ་སྟེ་འདི་ལ་སྦྱོང་བ་ཐོན་པ་གལ་ཆེ་གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་བདག་གི་མ་འདིས་ཆེ་འདི་ལ་ཕན་བཏགས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན། འདིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་མིན་གཉིས་མིན་སྐྱེ་
བ་ཞིག་ཏུ་མང་པོར་མ་ཁོ་ནར་གྱུར་ནས་ཆེ་འདིའི་དངོས་ཀྱི་མ་བཞིན་དུ་ཕན་བཏགས་པ་རང་ལའང་གྲངས་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ཕར་གྱུར་ནས་ཕན་བཏགས་པ་རང་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་དུ་གཉེན་འདུན་གྲོགས་
མཛའ་བཤེས་ལ་སོགས་པར་གྱུར་ནས་ཀྱང་ཕན་བཏགས་པ་ཡང་མཐའ་མེད། གོས་བསྐོན་པ་དང་རྒྱན་བཏགས་པ་རང་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤུངས་ན། རི་བོ་མཆོག་རབ་ཀྱི་དབང་ལས་ཀྱང་ཐལ། ནུ་ཞོ་འཐུངས་པ་གཅིག་
བུ་བསགས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞིས་ཀྱང་མི་ཚད། མ་འདི་རང་ཅག་གི་ཕ་མ་བུ་ཚ་ཉེ་དུར་གྱུར་ནས་རང་རེ་སྔོན་ལ་ཤི་བ་ལ་གདུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདུས་པའི་མཆི་མ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསགས་ན་ཆུ་ཀླུང་ཆེ་བ་ཐུག་
བརྒྱས་མི་བསྐྱུན། བདག་གི་དོན་དུ་སྡིག་པ་ལ་མ་བལྟས། སྡུག་བསྔལ་ལ་མ་བལྟས། གཏམ་ངན་ལ་མ་བལྟས་པར་བདག་གི་དོན་ཁོ་ན་བསྒྲུབས་པ་ཡིན། འདི་ཙམ་དུ་ཕན་འདོགས་པ་ཨང་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པ་གོང་བཞིན་
བསྒོམ། དམིགས་སྐོར་སོ་བདུན་པའོ། །དེ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་ཕ་དང་སྤུན་ཟླ་ཉེ་དུ་འབྲེལ་པ་ལྔ་དྲུག་བསྣན་ཏེ། འདི་དག་གིས་ཀྱང་ཆེ་འདིར་ནི་ལ་ལས་ཕན་ཆེར་བཏགས། ལ་ལས་འབྲིང་དུ་བཏགས། ལ་ལས་ཆུང་དུ་བཏགས་

༄༅། །པ་ཡིན་མོད། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསམ་ན། རྒ་བའི་མ་བཞིན་དུ་ཕན་བཏགས་པ་ལ་མང་ཉུང་མེད། དྲིན་ལ་ཆེ་ཆུང་མེད་པས་འདི་ཙམ་དུ་ཕན་འདོགས་པ་འདི་བདེ་ན་ཅི་མ་རུང་། སྡིག་ན་ཅི་མ་རུང་། ངས་
བདེ་སྐྱིད་མཐར་ཐུག་ལ་འགོད་དགོས་སྙམ་པ་སོགས་གོང་བཞིན་བསྒོམ། དེ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་སྦྱར་ནས་བསྒོམ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་བཤེས་གཉེན་བྱ་ཡུལ་བ་དང་སྣར་ཐང་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཡུལ་ཕྱོགས་རེ་རེ་ནས་
བསྟན་གྱིན་བསྒོམ་པའི་ལུགས་ཡོད་དེ། ལས་དང་པོ་བའི་དམིགས་པ་བསྒོམ་ཚུལ་ལ། ལུགས་འདི་ཁོ་ན་གནད་ཆེ་བར་མཐོང་། དེའི་རྗེས་ནས་རང་ཉིད་གང་དུ་གནས་པའི་ཡུལ་ཕྱོགས་དེའི་མིའི་འགྲོ་བ་དགྲ་གཉེན་བར་མ་
གསུམ། དུད་འགྲོ་ས་འོག་ས་སྟེང་བར་སྣང་ལ་སྤྱོད་པ་གསུམ། ཡི་དྭགས་འདྲེ་བགྲེན་ཡང་མཆོག་དམན་བར་གསུམ་ཇི་ཙམ་གཅིག་ཡོད། དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཕ་དང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཕན་བཏགས་ཚུལ་
དང་༑ དྲིན་དུ་གཟོ་བ་དང་བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་གོང་བཞིན་སྦྱར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ཁམས་རྒྱ་ཇེ་ཆེ་ཇེ་ཆེར་བསྟན་ཏེ། མཐར་རང་རེ་བོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བོད་རིལ་པོ་ཙམ་གྱི་འགྲོ་བ་རིགས་གསུམ་ལ་བསྒོམ། དེ་ནས་དེ་
བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་ཤར་ན་རྒྱ་ནག་ལྷོ་ན་རྒྱ་གར་ནུབ་ན་ཁ་ཆེ་བྱང་ན་ཧོར་དང་སྟག་གཟིག་སྟེ་རྒྱལ་ཁམས་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་ལ་གནས་པའི་འགྲོ་བ་རིགས་གསུམ་ལ་བསྒོམ། དེ་ནས་འཛམ་བུ་གླིང་རིལ་པོའི་འགྲོ་བ་རིགས་ 147

ག་ བཀའ་གདམས་སྒྲོན། ག

གསུམ་ལ་བསྒོམ། དེ་ནས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་འོག་ན་ཡི་དྭགས་ཀྱི་གནས་དང་། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་དང་གྲང་དམྱལ་བརྒྱད་ཀྱི་གནས་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ལ་སྔར་བཞིན་བསྒོམ། དེ་བཞིན་དུ་ཤར་ལུས་འཕགས་པོ་དང་། ནུབ་

བ་ལང་སྤྱོད་དང་། བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་ཏེ་གླིང་བཞི་ལ་སྟེང་ན་གོང་བཞིན་འགྲོ་བ་རིགས་གསུམ་གྱིས་གང་བ་དང་། འོག་ན་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་གོང་བཞིན། རི་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་བཞི་ལ་

རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཡོད། རྩེ་མོ་ན་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཡོད། རི་རབ་ཀྱི་ཁོར་སེང་ཆུ་མཚམས་མན་ཆད་ན། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་གནས་པའི་གྲོང་ཡོད། དེ་དག་ན་གནས་པ་ལ་སྔར་བཞིན་

བསྒོམ། དེ་ནས་གསེར་གྱི་རི་བདུན་དང་ཕྱི་ལྕགས་རི་ཁོར་ཡུག་ཚུན་ཆད་ལ་ཆུ་མཚམས་ཡན་ཆད་ལ་ལྷ་དང་། གནོད་སྦྱིན་དུད་འགྲོའི་འགྲོ་བ་དག་གནས། ཆུ་མཚམས་མན་ཆད་ལྷ་མིན་དང་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་སྣ་

ཚོགས་རྣམས་གནས། དེ་དག་གི་བར་བར་དུ་རོལ་མཚོ་བདུན་དང་། ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཀླུ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་། དུད་འགྲོའི་འགྲོ་བ་སཔལ་པ་གོ་མཚམས་མེད་པ་ཙམ་དུ་གནས། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྔར་བཞིན་བསྒོམ། དུད་འགྲོའི་

ནང་ན་དུད་འགྲོ་རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་གསུམ་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱ་ཁྱུང་། ས་སྟེང་ན་སྤྱོད་པའི་མི་འམ་ཅི། ས་འོག་གམ་ཆུ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཀླུ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཡང་སྔོས་སུ་བསྒོམ། དམིགས་སྐོར་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་

148

༄༅། །འོག་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ཡན་ཆོད། ཐད་ཀར་ཐྱི་ལྟུགས་རི་ཚུན་ཆོད། སྟེང་དུ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་མན་ཆད་ལ་བསྒོམས་ཚར། དེའི་སྟེང་དུ་འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་
འཕྲུལ་དབང་བྱེད་རྣམས་རིམ་པས་བསྟན་ཏེ་སྔར་བཞིན་བསྒོམ། དེ་ནས་གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་དང་མཉམ་པའི་ཚངས་རིས། ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན། ཚངས་ཆེན་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གནས་
གསུམ་བསྟན། སྐབས་འདིར་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་འདི་ཀུན་ན་ལྷའི་འགྲོ་བ་གཟུགས་ཁམས་པ་རང་ཁོ་ན་མ་གཏོགས། འགྲོ་བ་གཞན་ལྔ་པོ་གང་ཡང་མེད་དེ། ལྷ་འདོད་
ཁམས་པ་ཡང་མེད། གནས་སོ་སོ་རང་རང་གི་ལྷ་ཁོ་ན་གནས་པ་ཡིན། སྤྱིར་ན་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་མན་ཆད་གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ན་གནས་པའི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་གོང་བཞིན་
བསྒོམ། ད་ནི་དེ་ཀ་འདྲ་བ་འཕྲེད་ལ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་བཞིབས་པའི་མཐའ་ལྟུགས་རི་གཅིག་གིས་བསྐོར་བ། སྟེང་ན་འོད་ཆུང་། ཚད་མེད་འོད། འོད་གསལ་ཏེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གནས་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས།
འོད་གསལ་བའི་གནས་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་སྟེང་ནས་ཁེབས་པ་ནི་སྟོང་སྤྱི་ཕུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཏེ། དེ་ན་གནས་པའི་རིགས་དྲུག་ལ་སྔར་བཞིན་བསྒོམ། དེ་འདྲ་བ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ཐད་ཀར་བསྒྲིགས་པའི་མཐའ་

149

སྐོར་དུ། སླར་ཡང་ཁོར་ཡུག་གཅིག་གིས་བསྐོར་ཏེ། སྟེང་དུ་ནི་དགེ་ཆུང་དང་། ཚད་མེད་དགེ་དང་། དགེ་རྒྱས་ཏེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་གནས་གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་ཀུན་གྱི་སྟེང་ནས་དགེ་རྒྱས་ཀྱི་གནས་གཅིག་གིས་
ཁེབས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་གི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ལ་སྦྱར་བཞིན་བསྒོམ། ཡང་དེ་འདྲ་བ་ཐད་ཀར་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་བསྒྲིགས་པའི་ཐམ། སླར་ཡང་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་
བསྐོར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རེ་རེ་ལ་འོག་གཞི་གསེར་གྱི་ས་གཞི་རེ་རེ་ཡོད། དེ་རེ་རེའི་འོག་ན་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ་ཡོད། ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ལ་བརྟེན། འོག་ཏུ་ནི་རླུང་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཡན་ཆོད། སྟེང་དུ་ནི་སྤྲིན་མེད། བསོད་ནམས་སྐྱེས། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་སྟེ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་ཕལ་པ་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ་མི་ཆེ་བ། མི་གདུང་བ། གྱ་ནོམ་སྣང་། ཤིན་ཏུ་མཐོང་། འོག་མིན་པ་རྣམས་ 150
བསྡུན། འོག་མིན་པའི་གནས་གཅིག་པོ་དེས་སྟེང་ནས་སྟོང་གསུམ་ཁེབས། དེ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱེར། གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་
དག་ཀྱང་བསྡུན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གོང་བཞིན་བསྒོམ་མོ། །དེ་ནས་ཡང་སྟོང་གསུམ་འདིའི་ཤར་ཕྱོགས་ན་ཕར་ལ་སྟོང་གསུམ་གྲངས་མེད་གཞལ་དུ་མེད། དཔེར་ན་སྟོང་གསུམ་

༄༅། །གཅིག་ཡུངས་འབྲུས་མེར་ཏེ་བཀང་ནས། ཡུངས་འབྲུ་དེ་ལས་གཅིག་བླངས་ཏེ་འདིའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོང་གསུམ་གཅིག་ལ་བཞག །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་གསུམ་རེ་རེ་ལ་ཡུངས་འབྲུ་རེ་རེ་བཞག་ན་མཐར་ཡུངས་
འབྲུ་དེ་ནི་ཟད་འགྱུར། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོང་གསུམ་མི་ཟད་དོ། །ཡང་དེ་ཀ་བཞིན་བྱས་ཀྱང་ཡུངས་འབྲུ་འཛད། སྟོང་གསུམ་མི་ཟད། ཡང་བསྒྱུར་ཏེ་བྱས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ། དེ་འདྲ་བ་བསྐལ་པ་མཐའ་མེད་དུ་བྱས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ལ་ཟད་པ་མེད། དེ་དག་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གིས་གང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་མར་ཤེས་པ་ནས་བྱམས་པ་བསྒོམ་པའི་བར་གོང་བཞིན། དེ་ནི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་མ་ཟད། ཕྱོགས་བཅུ་རབ་འབྱམས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུའི་ནམ་མཁའ་ལ་མཐའ་གཏན་ནས་མེད། ནམ་མཁས་གར་ཁྱབ་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཁྱབ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དྲིན་ཆེན་གྱི་ཕ་མ་ཡིན། ཕ་མ་བྱས་པ་ལན་གྲངས་དཔག་ཏུ་
མེད༑ བྱས་རེས་ནས་ཕན་སྣ་ཚོགས་ནི་བཏགས། གནོད་པ་སྣ་ཚོགས་ནི་བསལ། མ་རྒན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག །སྐྱིད་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་གིས་འདི་རྣམས་བདེ་སྐྱིད་བླ་ན་མེད་པ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་
སྙམ་དུ་བསྒོམ། དེ་རྣམས་ལ་ནང་ཚན་དམིགས་སྐོར་ཤིན་ཏུ་མང་བར་འགྱུར་མོད། བློ་རིགས་དང་བསྟུན་ནས་ངེས་མེད་དུ་འཁྲིད་དགོས་པས་ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཙུང་ཟད་དཀའ་བ་དང་། བྱམས་པའི་སེམས་རྒྱ་བསྐྱེད་པར་

རིགས་གཅིག་པས་དམིགས་ཆེན་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ། དམིགས་སྐོར་སོ་བརྒྱད་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །སྐབས་འདིར་སྔོན་བཙུན་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅིག་ཤེས་ན་གནད་ཆེའོ། །དེས་བྱམས་པའི་ཁྲིད་ཚར་བ་
ལགས། གཉིས་པ་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པ་ནི། སྔོན་འགྲོ་དང་རྗེས་སོགས་སྔར་དང་འདྲ་བ་ལས། སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པ་ལ་འགོད་དགོས་པ་འདུག་པ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་བལྟས་ན། སེམས་ཅན་འདི་
རྣམས་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་ལ་མི་གནས། སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་གནས། འདོད་པ་ནི་བདེ་བ་འདོད། སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་ཀྱང་ཡོང་བ་ནི་བདེ་བ་མི་འབྱུང་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་འབྱུང་། ཕལ་ཆེར་ནི་སྡུག་
བསྔལ་དངོས་ལ་གནས། དམྱལ་བ་ན་ཚ་གྲང་། ཡི་དྭགས་ན་བཀྲེས་སྐོམ། དུད་འགྲོ་ན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ། མཐོ་རིས་ན་ཡང་ཚེ་ཐུང་བ་དང་། ནད་མང་བ་དང་། དབང་ཆུང་བ་དང་། བཀྲེན་ཅིང་ཕོངས་པ་དང་། ལས་ལ་འཁོལ་
བ་དང་ཆད་པས་བཅད་པ་སོགས་དངོས་སུ་རང་ཡང་སྡུག་བསྔལ་འདི་མི་སྤྱོང་བྱ་བ་མེད་པ་དེར་འདུག །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་རན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་ཡིན། སྒོས་སུ་འགའ་ཞིག་ད་ལྟ་རང་མི་
འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་ནི་མེད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། སྡིག་པའི་ལས་ཧམ་པོ་ཆེ་བསགས་པས་དབུགས་ཁ་གང་པོ་འགགས་པ་དང་མཉམ་དུ་དམྱལ་བར་ཁྲིད་ཁྲིད་སྐྱེ་དགོས་པ་འདི་རྣམས་དངོས་སུ་ད་ལྟ་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོང་བ་

༄༅། །རྣམས་ལས་ཀྱང་སྙིང་རྗེ་བར་འདུག །སྣང་བ་རེ་འབྲུལ་ན་ཨ་ཙ་མ་ཅི་རང་དྲག་སྣམ་དུ་བསམ། དཔེར་ན་རང་གི་རྩ་བའི་མ་དེ་མིག་ནི་ལོང་། རྐང་པ་ནི་ཆག །ལོང་ཁྲིད་ནི་མེད། འཁར་བ་ནི་བོར། གད་ཁ་གཡང་ཁ
གཅིག་ནས་མར་ལྷུང་ལ་ཁད་ཁད་འདུག་ན། བདག་ཇི་ཙུག་བྱེད། གཞན་གང་ལ་ཡང་མ་བལྟས་པར་རྟབ་རྒྱུགས་སུ་ཕྱིན་ནས་མ་དེ་གཡང་ཁ་ནས་འཛིན་དགོས། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མ་རྒན་འགྲོ་བ་འདི་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི
མིག་ནི་ལོང་། ཐབས་ཀྱི་རྐང་པ་ནི་ཆགས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནམ་གྲོགས་བཟང་པོའི་ལོང་ཁྲིད་ནི་མེད། བསོད་ནམས་ཀྱི་འཁར་བ་དང་ནི་བྲལ། ཡིད་ལ་དྲན་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ལག་ལེན་དུ་ཡང་
ཡང་བཏབ། མཐོ་རིས་ཀྱི་ལམ་ནས་བརྡེག་འཚོས་ཏེ། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་གཡང་ལ་ལྷུང་ལ་ཁད་ཁད་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མི་བཟད་པ་ལ་གནས་པ་འདི་རྣམས་སྙིང་རེ་རྗེ། ད་ནི་འདི་རྣམས་ངས་སྡུག་བསྔལ་ལས་དངོས 153
སུ་མ་སྐྱབས་པའི་ཐབས་མེད། དེས་ན་ངན་སོང་གསུམ་ན་ནི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དངོས་ལ་གཙོ་བོར་སྤྱོད། བདེ་འགྲོ་གསུམ་ན་ནི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་གཙོ་བོར་སྤྱོད། དེ་དག་གི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་
གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་དྲན་པར་བྱ། སྡུག་བསྔལ་དེ་བདག་གི་ཐོག་བབས་ན་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་བཟོད་པའི་གླགས་མི་འདུག །བདག་གིས་མི་བཟོད་པ་ཞིག་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ག་ལ་བཟོད། དེ་འདྲ་བའི་སྡུག་བསྔལ

དངོས་སུ་ཡང་སྦྱོང་ཞིང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཟད་མི་ཤེས་པ་ལ་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་སྤྱད་པས། སྡུག་བསྔལ་ནས་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་བ་འདི་རྣམས་སྙིང་རེ་རྗེ། འདི་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་
གྱུར་ཅིག །སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །མ་རྒྱུན་འགྲོ་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྡིག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་བདག་གིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་
གནས་འཁོར་བ་ལས་འདྲེན་པར་བྱ་སྙམ་དུ་ཡང་ཡང་བསམ། དམིགས་སྐོར་སོ་དགུ་པའོ། །ཡང་ན་འདི་ལ་སྡུག་བསྔལ་དངོས་ལ་སྦྱོད་པ་ལ་དམིགས་སྐོར་གཅིག །སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་སྦྱོད་པ་ལ་དམིགས་སྐོར་གཅིག །
གཉིས་ཀ་བསྡོམས་པ་ལ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་བྱེད་པའི་ལུགས་ཀྱང་ཡོད། སྔར་བྱམས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་རིམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ་བསྒོམས་ན་ཡང་ལེགས་པར་འོང་ངོ་། །ཡང་བྱམས་པ་སྙིང་རྗེའི་ཁྲིད་
ལན་གཅིག་བསྐྱངས་པའི་རྗེས་སུ་འདི་གཉིས་འབྲེལ་བ་ཅན་ཁོ་ན་འབྱུང་བས། བྱམས་པ་རེ་ལ་སྙིང་རྗེ་རེ་འཐུད་ཀྱིན་བསྒོམས་པས་ཆོག །ཚན་པ་སོ་སོར་མ་བཅད་ཀྱང་རུང་བ་ལགས་སོ། །གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
བསྒོམ་པ་ལ། སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་དང་། འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་གཉིས་སོ། །འདི་གཉིས་ལ་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྦྱོར་བ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པ་ཞེས་ཟེར་བའང་

༄༅། །ཡོད་དོ། །དེའི་དང་པོ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དངོས་ལ་བསླབ་པ། ཕན་ཡོན་དྲན་པ་ལ་བསླབ་པ། བསླབ་བྱ་ལ་དམ་བཅའ་བ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་གྱི་བྱམས་སྙིང་རྗེ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བར་བསྒོམ་སྟེ། མ་འདི་རྣམས་བདེ་དགོས་པར་འདུག །སྡིག་དགོས་པར་འདུག་པ་ལ། མི་བདེ་མི་སྡིག་སྡུག་བསྔལ་བར་འདུག་པ་སྙིང་རེ་རྗེ་བདག་གིས་སྡུག་བསྔལ་མི་སེལ་བའི་ཐབས་མེད། འདི་རྣམས་བདེ་བ་ལ་མི་འགོད་པའི་ཐབས་མེད་དེ༑ འོན་ཀྱང་དེའི་ནུས་པ་བདག་ལ་མི་འདུག །དེ་རམ་ཟད་ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་རྣམས་ལའང་མེད། འོན་སུ་ལ་ཡོད་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་དེ་བསྒྲུབས་ན་ཐོབ་ཡོང་བ་ཡིན་པས་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ། ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལས་འདྲེན་པར་བྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པ་འདུག་སྙམ་པ་ཡང་ཡང་བྱ། དམིགས་སྐོར་བཞི་བཅུ་པའོ། །གོང་དུ་དམིགས་སྐོར་སོ་བཞི་པ་བསམ་པའི་འདུག་སྒོ་ལ་བསླབ་པའི་སྐབས་སུ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་རྫོགས་བྱང་དོན་གཉེར་ཙམ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། འདིར་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་རྫོགས་བྱང་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་བསྒོམས་པས་སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་འགྱུར་རོ། །

གོང་དུ་འང་གཞན་དོན་བསམ་པ་ཙམ་ཡོད་མོད། བྱམས་སྙིང་རྗེ་མཐར་མ་ཕྱིན་པས་གཞན་དོན་དུ་གཙོ་བོར་དམིགས་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་གཉིས་པ་ཕན་ཡོན་བསམ་པ་ལ་བསླབ་པ་ནི། རང་གི་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པའི་
ཕན་ཡོན་ནི། མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་དཀར་པོ་འཕེལ་བས་ཞིང་ས་
ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་སའི་འོག་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འདུ་བས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ། །
ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཕན་ཡོན་བཞི་སྟེ། ད་ལྟ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་ཉིད་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་པའི་ས་བོན་གསོས་ཐེབས་ཤིང་དགེ་བའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་སད། བསམ་པ་བཟང་པོ་དེས་དངོས་སུ་སེམས་ཅན་
ལ་ཕན་པ་བྱེད་ཅིང་། ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་ཡང་སྐྱེད་འོང་། འདི་བསྒོམ་ཙམ་ཉིད་ནས་སྡིག་པ་མང་པོ་འདག་ཅིང་། ཆགས་སྡང་ང་རྒྱལ་ཕྲག་དོག་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབལ་འཛོམས་རྒྱུད་འཇམ་པོར་སོང་བས་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པར་དམ་བཅས་ཕྱིན་ཡོན་ཏན་གཞན་མང་པོ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་གཅིག་ཀྱང་ཤུགས་ལ་འོང་། དེ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་རང་དོན་རྟོགས་པ་དང་གཞན་དོན་ཕྲིན་ལས་དང་།

༄༅། །སྤང་བྱ་སྦྱོང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་བསྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་འདིས་བྱེད་པ་ཡིན། མདོར་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལའང་ཡོད་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ལ་ཇི་ཙམ་
རི་བ་འདི་ལའང་རི་སྙམ་དུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྤྲོ་སེང་ངེ་བ་བསྐྱེད་ལ། སླར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྔར་བཞིན་བསྒོམ། དེ་ཀ་ཡང་ཡང་བསྐྱར། ཐུན་མཚམས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་རང་གིས་ལེན་པའི་ཚིག་ཀྱང་
ཡང་ཡང་ལེན་པའི་དམིགས་པ་སྐྱོང་། ཡང་སྔར་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐོབ་ན། རྒྱུན་བཤགས་ཀྱི་འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་འབྱུང་བ་དེ་ཀ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཡང་ཡང་བྱ།
དམིགས་སྐོར་ཞེ་གཅིག་པའོ། །གསུམ་པ་བསླབ་བྱ་ལ་དམ་འཆའ་བ་ནི། བསླབ་བྱ་དང་པོ་སེམས་ཅན་བློས་མི་སྤོང་བ་ལ་བསླབ་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་བློས་སྤོང་བ་ལ་གཉིས་ཡོད། ཕྱི་རོལ་དུ་བློས་སྤོང་བ་དང་། སྙིང་ཐག་དུ་
བློས་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་བློ་ལོག་པ་སྟེ། ངས་རང་དོན་གཞན་དོན་གང་ཡང་མི་ཡོང་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་བྱ་སྙམ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་བློ་ལོག་པ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་མི་ནུས་པས་བདག་ཉིད་རང་
གི་ཐེག་པར་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། སྙིང་ཐག་དུ་བློས་སྤངས་པ་ནི། རང་དང་འགལ་བ་ཁ་ཅིག་ལ་ཁྱོད་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་དུས་བྱུང་ཀྱང་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གང་ལ་ཡོས་ཀྱང་ཕན་མི་འདོགས་སྙམ་དུ

སྙིང་བརྗེ་ལྡན་གྱིས་བྲལ་བ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཁྲུ་རིལ་གྱི་བློས་སྦྱངས་སམ། སྒོ་ཐད་ཀྱི་བློས་སྦྱངས་ཀྱང་རུང་སྟེ། གཉེན་པོས་མ་སླེབས་པར་ཐུན་ཚོད་གཅིག་འདས་ན་སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་བ་ཡིན་པར་འདུག །བདག་གིས་
སེམས་ཅན་སྦྱོང་བའི་བློ་ནམ་དུ་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་ཞིག་བྱ། གལ་ཏེ་དབང་མེད་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་འཕྲལ་དུ་གཉེན་པོས་སླེབས་ནས་དེ་མ་ཐག་བཤགས་པ་བྱ། ད་ལྟ་དངོས་སུ་ཕན་གདགས་མ་ནུས་པ་ལ་ཕྱུགས་སུ་ཕན་པར་བྱ་སྙམ་
དུ་བསྒོམ། དམིགས་སྐོར་ཞེ་གཉིས་པའོ། །བསླབ་བྱ་གཉིས་པ་ཚོགས་བསག་པ་ལ་འབད་དགོས། བདག་རིམ་པས་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་སོང་ན། ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཧེ་ཆེ་ཧེ་ཆེ་ལ་བསླབ་དགོས། ཉི་མ་དེ་རིང་རང་ནས་
ཚོགས་གཉིས་ལ་བསླབ་དགོས་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི། མདོ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བཤད་པའི་དཀོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ། དགེ་འདུན་གྱི་བསྙེན་བཀུར། འབྱུང་པོའི་གཏོར་མ་ཕྱག་མཆོད་
བསྐོར་བ་གཟུངས་ཟློག་བཟླས་པ་དད་པ་བསྒོམ་པ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པ། བཟོད་པ་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསླབ་དགོས་སྙམ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆོས་ཉན་པ། ཚིག་འཛིན་པ། དོན་སེམས་པ། འགལ་
འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་རིགས་པས་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པ། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་རྒྱས་འདེབས་པ་ཞེས་བྱ་བ། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཐོས་པའི་སྒོ་ནས་གོ་ཞིང་ཤེས། བསམ་པའི་སྒོ་ནས་ངེས་པ་རྙེད།

༄༅། །སྒོམ་པའི་སྒོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གཅིག་དགོས་པས་དོན་འདི་ལ་བསླབ་དགོས་སྙམ་པ་དང་། མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་མེད་ཀྱི་ལྟ་བས་ཟིན་པ་དང་། ལྟ་བ་དེའི་ངང་ནས་དེ་ལྟར་བསླབས་པས་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བསོད་ནམས་སུ་སོང་ནས་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་གཅིག་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཡང་ཡང་བསམ། ཐུན་མཚམས་ཀུན་ཏུ་དེ་དག་ལས་ཇི་ལྟར་འོས་འོས་ལག་ལེན་དུ་ཐེབས་པར་ཡང་བྱ། དམིགས་
སྐོར་ཞེ་གསུམ་པའོ། །བསླབ་བྱ་གསུམ་པ་ཟུང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་ལ་བསླབ་དགོས་ན། ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤྱིར་ཡང་ཉེས་པ་ཆེ། སྔོས་སུ་སྐྱེ་བ་འཕོས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་བརྗེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན། དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤྱིར་ཡང་
ཕན་ཡོན་ཆེ། སྔོས་སུ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དྲན་པའི་རྒྱུ་ཡིན། དེས་ན་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་། དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ལ་བསླབ་དགོས། དེ་ལ་ཟུང་དང་པོ་བླ་མ་སྦྱིན་གནས་དང་། མཆོད་འོས་བསླུ་བ་ནག་པོའི་
ཆོས་ཡིན། བསླུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ལ་རྫུན་གྱིས་མགོ་བསྐོར་གཏོང་བ་ལ་ཟེར། དེའི་གཉེན་པོར་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རྫུན་སླུ་བ་མཐའ་དག་སྤོང་བ་ཡིན། སྐྱེ་བོ་ཐམལ་པ་ལ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རྫུན་ཕྲ་མོ་ཡང་མི་སླུ་ན། མཆོད་
འོས་བསླུ་བ་ལྟ་ག་ལ་ཞིག །ཟུང་གཉིས་པ་གཞན་འགྱོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྱོད་པ་ནག་པོའི་ཆོས་ཟེར། འགྱོད་པའི་གནས་སྡིག་པ་ལ་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱང་། གནས་མ་ཡིན་པ་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པ

བསྐྱེད་པའི་ཐབས་བྱས་ན། དེ་འགྱོད་རུང་མ་འགྱོད་རུང་ནག་པོའི་ཆོས་ཡིན། འགྱོད་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། སྦྱིན་པ་འདི་ཆེས་ཏེ་འདི་ཙམ་སྦྱིན་ན་ཅི་ཟ། ཞེས་པ་དང་། ཁྱོད་སྒོམ་པ་བླངས་ན་བུ་སྨད་འདི་ཀུན་ཁ་ཞན་པོར་འགྲོ་ཞེས་པའམ། དགྲ་ལ་ལན་པོ་མ་བྱས་པ་དེས་ཁྱེད་སྣང་ཆག་པར་འགྱུར་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་གཉེན་པོར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ལ་སྨིན་པར་བྱ་བ། དཀར་པོའི་ཆོས་ལ་བསླབ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་མོས་མོས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གཞུག །སྒོས་སུ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཅི་ནུས་ནུས་སུ་འགོད། དགེ་བའི་རིགས་ཅི་འགྲུབ་བྱེད་དུ་བཙུག །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་ལམ་འདེབས་སུ་འཇུག་དགོས་ཏེ། དགེ་བ་མི་བྱེད་པ་ཚེ་ཡང་སླར་ནས་དགེ་བ་ལ་འགོད་གང་ཐུབ་བྱེད་དགོས་ན་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་ག་ལ་འོང་། ད་ནི་ཟུང་གསུམ་པ་ལ་སློབ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ་ནག་པོའི་ཆོས་ཟེར། ཚིགས་བཅད་མ་ཡིན་པ་ནི་དངོས་སམ་ལྐོག་ཏུ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཡིན། སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་རུང་མ་སྐྱེས་རུང་ཉམས་རུང་མ་ཉམས་རུང་འདྲ། སེམས་བསྐྱེད་བླངས་སོ་ཟེར་བ་ཚུན་ཆད་སྨད་དུ་མི་རུང་། དེའི་གཉེན་པོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པ་ལ་བསླབ་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ཚོགས་གསོག་སྒྲིབ་སྦྱོང་གི་ཡུལ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ། ཇི་སྐད་དུ། 160

༄༅། །སེམས་ཅན་རྣམས་དང་རྒྱལ་བ་ལ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་འགྲུབ་འདྲ་བ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེས་ན་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས། རྟག་ཏུ་བསྟགས་པ་དང་བསྟོད་ར་བརྗོད་པར་བྱ། སེམས་ཅན་ཕལ་པ་ལ་ཡང་མི་སྨོད་ཅིང་བསྟགས་པ་བརྗོད་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་སྨོད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། བྱང་བཞི་པ་སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་སྒྱུས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནག་པོའི་ཆོས་ཟེར། རང་གི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་ལ་བྲིད་དང་མགོ་སྐོར་བྱེད་པ། ཟན་བྲེ་སྲང་ཚུན་ཆད་ལ་གཡོ་སྒྱུ་བྱས་ཀྱང་ཊུང་སྟེ། ནག་པོའི་ཆོས་ཡིན། དེའི་གཉེན་པོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་དང་ལྷག་པའི་བསམ་པས་གནས་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཡིན། ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ནི་ཚེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ནི། གཞན་དོན་གྱི་ཁུར་རང་གིས་ཁྱེར་བ་ལ་ཡང་ཟེར། ཡང་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་གྱ་གྱུ་མི་བྱེད་པར་བསམ་པ་དྲང་པོས་ཚིག་གསོང་པོར་སྨྲ་བ་ལ་ཕ་མ་བུ་ཚ་ལྟར་ཕྱི་ནང་མེད་པ་ལའང་ཟེར་བས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བསླབ་དགོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་ལྷག་བསམ་དུ་གནས་དགོས་ན། ཕར་ལ་གཡོ་སྒྱུ་འཆོང་བའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། དཀར་པོའི་ཆོས་འདི་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་ནན་ཏན་སྙིང་པོར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་འདུག །བདག་དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་ནམ་དུ་ཡང་མི་བྱེད། དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ལ་ཅི་ནུས་ཅི་ལྕོགས་ཀྱིས་བསླབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ། དམིགས་སྐོར་ཞེ་

བཞི་པའོ། །འདིར་ཟུང་བཞི་རེ་རེ་ལ་དམིགས་སྐོར་རེ་རེ་མཛད་པའི་ལུགས་ཀྱང་ཡོད། བློ་འཕོབས་ཚུང་བ་འདི་ལྟར་བྱས་ན་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་ཞིང་ལེགས་པར་འོང་ཡང་འོང་ངོ་། །ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དྲན་པ་དང་། ཉེན་
མཚན་དུས་དྲུག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ལེན་པ་ཡང་བསླབ་བྱར་བསྟུས་ཏེ། སེམས་ཅན་མི་སྤོང་བ། ཚོགས་གཉིས་ལ་བསླབ་པ། ཟུང་བཞི་ལ་རེ་རེ་སྟེ་བསླབ་བྱ་བརྒྱད་ཟེར་བའང་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་འོས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །སྙིང་
རྗེའི་ཁྲིད་སོང་བའི་མཚམས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་བླངས་ནས། དེ་རྗེས་སྨོན་སེམས་ཀྱི་ཁྲིད་འདི་རྣམས་བསྐྱངས་ན་གོ་རིམ་འཁྲིག་མདོག་ཁ་ལེགས་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་ཐོག་མར་དམིགས་པ་འདི་རྣམས་བྱང་བར་བྱས་ཏེ། བར་
འདིར་སེམས་བསྐྱེད་བླངས་ན་ཚོགས་ལེན་པའི་སྐབས་དེར་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་ཚབས་ཆེ་བས། སྐབས་འདིར་བྱས་ན་ཡང་ལེགས་པར་འགྱུར། ཡང་ཁྲིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཐར་བྱང་སྡོམ་ལེན་པའི་སྔོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
བླངས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྐབས་སུ་བབས་པ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསླབ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་དགོས། སངས་རྒྱས་འགྲུབ་
པར་འདོད་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ལ་མི་སློབ་ན། ལོ་ལེགས་པར་འདོད་སྐད། སོ་ནམ་མི་བྱེད་པ་དང་འདྲ། ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་པ་ཙམ་ལའང་ཕན་ཡོན་མང་མོད་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་ཉམས་སུ་མ་བླངས་ན་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་མི་

༄༅། །འགྲོ་བས་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་དགོས། སྤྱོད་པའི་ངོ་བོ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་བསྡུ་དངོས་བཞི་ཡིན། ཕར་ཕྱིན་དང་བསྡུ་དངོས་བྱ་བ་ཡང་ཡོགས་ཡོགས་སུ་མེད། ཕྱིན་དྲུག་རང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན། གཞན་
ལ་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་སྟོན། གཞན་རྣམས་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དེ་ཀ་ཕར་ཕྱིན་ཀྱང་ཡིན། བསྡུ་དངོས་ཀྱང་ཡིན། བདག་གིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ལ་ནན་ཏན་སྙིང་པོར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་དུས་ཕྱི་དུས་ན་མ་ཡིན་པར་ད་ལྟ་
ཉིད་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་ཡང་ཡང་སྦྱོང་བ་ཡིན། འདི་སྐབས་དམ་བཅའ་དང་ལག་ལེན་མ་འཇོལ་བར་ཅི་ནུས་ཅི་ལྕོགས་ཀྱིས་ལག་ལེན་དུ་ཐེབས་པ་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་སྟེ་འཇུག་སེམས་ 163
སྤྱིར་བསྒོམ་པ་ཡིན། དམིགས་སྐོར་ཞེ་ལྔ་པའོ། །བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དགོས་ན། དང་པོར་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་དགོས། སྦྱིན་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ། མི་
འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་གསུམ་མོ། །བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་བྱིན་ལ་ཚིམས་པར་བྱ། ད་ལྟ་དེ་ཙམ་གྱི་ནུས་པ་མེད་དེ། ཕྱིས་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་ཚུན་ཆོད་བཟུང་
ལ་སྦྱིན་དགོས་སྙམ་པ་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་བསླབ། ད་ལྟ་རང་ཡང་རང་གི་ནུས་པ་དང་སྦྱར་ལ་ཆོས་ཀྱི་འགལ་རྐྱེན་དུ་མི་འགྲོ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས། ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཅི་ནུས་ཅི་ལྕོགས་སུ་སྦྱིན། མ་ཐ་རང་ལ་ཡང་སློང་མོ་ཁ་སྐོང་

ག་ བཀའ་གདམས་སྐོར། ག

དུ་མི་གཏོང་བ་ཙམ་རེ་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་མི་འདུག་བསམ་ཞིང་། འདི་དམིགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ལག་ལེན་དུ་ཡང་ཁེལ་ངེས་པ་དགོས་ཏེ་སྦྱོར་བ་ལ་བསླབ་པ་ཡིན། མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནད་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་། མཚོན་གྱི་འཇིགས་པ་དང་། ཆོམ་རྐུན་གྱི་འཇིགས་པ་དང་། དུག་གི་འཇིགས་པ་དང་། གཅན་གཟན་དང་དུག་སྦྲུལ་སོགས་པ་སྲོག་ཆགས་གདུག་པ་ཅན་གྱི་འཇིགས་པ་དང་། གཡང་སའི་འཇིགས་པ་དང་། ལམ་འཕྲང་གི་འཇིགས་པ་དང་། མེའི་འཇིགས་པ་དང་། ཆུའི་འཇིགས་པ་དང་། ཆད་པས་གཅོད་པའི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ངན་འགྲོའི་འཇིགས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྙམ་དུ་བསམ་པས་སྦྱང་། ད་ལྟ་ཡང་དངོས་སུ་ནད་དང་གདོན་དང་དགྲ་དང་འབྱུང་བཞིའི་འཇིགས་པ་སོགས་ལ་ཅི་ནུས་ཅི་ལྕོགས་ཀྱིས་སྐྱོབ་པའི་ཐབས་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ་ཞིང་། དམིགས་པར་མ་ཟད་ལག་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་༑ སྒྲུབ་པའི་བར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་བ་རྣམས་ཅི་འགྲུབ་ཏུ་བྱ་ཞིང་། ཐ་ན་ཁ་ཕན་ཚིག་ཕན་ཙམ་ཚོད་བྱ། སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་བསླབ་པ་ཡིན། མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་བྱས་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་མིང་ཡིན། སྐབས་སུ་མ་བབ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་དུ་འགྲོ་ན་ཁེ་ཡིས་ཀྱང་མི་ཕྱུབས་པ་འབྱུང་ཉེན་ཆེ་བས། བསམ་པས་སྦྱོང་དགོས་ཀྱང་སྦྱོར་བ་བཏང་སྙོམས་སུ་འཇོག་པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བདག་གིས་ 164

༄༅། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་ཚིམས་པར་བྱ། བདག་གིས་ཆོས་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་མ་སྨིན་པ་རྣམས་སྨིན་པར་བྱ། སྨིན་པ་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱ། མ་གོ་བ་རྣམས་གོར་གཞུག །མ་རྟོགས་པ་རྣམས་
རྟོགས་སུ་གཞུག །མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཐོབ་ཏུ་གཞུག་སྙམ་དུ་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱང་། ད་ལྟ་ཡང་རང་ལ་ཆོས་བཤད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ན་རྙེད་བསྐུར་དང་ཁེ་གྲགས་ལ་མི་ལྟ་བར་གཞན་ལ་ཆོས་བཤད་པས་ཕན་འདོགས་
དགོས། དེ་ལྟར་མི་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་ལ་ཆོས་བཤད་པར་མོས་ཏེ། མདོ་འདོན་པའམ་གསུང་རབ་སྒྲོག་པའི་ཐུན་མ་ཆགས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་པས་སྦྱང་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་དམིགས་པར་མ་ཟད་
ལག་ལེན་དུ་ཡང་ཁེལ་བར་བྱེད་པ་ནི། སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་བསླབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྦྱིན་པ་གསུམ་ལ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་བསླབ་ཚུལ་ཏེ་དྲུག་ཡོད། ཡོངས་བསྡོམས་ནས་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་
པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་སྐོར་ཞེ་དྲུག་པའོ། །བསམ་སྦྱོར་སོ་སོ་ལ་བསླབ་ཚུལ་འདི་ཕྱི་མ་རྣམས་ལའང་རིགས་འགྲེ། ད་གཞན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་དགོས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གསུམ། ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་མོ། །ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། སྤྱིར་མི་དགེ་བ་བཅུ་སོགས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཞིག་དང་།

སྒོས་སུ་དགེ་བསྙེན་ནམ། དགེ་སློང་ངམ། དགེ་ཚུལ་ལམ། བྱང་སྡོམ་གྱི་བསླབ་བྱའམ། སྔགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་སོགས་རང་གིས་གང་བླངས་པའི་སྡོམ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྲུང་བྱ་དང་མ་འགལ་བ་ཞིག་དགོས། མདོར་ན་མདོ་དང་
བསྟན་བཅོས་ལས་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཟློག་པ་སྟེ། བདག་གིས་འདི་ལ་འཕྲལ་དུ་བསླབ་པར་བྱ་སྙམ་དུ་བསྒོམ། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། དགེ་བ་སྣ་རེ་དང་ཕྱོགས་རེར་མ་སོང་བར་ཕར་
ཕྱིན་དྲུག་གིས་བསྡུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་བསླབ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ལའང་ད་ལྟ་རང་ནས་ཅི་ནུས་ཅི་ལྕོགས་སུ་བསྒྲུབ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་། དགེ་བ་སྣ་
ཚོགས་པ་ལ་འགོད་པའི་སྒོ་ནས་ཕན་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་བདག་གིས་ཅི་ནུས་ཅི་ལྕོགས་ཀྱིས་ད་ལྟ་རང་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ལ་འགོད་གང་ཐུབ་བྱ་སྙམ་དུ་བསྒོམ། ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པ་ལ་ཕྱི་
དུས་འདི་ནས་སུ་མེད། ཐོས་མ་ཐག་ནས་བཅག་སྟེ་ཟློག་དགོས། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ཕྱི་དུས་གཅིག་ཀྱང་འདེབས་སུ་ཡོད་དེ། རང་གི་བློ་སྟོབས་དང་བསྟུན་ནས་ད་ལྟ་གང་ནུས་གང་ལྕོགས་བྱས། ད་ལྟ་མི་ཐུབ་པ་རྣམས་ཕྱིས་
སྨོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བཞག་པས་ཆོག་པ་ཡིན། སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་མ་བྱས་ན་དེ་ཉིད་ཉེས་པ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དགོས། གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་རང་རྒྱུད་སྨིན་དགོས་

༄༅། །ལས། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱོད་དགོས་པ་ཡིན། རང་ཉེས་ལྟུང་གིས་མ་གོས་པ་གཅིག་པོས་ཀྱང་མི་ཆོག་པ་གཅིག་ཡིན་པར་འདུག་ནའང་། ཐོག་མའི་གཞི་ལ་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པ་རང་གལ་ཆེ་སྟེ། འདི་མེད་ན་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ཇི་བཞིན་མི་ཡོང་བ་ལགས། དམིགས་སྐོར་ཞེ་བདུན་པའོ། །དེ་ནི་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་གསུམ། གནོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ། སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ། ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དེའི་དང་པོ་ནི། གཞན་གྱིས་བདག་ལ་བརྡེག་པ་དང་། ནོར་འཕྲོག་པ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་བྱས་པའི་ཚེ་མི་བཟོད་ཅིང་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཡོང་བས། བདག་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པ་འདི་ཙམ་མ་བཟོད་པས་ག་ན་འོང་། ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་དགྲར་གྱུར་ནས་གནོད་པ་སྐྱོ་མི་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ནས་བྱེད་ཀྱང་བཟོད་སྲན་ཚུགས་པར་བྱ། གནོད་པ་འདི་ཙམ་ཡང་མི་བཟོད་པར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཏུ་རེ་བ་དང་། ཆོས་པ་ཡིན་དུ་རེ་བ་ང་རང་འཁྲུལ་སྙམ་དུ་བསྒོམ། སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་ནི། ཆོས་སྒྲུབ་པའི་དུས་ན་ཚ་གྲང་ལྟོགས་སྐོམ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བའམ། ལམ་བགྲོད་དཀའ་བའམ། མཐུན་རྐྱེན་མ་འཛོམས་པ་དང་། ངལ་དུབ་ཐང་ཆད་ཉི་ལྷགས་ཚར་གསུམ་སོགས་བྱུང་ཡང་བདག་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་དཀའ་སྤྱད་ཕྲ་མོ་འདི་ཙམ་མ་བཟོད་པས་ག་ལ་ཡོང་། ནོར་དང་བུ་སྨད་ཀྱི་ཕྱིར། འདི་འདྲ་བས་བརྒྱ་འགྱུར་སྟོང་འགྱུར་གྱི་

སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བ་ཀུན་ལའང་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་འཇུག་གིན་གདའ་བ། བདག་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ལ། སྔོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་ཐར་ལ་སློབ་དགོས་ན། ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་བ་འདི་ཙམ་ཡང་མི་བཟོད་པར་ཐེག་ཆེན་པར་ཁས་འཆེ་བ་རེ་ལྡན་ན་སྙམ་དུ་གཉེན་པོ་བརྟན་ཐང་གིས་བཏང་། ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་ནི། ཐབས་ཟབ་མོ་དང་། ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། མཛད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་དང་། གནས་ལུགས་སྤྲོས་བྲལ་སོགས་གང་ལའང་བློར་མི་ཤོང་བ་མེད་པ་གཅིག་ལ་ཟེར། སྟོང་ཉིད་ལ་སེམས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཐུབ་པ་གཅིག་ལའང་ཟེར། ད་རེས་འདིར་གནོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་བདེན་པས་སྟོང་པ་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ན་མི་བཟོད་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་སྙམ་དུ་སྒོམ་པར་བྱའོ། །དམིགས་སྐོར་ཞེ་བརྒྱད་པའོ། །ད་ནི་གཞན་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་གསུམ་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས། སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས། སླར་མི་ལྡོག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། ཆོས་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་ལྟ་བུ་བྱེད་མི་དགོས་སྙམ་པའི་ཁྱད་གསོད་དང་། ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འདི་ཙམ་སྒྲུབ་མི་ནུས་སྙམ་པའི་ཞུམ་པའི་སེམས་གཉིས་ཀ་མི་བྱེད་པར་བདག་གིས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་ཀྱང་དགོས། བསྒྲུབ་ནུས་པ་ཡང་ཡིན། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །

༄༅། །ཞེས་སེམས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་འབྲེལ་བའི་དགེ་བ་ལ་སྤྱོ་སེམས་དཔའ་མ་ཞུམ་པ་དེ་ཡིན། དེ་རང་གི་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་སྦྱར་ནས་ཡང་ཡང་བསྒོམ་པར་བྱ། སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། དངོས་སུ་ལག་ལེན་ལ་སྦྱོར་བའི་
སྐབས་ལེ་ལོ་དང་རྣམ་གཡེང་གི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་སྤྲོ་བ་དང་བཅས་པས་འཕྲལ་དུ་དགེ་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་ཉིད་སྤྲོ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་བསྲིང་བའོ། །ལྡོར་མི་ལྡོག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། ཉོན་རྟགས་དང་ཕན་ཡོན་འཕྲལ་དུ་
མ་བྱུང་ནའང་། དང་པོར་གང་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་བར་ཡུན་ཇི་ཙམ་འགོར་ཡང་རུང་། དཀའ་བ་ཇི་ཙམ་སྤྱོད་དགོས་ཀྱང་རུང་སྤྲོ་བ་ཡེ་མི་ལྡོག་པའོ། །ཡང་བསྟན་རིམ་གྱི་མན་ངག་འགའ་ཞིག་ལས།
ལུས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཕྱག་དང་བསྐོར་བ་སོགས། ངག་གི་བརྩོན་འགྲུས་བཟླས་བརྗོད་ཁ་ཏོན་སོགས། ཡིད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་སྤྱིར་དགེ་བ་དང་སྒོས་སུ་ཆོས་འདི་ལ་སྤྲོ་ཞིང་བརྩོན་པ་སྟེ། ཞེས་པའང་ཡོད་པས། གང་ལྟར་ཡང་
རུང་བརྩོན་འགྲུས་ནི་དེ་རྣམས་ཡིན་ན། བདག་ཀྱང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པར་བྱ། ལེ་ལོ་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་དབང་དུ་མི་བཏང་བར་དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ། དམིགས་སྐོར་ཞེ་དགུ་པའོ། །ད་ནི་གཞན་ཡང་བསམ་
གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་ཚོགས་ལ་ད་ལྟ་ནས་གནས་དགོས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུར་སེམས་དབེན་པ་གཅིག་དགོས། དེའི་རྒྱུར་ལུས་དབེན་པ་དགོས། དེའི་རྒྱུར་དོན་ཉུང་ལ་བྱ་བ་ཉུང་བ་དགོས།

169

དེའི་རྒྱུར་འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ་དགོས། དེའི་རྒྱུར་ཟས་གོས་གནས་མལ་ངན་ངོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་དགོས། བདག་ཀྱང་ཅི་སྟེ་འབྱོར་པ་དང་ལྡན་ན་དེ་ལ་མ་ཆགས་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ། གལ་ཏེ་མ་
འབྱོར་ན་ཡང་མ་འབྱོར་པ་ཉིད་བཟང་སྙམ། ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པ་ཡིན། གང་བྱུང་དེ་ཀས་ཆོག་སྙམ་པ་ཡང་ཡང་བསམ་ཞིང་བསྒོམ། དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་བསམ་པ་སོང་། དམིགས་སྐོར་ལྔ་བཅུ་པའོ། །དངོས་ནི་བསམ་
གཏན་ལ་དབྱེ་ན། དབྱེ་སྒོ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། མདོར་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་ཡིན། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་
བ༔ སྤྱི་ཕྱོགས་ནས་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས། གཞན་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་བྱེད་
པའམ། མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྤྱོད་པ་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་གནས་སྐྱོན་དང་བྲལ་ཞིང་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་གཅིག་ལ་བརྟེན་དགོས། བདག་གིས་ཐོག་མ་ཞི་གནས་ལ་སེམས་
མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱ། དེ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །སྙམ་དུ་ཡང་ཡང་བསྒོམ། དམིགས་སྐོར་ང་གཅིག་པའོ། །སྐབས་འདིར་ཞི་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཙམ་བཤད་ཅིང་

སྐྱེས་བུ་གསུམ་ ཞེ་ལྔ། ལམ་རིམ།

༄༅། །ངེས་པོར་བྱུང་ན་ལེགས། ཞི་གནས་ཀྱི་ཁྲིད་ཀྱང་འདིར་སྟོན་པ་ཐོབ་ཐང་ཡིན་མོད་ཀྱང་ལྟ་བ་ལ་ངེས་པ་དང་ཉམས་སྦྱོང་རྙེད་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་ལ། ཞི་གནས་བརྟན་པོ་མེད་ཀྱང་ཆོག་པ་དང་། ཞི་གནས་བརྟན་པོ་
ལེགས་པོ་བསྒྲུབས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ལྟ་བ་བསྐྱངས་ཏེ་ལྷག་མཐོང་བསྒྲུབ་པ་གཞུང་ཆེན་ཀུན་གྱི་དགོངས་པ་དང་། གཞུང་ལམ་ཆེན་མོ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེང་སང་གི་གང་ཟག་དབང་པོ་རྟུལ་པོས་སེམས་གནས་སྐྱོན་མེད་
བརྟན་པོ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་པས་ཤེར་ཕྱིན་སྒོམ་པའི་སྐལ་པ་ཆད་ཀྱི་དོགས་པ་དང་། ལྟ་བའི་སྦྱོང་བ་རྙེད་པའི་སྟེང་དུ་སེམས་གནས་བསྒྲུབ་ན། ཞི་ལྷག་ཟུང་གཅིག་ཏུ་འགྲུབ་སྟེ། སློབ་མ་ཁྲིད་སླ་སྦྱོང་བ་རྙེད་སླ་
བའི་གནད་ཡོད་པར་དགོངས་ནས་ཕྱག་ལེན་ལ་སྐབས་འདིར་མི་མཛད་པ་ཡིན་པར་སྣང་ངོ་། །ད་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བསླབ་བྱ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་ཡིན། ཉམས་ལེན་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་
ཀྱང་ཡིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོན་པར་བྱེད། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ནི་གསུམ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། གཞན་དོན་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི།
གནས་ལུགས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་དབྱེ་བ་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན། གསུམ་པ་ནི། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་དོན་

ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་ལ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་བཏང་སྟེ། སྐྱེ་བོ་རྣམས་མགུ་ནས་ཆོས་ལ་འགོད་ཐུབ་པ་ཤེས། བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན་པའི་སྙན་པར་སྨྲ་བ་ཤེས། དོན་སྤྱོད་པ་གཞན་ཕྱིན་དྲུག་ལ་འགོད་ཐབས་ཤེས། དོན་མཐུན་པ་རང་ཡང་ཕྱིན་དྲུག་ལས་མི་འདའ་བར་སྤྱོད་ཤེས་པ་སྟེ། དེའི་ནང་གི་གཞན་ཕྱིན་དྲུག་ལ་འགོད་པ་ནི། གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ཐབས་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཐོས་པས་གོ །བསམ་པས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད། སྒོམ་པས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །འདི་ཞར་ཕྱིན་གྱི་བསམ་པ་ལ་བསླབ་པ་ཡིན། དམིགས་སྐོར་གཉིས་པའོ། །དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་བསླབ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒོམ་པ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྒོམ་པ། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་ལ་བསླབ་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་འགྲོ་དང་རྗེས་སོགས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ལས། དངོས་གཞིའི་སྐབས་འདིར་རྐང་པ་སྐྱིལ་ཀྱང་། ལག་པ་མཉམ་གཞག །རྒྱལ་ཚིགས་བསྲང་། མགྲིན་པ་དགུག །དཔུང་པ་ཕྱིར་བསྐྱེད། སོ་མཆུ་རང་སར་བཞག་ཅིང་ལྕེ་རྩེ་རྐན་ལ་སྦྱར། མིག་སྣ་རྩེར་བལྟ། དེ་ནས་རླུང་སྣ་ནས་ལན་གསུམ་ཕྱི་ལ་སང་སང་བ་འབུད། དེ་རྗེས་དབུགས་རང་སོར་བཞག །ངེས་འབྱུང་སྐྱོ་ཤས་དྲུང་

༄༅། །ཙམ་དང་། བྲམས་སྙིང་རྗེ་རྒྱུད་འགྱུར་ཙམ་བསྒོམ། དེ་ནས་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་སེམས་གཏད། གཞིག་འགྲེལ་བཙུག །འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གོམས་པས་བདག་ཡོད་
ཡོད་ལྟར་སྣང་བ་མ་གཏོགས། ང་བདག་ཅེས་པ་གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པ་ཡེ་མེད་པར་འདུག་སྙམ་དུ་བསམ། འདི་དག་དམིགས་པའི་གཞི་ཡིན། དེ་ལ་ངའམ་བདག་ཅེས་བྱ་བ། གནས་ལུགས་ལ་ཡོད་ན་ཏ་དེ་གང་ཟག་གི་
བདག་ཡིན་མོད། དེ་འདྲ་དངོས་པོ་ལ་ཡེ་མ་གྲུབ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་དེ་འདྲ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་སྟོན་རྒྱུ་མེད། འོན་ཀྱང་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་རློམ་ཚུལ་དང་བསྟུན་ན་རྟག་པ་གཅིག་པུ་
རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ན་ཉིང་ངས་འདི་བྱས། ང་དགོད་འདི་བྱེད་སྙམ་པ། ན་ཉིང་གི་ང་དེ་ད་ལྟའི་ང་འདི་ཡིན། འདི་ད་དགོད་ཡང་འགྲོ་སྙམ་པ་དེ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པ་ཟེར། ང་སྙམ་པ་ཤར་དུས་ཕྱི་ནང་གི་
དངོས་པོ་གཞན་སུ་དང་ཡང་མ་འདྲེས་པའི་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཚུགས་ཐུབ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཁུངས་སུ་སྣང་བ་དེ་གཅིག་པུར་འཛིན་པ་ཡིན། ཇི་ལྟར་རིགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དམ། རྗས་སམ་འཁོར་ལ་རང་ཉིད་བདག་པོའི་ཚུལ་
དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། འཛིན་སྟངས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཟུང་ཡང་དེ་ལྟ་བུར་མ་གྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་བདག་དེ་རྟག་ན་ནི་བདག་དེ་ལ་གཅིག་བདེ་བ་སྡོང་ན་རྟག་ཏུ་བདེ་དགོས་པ་དང་།

173

ལན་གཅིག་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་ན་རྟག་ཏུ་སྡུག་དགོས་པ་དང་། དུས་དང་པོ་འཁོར་བར་བཅིངས་ན་ཕྱིས་གྲོལ་བའི་དུས་མི་སྲིད་པ་དང་། ཕྱིས་གྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡོད་ན། སྔོན་འཁོར་བ་མ་སྤྱོད་པར་ཐལ་བ་ལས་བདེ་སྡུག་སྤེལ་མ་དང་། བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གནས་སྐབས་སོ་སོར་འབྱུང་བས་རྟག་པའི་བདག་མེད་པར་ཐག་ཆོད། གཅིག་པུ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བདག་ཅེས་བྱ་བ། རང་གི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་ན། མིག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ཡིད་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན། དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་བདག་ཡིན་ན་དུ་མར་འགྱུར། རེ་རེ་ནས་བདག་མ་ཡིན་ན་བདག་མ་རྙེད། གཞན་ཡང་བདག་ཕུང་པོ་ཡིན་ན་བདག་མི་རྟག་པར་ཐལ། བདག་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་ཡིན་ན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་བདག་གིས་མཐོང་། ལུས་ཀྱི་རེག་པ་ལ་བདག་གིས་རེག་ཅེས་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བ་འགལ། དེའི་ཕྱིར་གཅིག་པུའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ང་བདག་མ་གྲུབ། གཅིག་པུ་མ་གྲུབ་པས་རང་དབང་ཅན་མི་འགྲུབ། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྐྱེན་ལ་རག་ལུས་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས། རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མི་སྲིད། གཞན་ཡང་ཕུང་པོའི་ཕྱི་རོལ་ན་ཡང་བདག་མ་གྲུབ། ཕུང་པོའི་ནང་ནའང་བདག་མི་གནས། ཕུང་པོ་རེ་རེའང་བདག་མིན། ཕུང་པོ་བསལ་བའི་ཤུལ་ནའང་བདག་མེད། ཕུང་པོའི་སྤྱི་ལའང་བདག་མེད་དེ། རེ་རེ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་

༄༅། །བློས་བཏགས་པ་ཙམ། འཁྲུལ་ངོ་ཙམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ། དམིགས་སྐོར་ང་གསུམ་པའོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒོམ་པ་འདི་ལ་བློའི་འཕོབས་དང་བསྟུན་པའི་དམིགས་སྐོར་དུམ་བུ་འགའ་ཤས་སུ་བཅད་ཀྱང་རུང་བ་ལགས། ད་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་ཏེ། ཆོས་ཞེས་པ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཟེར། དེ་རྣམས་ལ་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ཚུགས་ཐུབ་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཡོད་སྲིད་ན། དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་འདྲ་ཡེ་མི་སྲིད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་རང་ཚུགས་སུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་འདི་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒོམ་དགོས། དེའི་ཡང་ཐོག་མ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཕུང་ལུས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བལྟས་ན། དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་ཚོགས་པ་ལྟར་སྣང་བ་གཅིག་ལ་ལུས་ཞེས་སྤྱི་མིང་གཅིག་ཏུ་བཏགས་ནས། མིང་དང་མཚུངས་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡོད་དོ་སྙམ། བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བཟུང་བ་མ་གཏོགས། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་སྟེ། དང་པོར་ལུས་འདི་ལ་མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་དད། དབང་པོ་རྣམས་དང་མི་གཅིག་པའི་དབང་རྟེན་ཁོག་པ་ཡང་སོ་སོ་རེ་འདུག །

མགོ་བོ་དང་། མགྲིན་པ་དང་། བྲང་དང་། རྒྱབ་དང་། རྐེད་པ་དང་། ཕོ་བ་དང་། ལྟོ་བ་དང་། སྦྲག་པ་གཉིས་དང་། དཔུང་པ་གཉིས་དང་། བར་ལྷུ་གཉིས་དང་། ལག་ངར་གཉིས་དང་། ལག་མགོ་གཉིས་དང་། དཔྱི་གཉིས་དང་།
བྲླིན་པ་གཉིས་དང་། རྐང་མགོ་གཉིས་དང་། དོན་ལྔ་སྣོད་དྲུག་སོགས་ནང་གྲོལ་རྣམས་དང་། བུ་ག་དགུ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་འདུས་པའི་ཕུང་པོ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ། དེས་ན་ལུས་ཞེས་པ་ལ་བློས་བཏགས་པ་མ་གཏོགས་
བདེན་པར་མི་འདུག །དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་ལུས་ཡིན་ན་ལུས་མང་པོ་ཙན་དུ་འགྱུར། རེ་རེ་ནས་མིན་ན་ནི་ལུས་མ་རྙེད། ཚོགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། རེ་རེ་ལས་གཞན་པའི་ཚོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་
མ་གཏོགས་མེད་པར་སོང་ངོ་། །དམིགས་སྐོར་ང་བཞི་པའོ། །ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྡུས་པའི་ལུས་འདི་བདེན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། རྐང་ལག་བཞི་སྟོད་སྨད་མགོ་བྲང་ཞོལ་ནང་གྲོལ་ཏེ་གཟུགས་དགུར་འགྲོ། གཟུགས་རེ་
རེ་ནས་གྲུབ་བམ་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། རེ་རེ་བཞིན་ལྷུ་གསུམ་གསུམ་ལ་སོགས་པར་འགྲོ། ལྷུ་རེ་རེ་ནས་བདེན་ནམ་སྙམ་ན་མི་བདེན་ཏེ། སོར་ཚིགས་ཙམ་དུ་མར་འགྲོ། སོར་ཚད་རེ་རེ་ནས་གྲུབ་བམ་སྙམ་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། རེ་རེ་
ནས་ནས་ཙམ་བདུན་བདུན་དུ་འགྲོ། དེ་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་མི་བདེན་ཏེ། ཤིག་གི་ཚད་ཙམ་བདུན་བདུན་མཐར་སྲོ་མ་དང་། ཉི་ཟེར་རྡུལ་དང་། གླང་རྡུལ་དང་། ལུག་རྡུལ་དང་། རི་བོང་རྡུལ་དང་། ཆུ་རྡུལ་དང་། ལྕགས་རྡུལ་གྱི་

༄༅། །བར་དུ་ཕྲ་མ་ཕྲ་མའི་དཀྱུས་ཀྱི་ཚད་བདུན་བདུན་དུ་བཏུབ་པས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཚད་དུ་འགྱུར། ལྕགས་རྡུལ་རེ་རེ་ནས་བདེན་ནམ་སྙམ་ན་མི་བདེན་ཏེ། ལྕགས་རྡུལ་གྱི་དཀྱུས་ཀྱི་ཚད་ལ་རྡུལ་ཕྲན་བདུན་ཡོད། དེར་
ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ་རྡུལ་ཕྲན་རེ་རེ་ལ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བདུན་ཡོད་དོ། །བདུན་འགྱུར་འདི་རྣམས་ལ་དཀྱུས་ཞེང་རྒྱ་དཔངས་ཐམས་ཅད་བསྒོམས་ན། ཕྲ་མ་ཕྲ་མ་གསིལ་བས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སུམ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ་རེ་ཡོད། དཀྱུས་
ལ་བདུན་ཡོད་པ་ཞེང་ལའང་དེ་ཙམ་ཡིན་པས་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུར་འགྱུར་ལ། དེ་ཙམ་པ་དཔངས་སུ་ཡང་བདུན་ཡོད་པས་སོ། །དམིགས་སྐོར་ང་ལྔ་པའོ། །རྡུལ་ཕྲ་རབ་རེ་རེ་བཞིན་བདེན་པར་གྲུབ་བམ་སྙམ་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། རེ་
རེ་བཞིན་ཕྱོགས་རེ་དང་། སྟེང་འོག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཆ་རེ་སྟེ་དྲུག་ཏུ་སྣང་ལ། དབུས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་ཤར་ནུབ་སོགས་ལ་ལྟ་བ་རྫོམ་མི་ཐུབ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆ་བདུན་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱེ་
བས་དེ་ཡང་མ་གྲུབ། དེ་ལྟར་ཐུག་མེད་དུ་ཕྱེ་བས་མཐའ་མེད་དེ། ལུས་ཞེས་བྱ་བ་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། གནས་ཚུལ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའོ། །དེས་ན་སྣང་བ་ཙམ་མ་འགགས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ། རང་བཞིན་གདོད་
ནས་གང་དུའང་མ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་འདི་རྣམས་དེ་ལྟར་ན་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ། དེ་མ་གྲུབ་པས་དུ་མར་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། གཅིག་གཅིག་པོར་གྲུབ་པ་མང་པོར་བསགས་པ་ལས་དུ་མ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་སྐོར་

ང་དྲུག་པའོ། །འོན་གཟུགས་ཕུང་མི་བདེན་ཀྱང་སེམས་སུ་བདེན་པ་ཡིན་སྙམ་ན། སེམས་ལ་དབྱེ་ན་འང་། གཟུགས་མཐོང་བ་དང་སྒྲ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོར་རྣམ་པར་ཤེས་པ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་སོ་སོར་
འདུག་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡང་དུ་མར་ཞིག་སྟེ་ཐལ། བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་མྱོང་བ་སོགས་ཚོར་བར་འདུག་སྟེ། ཚོར་བ་ཡང་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ། མཐོ་དམན་བཟང་ངན་མིང་དོན་སྣ་ཚོགས་འཛིན་པ་སོགས་འདུ་ཤེས་
སུ་འདུག་སྟེ། དེ་ལའང་གཅིག་ཏུ་ངེས་བཟུང་མ་བྱུང་། ལྷག་མ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་དད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་རྟོག་མི་འདྲ་བ་ཇི་སྙེད་གཅིག་ལ་བློས་བསྒོམས་ནས་འདུ་བྱེད་ཅེས་བཏགས་པར་ཟད་ཀྱི། སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་
གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ། གཅིག་མ་གྲུབ་པས་དུ་མར་ཡང་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་བསྒོམ་སྟེ། དམིགས་སྐོར་ང་བདུན་པའོ། །ད་ཤེས་པའི་རྣམ་གྲངས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིག་རིག་ཏུར་ཏུར་པོ་འདིའི་རྣམ་འགྱུར་མ་གཏོགས་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་
མི་འདུག །དཔེར་ན་ཆུ་ལ་རི་བྲག་གི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་དང་འདྲ། རིག་རིག་པོ་འདི་ལ་བལྟས་ན། འདས་པའི་སེམས་ནི་འགགས་ནས་མེད། མ་འོངས་པའི་སེམས་ནི་མ་སྐྱེས་ནས་མེད། ད་ལྟའི་རིག་པ་སྐད་ཅིག་མ་བྱས་
ཀྱང་རང་ངོས་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། སྐད་ཅིག་གཅིག་པོ་དེ་ལའང་སྔ་མ་དང་འབྲེལ་བ་སྐྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་དང་། ཕྱི་མ་དང་འབྲེལ་བ་འགགས་པའི་ཆ་གཅིག་དང་། དབུས་ན་གནས་པའི་ཆ་གཅིག་སྟེ་སིལ་བུར་འགྲོ།

༄༅། །དེའི་དབུས་ཀྱི་ཆ་ལ་བལྟས་ན་ཆ་གསུམ་སོགས་ཐུག་མེད་དུ་དབྱེད་ན་མཐའ་མེད་དུ་སོང་ནས་གང་ཡང་གཅིག་པུའི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་དེར་གདའ། གཅིག་མ་གྲུབ་པས་དུ་མ་མི་འགྲུབ་པ་སོགས་གོང་བཞིན། དམིགས་
སྐོར་ང་བརྒྱད་པའོ། །དེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན། དཔེ་རང་གི་ལུས་སེམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བོ་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་
སེམས་ཕུང་པོ་ལྟ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། ཁྱད་པར་དུ་དགྲ་སྡང་བའམ། གཉེན་བྱམས་པ་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་དྲག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས། རང་གི་ལུས་ལ་དབྱད་པ་བཞིན་དེའི་ལུས་ལ་ཡང་དབྱད། རང་གི་
སེམས་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་ལ་དབྱད་པ་བཞིན་དུ། དེའི་སེམས་ལ་ཡང་དབྱད་དེ། དེས་ན་སྐྱེ་བོ་ཆེ་གེ་མོ་དང་། ག་གེ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཀུན་ཀྱང་བློས་བཏགས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེའོ་ཞེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཏགས་པར་
ཟད་ཀྱི་ངེས་པར་ན་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྒྲུངས་ནས། དེས་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་འགྲེས་ཏེ་བསྒོམ་དགོས་སོ། །འདི་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དམིགས་སྐོར་ང་
དགུ་པའོ། །ཡང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དུ་མ་ཟད། ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཡང་མི་བདེན་ཏེ། སྟོང་གསུམ་བཤིག་པས་སྟོང་བར་མ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་སྤྱི་ཕུད་དང་། གླིང་བཞི་པ་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱལ་ཁམས་

ག་ བཀའ་གདམས་སྐོར། ག

གཅིག་དང་། དཔག་ཚད་ཙམ་དང་། རྒྱང་གྲགས་ཙམ་དང་། འདོམ་གང་ཙམ་དང་། ཁྲུ་གྲུ་བཞི་པ་དང་། སོར་གཅིག་ཙམ་དང་། ནས་ཙམ་ནས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་བར་དུ་བཤིག་ན་ཕྲ་མ་ཕྲ་མ་མ་གྲུབ་ཅིང་། རྡུལ་ཕྲན་ཡང་སྤྱོན་
བཞིན་དུ་བཤིག་པས་མཐར་གང་ཡང་མ་གྲུབ། གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པས་དུ་མ་མི་འགྲུབ་པ་སོགས་གོང་བཞིན་ཏེ། མདོར་ན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་ཁང་ཁྱིམ་མོ། །འདི་ནི་ཞིང་ངོ་། །འདི་ནི་འབྲུའོ། །འདི་ནི་ནོར་རྫས་སོ། །
འདི་ནི་ལོ་ཐོག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་རི་དང་ཤང་དང་ཆུ་དང་རྒྱལ་ཁམས་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་དག་ཀྱང་བདེན་དངོས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཚོགས་པར་སྣང་བ་ཙམ་བློས་མིང་འདོགས་ཟ་དད་བཏགས་ནས་བདེན་དངོས་སུ་འཛིན་
པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། དོན་དུ་ན་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་འདུན་པ་སྦྱངས། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པར་བསྒོམ་པ་སྟེ། དམིགས་སྐོར་དྲུག་ཅུ་པའོ། །ཡང་རང་གཞན་སྣོད་བཅུད་མཐོང་ཐོས་གཟུགས་ཅན་ཐོགས་
བཅས་ཐམས་ཅད་ནི། ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་སྟེ་ཁམས་ལྔས་བསྡུས། རིག་ཙམ་འགྱུ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བསྡུས། དེ་ལ་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་ནི། ཕྲ་མོར་ན་རང་ཚུགས་མ་ཐུབ་སྟེ་འདྲེས་ཤིང་གནས། སའི་
རྡུལ་ཕྲན་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ་འབྱུང་བ་གཞན་དང་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ཅན་དེ་རྣམས་མེད་པའི་ཤུལ་ལ་བློས་བཏགས་པ་མ་གཏོགས་བྱ་བྱེད་མེད་ཅིང་བདེན་དངོས་མེད་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་

༄༅། །ཡང་རྐྱེན་གློ་བུར་བའི་སྣང་ཆ་ཙམ་མ་གཏོགས་ངོས་གཟུང་དུ་མེད་པར་རང་གཞན་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་གནས་ཚུལ་ལ་ཡེ་མ་གྲུབ་ལ། རེ་ཞིག་འཁྲུལ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ལ་སྣང་ཆ་མ་འགགས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྣམ་དུ་བསྒོམ། སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་བསྒོམ་པ་སྟེ། དམིགས་སྐོར་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་པའོ། །གཞན་ཡང་དངོས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བློས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་དོར་གྱི་ཡུལ་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གང་དུ་སྣང་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་བསམ་མོ། །གདོད་ནས་རྒྱ་བ་དང་བྲལ་བ་ལ་སྟོང་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མེད་དེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་དང་པོ་ནས་བྱུང་བ་མི་སྲིད་པས་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མེད་ཅེས་པའང་མི་སྲིད་དེ། དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་པ་ཡང་མི་སྟོང་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བློས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་སོགས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་བློས་གང་དུའང་མི་འཛིན་པར་གསལ་ལ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངང་དུ་ལྷན་ནེ་འཇོག །ཡང་རྟོག་པ་སྐྱེས་བྱུང་ན། དེའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ཏེ་ངོས་བཟུང་དང་བྲལ་བ་དེ་ཀ་བསྒོམ། དམིགས་པ་སྔ་མ་དང་འདི་གཉིས་སྤེལ་ནས་གསལ་ལ་ཐུང་བ་ཡང་ཡང་བསྒོམ་པ་གནད་དུ་ཆེ། མཐར་ཐུག་སྤྲོས་བྲལ་བསྒོམ་པའི་དམིགས་པ་སྟེ། དམིགས་སྐོར་རེ་གཉིས་པའོ། །དེ་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་བསྔོམས་ནས་བསྒོམ་སྟེ། ཕྱར་གྱི་གོ་བ་རྣམས་

181

ཡུད་ཅིག་དྲན་པར་བྱས་ནས། རང་གཞན་སྣོད་བཅུད་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ང་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་མ་གྲུབ། བྱེད་པ་པོ་གང་ཡང་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་པ་ཙམ་ལས་སྣང་བ་ཡིན། འདི་ཐམས་ཅད་གཅིག་དང་དུ་མ་
གང་ཡང་མ་གྲུབ་པས་འབྲེལ་ངོར་སྣང་ཙམ་མ་གཏོགས། གནས་ལུགས་ལ་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་ཅིང་། ལེགས་པར་བརྟགས་ན་མ་གྲུབ་པ་དང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་བློས་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གསར་དུ་བཙོས་ནས་དེ་དང་
འགལ་བར་སྣང་བ་ལ་མེད་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་བརྟགས་པས་དམིགས་གཏད་ཡལ་བ་དེ་ལ་ཅིར་ཡང་མི་བསམ་པར་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་། སྔར་གྱི་དམིགས་གཏད་
སངས་པའི་ངོས་བཟུང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་ཆ་དེ་མ་ཡལ་བར་དུ་མི་རྟོག་པ་དེ་ལ་བཞག །ཡང་དེ་ཡལ་སོང་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉུབ་པའི་མི་རྟོག་པ་ཙམ་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། སྔར་གྱི་དེ་བསྐྱར་གྱིན་བསྒོམ་དགོས་
པས་ཡལ་མ་ཡལ་གྱི་ས་མཚམས་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་གསུང་། ཐོག་མའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཡུན་རིང་མི་སྤྱོད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོང་ཡང་ཉམས་མྱོང་གི་སྣེ་ཞིག་རྙེད་པའི་མཚམས་ནས་ཇེ་རིང་ཇེ་རིང་ལ་འགྲོ། འདིར་
དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏད་པ་འཛིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུན་བསྲིང་བ་ཉེ་བར་འཛིན་པ་ཡིན། རྣམ་རྟོག་བྱུང་ཚད་འཕྲོ་གཅོད་པ་དེ་བསྣན་ཏེ་འཛིན་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཡུན་ཇེ་རིང་ཇེ་རིང་ལ་འགྲོ་བ་དེ་ཉེ་བར་འཛིན་པ་ཡིན། དེ་ནས་

༄༅། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་ནས་དགའ་བ་བསྒོམས་པས་ལྷག་པར་བསྒོམ་པ་ལ་སྤྲོ་བ་འབྱུང་སྟེ། འདུལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། རེས་འགའ་རྣམ་གཡེང་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་དྲན་པས་རྣམ་གཡེང་སོགས་རང་འགགས་ལ་འགྲོ་སྟེ། ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་གཉིས་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱོ་ཤས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། རེ་དོགས་དང་ཆགས་སྡང་གི་རྣམ་རྟོག་གང་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་གང་སྐྱེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཆེར་རེ་བལྟས་པས། སྟོང་ཤེས་པ་བདེན་མེད་དུ་བསྒོམས་པ་དེས་རྒྱུས་ཐེབས་ནས། རང་བབས་སུ་ཞི་བ་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན། རེ་ཞིག་བར་ལ་རྒྱུད་ལང་ཤོར་ཅན་དེ་ཐབས་དེ་དག་གིས་ཡང་ཡང་འཚོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ནས་ཇི་ཞིག་ལྟར་ན་སེམས་བསྒྲིམས་ན་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་། དམིགས་ཡུལ་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་སེམས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འགྱུར། དེ་སྐབས་བསྒྲིམ་དགོས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་བྱ་བ་དེ་ཡིན། མཐར་སྟོང་གྱི་ལྟ་བའི་ཉམས་སྐྱོང་དྲན་ཙམ་བྱས་ནས་བཞག་པ་པོ་ནས་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཚེ་རྩོལ་བ་གློད་དེ་རང་བབས་སུ་འཇོག་དགོས་པས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྒོམ་སྐྱོང་ཚུལ་འདི། ཆོས་མངོན་པ་ལས། ལྷག་མཐོང་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཞི་གནས་སྒོམ་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་དེའི་ལུགས་ཡིན། འདི་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་སྒོམ་རིམ་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་དང་མཚུངས་པར་དབྱེད་པ་སྟོན་སོང་གི་

མི་རྟོག་པ་སྒོམ་ཚུལ་ཡིན། བཤེས་གཉེན་པོ་ཏོ་བ་ཆེན་པོའི་བེ་ཅུ་བུམ་ལས། དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤའི་ལུགས་ལ་དབྱུད་པ་སྔོན་སོང་ཁོ་ན་དགོས་པར་གསུངས། འོན་ཀྱང་ཨ་ཏི་ཤའི་བློ་སྦྱོང་གི་གདམས་ངག་འགའ་རེ་སོགས་མདོ་ལུགས་དང་། ཕྱག་ཆེན་སོགས་སྔགས་ཀྱི་གདམས་ངག་མང་པོ་ལ་དཔྱད་པ་སྤྱངས་པའི་གདམས་ངག་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མང་མོད། རེ་ཞིག་བསྟན་རིམ་གྱི་མན་ངག་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར། བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་པོ་ཏོ་བས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་དགོས་སོ། །དམིགས་སྐོར་རེ་གསུམ་མོ། །ལྟ་བ་སྐྱོང་ལུགས་འདིའི་རིགས་ལ་སེམས་གནས་པ་ནམ་གྲུབ་པ་ན་ལྷག་མཐོང་ཡང་གྲུབ་སྟེ། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡོད་པར་བཞེད་དོ༔ ༔གསུམ་པ་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་ནི། དེ་ལ་སྟོང་རྒྱང་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲུབ་པར་མི་འགྲོ་བས་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་ཟུང་འཇུག་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་སྣང་ཞིང་སྲིད་པས་བསྡུས་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པར་འདུག །དཔེ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ལ་མ་གྲུབ་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན། སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་པོའི་སེམས་ཅན་ཡང་མེད། མྱོང་རྒྱུའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མེད། མྱོང་ཚུལ་ལས་ཉོན་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་པན་ཚུན་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཁོར་འགྲོ་རྒྱུ་ཡང་གདོད་ནས་མ་གྲུབ་པར་འདུག་མོད། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ཙ་ན། སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་པོའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྣང་བ་ཡང་ཤར། མྱོང་བྱ་

༄༅། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣང་བ་ཡང་ཤར། སྤྱོད་ཚུལ་དང་འཁོར་ཚུལ་ཡང་ཤར། དེ་ཐམས་ཅད་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཀྱང་སྒྱུ་མས་བསླུས་པའི་སེམས་ཅན་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་སྤྱོད་བ་སྙིང་རེ་རྗེ། འདི་རྣམས་
འཁྲུལ་པ་སངས་ཏེ། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་པར་བྱ། དོན་དམ་པར་བདག་ཀྱང་མ་གྲུབ། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱང་མ་གྲུབ། འཁྲུལ་པ་ཡང་མ་གྲུབ། འཁྲུལ་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡང་མ་གྲུབ་
མོད་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་སྡུག་བསྔལ་དང་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པར་སྣང་བ་བཞིན་དུ། ལམ་ཡང་ཡོད་པར་སྣང་། ལམ་བསྒོམས་པས་འཁྲུལ་པ་སངས་ཏེ། གནས་ལུགས་ལ་ངང་གིས་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་
སུ་འགྱུར་བའང་ཡིན་པ་ལ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་གིས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལམ་མམ་ཆོས་བསྟན་པས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཤ་ཐང་ཆད་པ་འདི་དབྱིངས་སུ་དགྲོལ་བར་བྱའོ། །སྡུག་
བསྔལ་སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ལ། སྣང་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་མོད་ཀྱི། རྟག་པ་མཐར་བཟུང་སྟེ། ཅི་སྟེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞིག་སྲིད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། བདེན་མེད་
ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་བ་འདི་ལས་ལྷག་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་རྒྱུ་མེད། འདི་མེད་པར་རྟོགས་ན་རང་གྲོལ་དུ་འདུག་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་སྙིང་རེ་རྗེ། ཞེས་ཡང་ཡང་བསམ་ཞིང་བསྒོམ། དམིགས་སྐོར་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་པའོ། །

དཱ་ནི་དེའི་བོགས་འདོན་དུ། ཞག་གཅིག་སྟོང་ཉིད་འབབ་ཞིག་བསྒོམ། ཞག་གཅིག་སྙིང་རྗེ་འབབ་ཞིག་བསྒོམ། ཞག་གཅིག་སྔར་གྱི་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་ཟུང་འཇུག་དེ་བསྒོམ། དེ་འདྲ་ཡང་ཡང་བྱས་པས་བོགས་ཤིག་ཐོན་ནས་འོང་། ཡང་རེས་འགའ་ཐུན་གཅིག་སྟོང་ཉིད་རྐྱང་པ་བསྒོམ། ཐུན་གཅིག་སྙིང་རྗེ་རྐྱང་པ་བསྒོམ། ཐུན་གཅིག་གམ་གཉིས་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་ཟུང་འཇུག་བསྒོམ། དེ་ལྟར་སྐབས་སྐབས་སུ་ཡང་ཡང་བྱས་པས་བོགས་ཤིག་ཐོན་ནས་ཡོང་། ཐུན་གཅིག་གོ །ད་འདི་ལ་གེགས་སེལ་གྱི་ཐ་སྙད་གསུང་བར་གདའ། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་ཟུང་འབྲེལ་དེ་སྒོམ་གྱི་མཐིལ་ཡིན། དེ་ལ་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་ལ་ཞེན་པའི་གེགས་འབྱུང་སྟེ། ཚེ་འདིར་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་། གདམ་སྙན་པ་དང་། ཁ་དྲག་པ་ཅིག་འདོད་དམ། མི་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་པ་བཟང་པོར་འཛིན་དུ་རེ། གཞན་བས་རང་ལྷག་པ་གཅིག་ཡོང་དུ་རེ། སྙིང་ནས་འདོད་ཞེན་མ་ལོག་པར་གཞན་སྨན་འབྲིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཕྱོགས་འཕྱོངས་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱ་བཏང་བྱེད། ཆིག་རིའམ། འདག་སྦྱར་རམ། དཀའ་ཐུབ་བམ། ལྟུམ་བུའམ། སྔོ་འདོད་ཀྱི་བཙུན་པ། གྲགས་ཕྱིར་གྱི་བསྙེན་རྫོགས། ཁེངས་དྲེགས་ཀྱི་ཚུལ་འཆོས། ཕྱུགས་མི་ཐམས་ཅད་རང་ལ་དད་པ་སྐྱེས་ཏེ། རང་རྒྱལ་བ་ཞིག་ཡོང་དུ་རེ་བས་འཕྲུལ་ཐམ་ཁ་ལེན་པ་ལྟར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་ཆོས་ལ་སྙད་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆེ་ཐབས་སྒྲུབ་པར་གདའ། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་དང་རྒྱབ་འགལ་ཡིན། དེ་དག་དུག་དང་འདྲེས་པའི་

༄༅། །ཟས་བྱ་བ་ལགས། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་བསམ་པ་དང་སྤྱོད་པ་གཉིས་དཀར་ནག་རྒྱང་དུ་སོང་བ་དེ་ཚེས་སྣང་པ་གཞིར་བཞག་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་དགེ་སྦྱོར་དང་འདྲེས་པ་ལྟར་བཟང་རྫེའི་ཡུལ་དུ་ཡང་མ་བྱུང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་བསམ་པ་ཡང་ཡང་དྲན་དགོས། ཕྱི་མ་ལྷ་མིའི་བདེ་བ་ལ་ཞེན་པའི་གེགས་བྱ་བ། འཁོར་བའི་བདེ་བ་ལ་སྲེད་པ་མ་ལོག་པས་སྦྱིན་པ་འདྲ་གཏོང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འདྲ་སྲུང་། ཁྲིགས་ཆགས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་བག་རེ་བྱེད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ཟས་གོས་ལོངས་སྤྱོད་གནས་ཁང་། བུ་སྣང་འཁོར་གཡོག་དབང་ཐང་འཇོམས་པའི་སྲིད་པ་གཅིག་ཀ་སྨོན་ན། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་སོང་། དེའི་གཉེན་པོར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་བསམ་པ་རྣམས་བསྒྱུར་གྱིན་བསྒོམ་དགོས། བློ་ཆོས་སུ་སོང་ཡང་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཁོ་ན་འདུག་ན་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་དང་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོར་བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་བརྗེ་བ་བསྒོམ་དགོས། དེ་ཡང་གོ་ཡུལ་ཙམ་ལ་མ་ལུས་པའི་རང་གི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་དམིགས་གཏད་ཁེལ་ངེས་ཤེས་པ་གལ་ཆེ། དེའི་གདམས་ངག་བློ་སྦྱོང་ན་གསལ། སྤྱོད་འཇུག་དང་བསླབ་བཏུས་ཀུན་ན་ཡང་གྲུས་པར་ཡོད། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པས། བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པའི་སེམས་ཉིད་དམ། །བདག་བས་གཞན་གཅེས་སྡུག་པ་རྙེད་ནས་ནི། །དེ་ལྟར་བདག་བས་གཞན་དོན་མཆོག་ཏུ་ཤེས། །རང་གི་དོན་གང་གཞན་གྱི་དོན་ 187

གང་ཡིན། །ཅེས་གསུངས། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་གོ་ཡུལ་ཡང་ཡང་བྱས་ཀྱང་། བདེན་པར་མེད་དོ། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ་བྱ་བ་དེ་ཡལ་ཡུལ་དུ་སོང་ནས་གནད་དུ་མ་འགྱོར། དགྲ་གཉེན་ཡོངས་སྤྱོད་གཏམ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་རགས་
པ་དེ་ཀ་འདུག་ན། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་རང་གི་ལུས་སེམས་རྫས་ཡོ་བྱད་དགྲ་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བློ་དེ་ཁ་ལ་ངེས་ཤེས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱོང་བ་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་ཐུན་གཅིག་གོ །
ཡང་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ། ལས་རྒྱུ་འབྲས། ཆོས་ལ་དད་པ། བྱམས་པ་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། བདག་མེད་གཉིས་བསྒོམ་པ་རྣམས་ཞག་རེའམ། ཐུན་རེའི་ནང་དུ་རེས་
འགའ་བསྐྱར་ཆགས་སུ་བསྒོམ། རེས་འགའ་ལུགས་ཟློག་ཏུ་བསྒོམ། རེས་འགའ་རྐང་འཐོན་དུ་བསྒོམ། རེས་འགའ་དཀྱུས་པ་དང་འཚོལ་བར་བསྒོམ། རེས་འགའ་སེམས་ལ་གང་གནོད་པའི་སྨང་བྱ་ཤས་ཆེ་བ་དེའི་སྟེང་
དུ་བསྒོམ། རེ་འགའ་འདི་སྒོམ་བདེ་བར་འདུག་སྙམ་པ་དེ་བསྒོམ། འདི་ཡང་ཐུན་གཅིག་གོ །རྒྱུན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་མི་རྟག་པ་དུར་དུར་དྲན་པ་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་དོན་བསམ་པའི་འཛེམ་བག་དང་། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་
ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་དང་། སྤྲོས་བྲལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་སྟེ། བཞི་པོ་འདི་གཙོ་བོར་བསྒོམ། གཞན་རྣམས་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྒོམ་མོ། །ཆོས་འདི་སྤྱོད་པའི་བླ་མ་དམ་པའམ། གྲོགས་བཟང་པོ་དང་

༄༅། །འགྲོགས། ཐུན་མཚམས་སུ་མདོ་སྡེ་རྣམས་གློག་པའམ། ཉན་པས་ཀྱང་སློམ་གྱི་བོགས་འབྱིན། ཆོས་ལ་ངེས་པ་རྙེད། དད་པ་གསོས་འདེབས་པ་ཡིན། ཁྱད་པར་བཀའ་གདམས་གོང་མའི་གསུང་བསྟན་རིམ་དང་
འབྲེལ་བའི་བེ་ཅུ་བུམ་རེ་ལའང་ལྟ་རྟོག་དང་ནན་ཆགས་དང་དོན་སེམས་ཐོག་ཏུ་འཛོག་པ་ཁོ་ན་གནད་དུ་ཆེ་བ་ལགས། འདི་ལའང་ཐུན་གཅིག་སྟེ། ཕྱི་མ་བཞི་པོ་འདི་རྒྱུན་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་། གེགས་སེལ་བོགས་འདོན་ལ་
སློབ་པ་ཡིན། དམིགས་སྐོར་དུ་བཅད་མི་དགོས། ཡང་དམིགས་སྐོར་དུ་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་ཡང་མེད་དོ། །རྩ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ། དེ་ལས་འབྲས་བུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། རྒྱས་པར་གཞུང་ལུགས་
ཆེན་པོ་རྣམས་ཉན་པས་གོ་བར་འགྱུར། འདིར་བཤད་ཀྱི་ཡང་མི་ལང་བ་ལགས། སྙིང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པས། ཚུལ་ཁྲིམས་སྦྱིན་པ་གཞན་གྱི་དོན། །བརྩོན་འགྲུས་བཟོད་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི། །བསམ་གཏན་
ཤེས་རབ་ཐར་པའི་རྒྱུ། །སྙིང་རྗེ་བས་ནི་དོན་ཀུན་འགྲུབ། །ཅེས་དང་། བདུན་པོ་འདི་དག་མ་ལུས་པར། །གཅིག་ཅར་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཡུལ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཉིད་ཐོབ་འགྱུར། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྦྱོད་པ་སྦྱིན་སོགས་དྲུག་ལ་སྦྱངས་པས། རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཆོས་ལས་གཞན་དུ་བློ་མི་འགྲོ་ཞིང་། དཀོན་མཆོག་ལ་དད་པ་དང་། ལས་འབྲས་ལ་འཛེམ་བག་དང་།

འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་རྣམས་དང་གིས་སྐྱེ། ཆོས་རྗེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པ་ལ་ལྷུན་པ་མེད་པར་སྦྱོ་བ་དང་གིས་འཕེལ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་སྐྱེས་རུང་མ་སྐྱེས་རུང་ལམ་སྣ་ཟིན་པ་དང་། ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཚོགས་ལམ་དུ་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་གསལ་སྣང་ཙུང་ཟད་སྐྱེད་པ་ནི། དྲིས་པ་ཉེར་སྦྱོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་བསྒོམ་པའི་སྟོབས་དང་ཚོགས་བསགས་པའི་
སྟོབས་གཉིས་འཛོམས་པ་ལས། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྡོས་པ་འདྲ། །ཞེས་སོགས་ལྟར། ཕུང་པོ་ལྔ་སྒྱུ་མ་ལྟར་རྟོགས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་གསལ་སྣང་རིམ་པས་སྐྱེད་པ་ནི། དོན་རབ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ཞེས་
པའོ༔ །མཐོང་ལམ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ལ་སྦྱོར་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་
དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགེ་བའི་བསམ་གཏན་ཆ་ཕྲ་བ་ཙམ་ཡོད་ལ། ས་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་བཅུ་པ་རྣམས་ལ། ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དག་ཡོད་དོ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགེ་
བའི་བསམ་གཏན་མཐར་ཐུག་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་འདི་ནི་སྙིང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པོ་འདི་གོང་མའི་ཡི་གེ་ན་མ་བྲིས་ཀྱང་མདོ་ནས་

༄༅། །འབྱུང་བ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོར་ལམ་སྣ་མ་ཟིན་གྱི་བར་དུ་ཙུང་དཀའ་བ་ཡིན་པས་བྱ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་བོར་ལ་གཅིག་ཏུ་འབད་པ་གལ་ཆེ། དེ་ནས་ཀྱང་འབད་རྩོལ་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་དགོས་མོད་
ཀྱི་ཙུང་ཟད་སླ་བར་འོང་། ཚོགས་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསགས། སྨོན་ལམ་ཕྱོགས་སྣ་ཚོགས་ནས་བཏབ་སྟེ་རྒྱུད་སྦྱངས་པས་སྔོར་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན། རང་ཤུགས་ཀྱིས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་ཞིང་འཇུག་པ་བདེ་བ་ཡིན། དེར་
ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་ཕྲ་མོ་སྤོང་བ་དང་། གེགས་སེལ་བ་དང་། བོགས་དབྱུང་བ་མང་དུ་དགོས་པར་ཡོད། དེ་ནས་རིམ་པས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནས་བདེ་བ་ནས་བདེ་བར་སྤྱོད་པ་
འབབ་ཞིག་གོ །འབྲས་བུའི་སངས་རྒྱས་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ལོངས་སྐུ་འོག་མིན་དུ་དག་པའི་འཁོར་ལ་ཆོས་འཁོར་མཐར་ཐུག་སྐོར་བ་པོ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་མ་དག་པའི་ཞིང་
རྣམས་སུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་དང་། ཕྲིན་ལས་ནི་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པ་དང་འཚམས་པར་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བླ་ན་མེད་པ་ལ་འགོད་པའོ། །འདི་ལ་
ཐུན་གྱི་ངེས་པ་མེད་ཇི་ལྟར་འཚམས་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེས་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྲིད་ལེགས་པར་ཚར་རོ། །ད་ནི་གྲུབ་འབྲས་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བྱང་སྡོམ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས། 191

སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོ་ག་དང་། བྱང་སྡོམ་གྱི་ཚོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་དང་མཆོད་པ་བཤམས། མཎྜལ་ཕུལ་ཏེ། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སློབ་དཔོན་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། ཇི་ལྟར་སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། ཅེས་ལན་གསུམ་རྗེས་ཟློས་བྱ། དེ་ནས་དགོངས་གསོལ་གོང་བཞིན་ལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། རྐང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཞི་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་པའི་རྗེས་ཟློས་ལན་གསུམ་བྱ། སྐྱབས་འགྲོ་རེ་རེ་བཞིན་དགོངས་གསོལ་རེ་བྱེད་པ་དེ་རྒྱས་པའི་ལུགས་ཡིན། བསྡུ་ན་འདི་ཙམ་གྱིས་ཆོག །བར་འདིར་བཟང་སྤྱོད་ནས་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག 192

ཤེར་ཕྱིན། ཀ་ཕྱི། འམ་སྣྲ།

༄༅། །བདུན་པ་ཚར་གསུམ་བྱ་སྟེ་ཚོགས་བསགས་པའོ། །དངོས་གཞིའི་ཚོ་ག་ནི་དགོངས་གསོལ་གོང་དང་འདྲ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས། སྐྱེ་བ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་གཞན་དང་གཞན་དག་ཏུ་སྦྱིན་པའི་རང་བཞིན་དང་།
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། སྒོམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བདག་གིས་བགྱིས་པ་དང་། བགྱིད་དུ་སྩལ་བ་དང་། བགྱིས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེས། ཇི་ལྟར་སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་
དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས། ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱི་སྟེ། སེམས་ཅན་མ་བསྒྲལ་བ་རྣམས་བསྒྲལ་བར་བགྱིའོ། །མ་གྲོལ་
བ་རྣམས་དགྲོལ་བར་བགྱིའོ། །དབུགས་མ་ཕྱུང་བ་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་བར་བགྱིའོ། །ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་རྗེས་ཟློས་བྱར་གཞུག །སྨོན་
སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ལས་ཅི་རིགས་པའམ་རྒྱས་བསྡུས་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་བཤད། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ཆོས་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་དང་། སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལ་སོགས་པའི་

ག་ བཀའ་གདམས་སྨོན། ག།

མདོ་ནས་བསླབ་བྱ་དང་ཕན་ཡོན་དུ་མ་འབྱུང་བ་རྣམས་རྒྱས་པར་མདོ་སྡེ་དེ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བརྗོད། དེ་ནས་སྨོན་ལམ་ཇི་ལྟར་འོས་པ་གདབ་ཅིང་། བསྔོ་ན། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །ཞེས་སོགས་བརྗོད། སླར་ཡང་དཀོན་མཆོག་མཆོད། སློབ་དཔོན་ལ་ཡོན་དབུལ། འདི་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་གར་གྲགས་པ་སྨོན་སེམས་ཀྱི་ཆོ་ག་སྟེ། འདི་ལ་སྟོད་བཏག་པ་དང་། སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་གང་ཡང་མི་དགོས་པས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིན་དུ་རུང་ངོ་། །འདི་ནི་བྱམས་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་ལོགས་པ་ཞིག་འཕགས་ཡུལ་ན་ཡོད་པར་གྲགས་ལ། དེ་ནི་དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་ནང་གི་འདི་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ཅེས་བྱ་བའི་མདོ་ལོགས་པ་ཞིག་ལས་བསྡུས་པ་སྟེ། དེའི་དགོངས་དོན་ཕྱོགས་འདིར་ཡོད་པ། དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤས་མཛད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་ན་གསལ་བར་བཞུགས་པ་བཞིན་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱང་སྡོམ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་ནི། རབ་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་གཞི་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཡིན་པས་མདོ་སྡེ་མང་དུ་ཐོས་པར་བྱ། ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའམ། བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལྟ་བུ་ཉན་ནའང་། ཐེག་ཆེན་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་འདུས་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་

༄༅། །ནམ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་བཀླགས་ལུང་ཙམ་མ་མཐའ་ཡང་ངེས་པར་ཐོབ་པར་བྱའོ། །སྔར་བསྟན་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཞིབ་པར་བསྐྱངས་པས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྙིང་པོ་ཐོས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། རྫོགས་བྱེད་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་གཅིག་མ་ཐོས་པའི་ཐབས་མེད། དེ་ནས་བྱང་སྡོམ་བླང་བ་དངོས་ནི། རྟེན་གསུམ་གྱི་དྲུང་དུ་མཆོད་པ་བཤམས། སློབ་དཔོན་ལ་ལན་གསུམ་དུ་ཕྱག་བྱས་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཁྱོད་ལས་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པ་ལེན་པར་འཚལ་གྱི། དེ་ལ་གནོད་པ་མ་མཆིས་ན། བདག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སླད་དུ་ཙུང་ཟད་ཅིག་གསན་ཅིང་སྩལ་བའི་རིགས་སོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་གདབ་དགོས་ཏེ། ཚིག་དེ་བློ་ལ་ཡོད་ན་སློབ་མ་ཉིད་ཀྱིས་གསོལ་བ་གདབ། དེ་མིན་སློབ་དཔོན་ནམ་གྲོགས་ཀྱི་རྗེས་ཟློས་བྱའོ། །དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག །ཁྱོད་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་མ་བསྒྲལ་བ་རྣམས་བསྒྲལ་བ་དང་། མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བ་དང་། དབུགས་མ་ཕྱུང་བ་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད་དམ། སློབ་མས་ཀྱང་འདོད་ལགས། ཞེས་བརྗོད། སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པ་དང་། ཡི་དམ་བརྟན་པར་བྱའོ། །

195

ཀ་ བཀའ་གདམས་སྐོར། ཀ

ཞེས་དང་། གཞན་དང་འཁྲུན་པའི་ཚེད་དུ་མ་ཡིན་ནམ། མ་ལགས། གཞན་གྱི་ནན་གྱིས་ལེན་དུ་བཙུག་པ་མ་ཡིན་ནམ། མ་ལགས། ཞེས་དྲི་བ་དང་ལན་བྱ། དེ་ནས་མཆོད་ཡོན་ཟལ་ཆེར་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱིས་
མཆོད་པ་རྣམས་ཕུལ། མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྡན་པ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་འོས་པས་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་ཀྱང་འབུལ། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ལ་གུས་པ་དང་བཅས་པས་བསྐུལ་མའི་གསོལ་གདབ་ནི་འདི་སྐད་ཅེས། སློབ་
དཔོན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བདག་ལ་མྱུར་དུ་སྩལ་དུ་གསོལ། ལན་གསུམ། སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས། མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བའམ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཡིན་ནམ། དེས་ཀྱང་ཡིན་ལགས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་ལམ་བཏབ་བམ། བཏབ་ལགས། དེ་ནས་དངོས་གཞི་ནི་སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བསླབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་དག་ཅི་བདག་ལས་ལེན་པར་འདོད་དམ། དེ་ལྟར་ལེན་པར་འཚལ་ལོ། །དེ་ནས་ཚིག་དངོས་གཞི་ནི་སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས།
ཚེ་དང་ལྡན་པའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད། བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལས་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ 196

༄༅། །སུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། མ་བྱོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ན་ད་ལྟར་
བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞི་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའི་བསླབ་པའི་གཞི་གང་དག་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གང་དག་ལ། འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསླབས་པར་གྱུར་པ་དང་། མ་བྱོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་སློབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱོགས་བཅུ་དག་ན་ད་ལྟར་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ད་ལྟར་སློབ་བཞིན་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་དེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ང་ལས་ནོད་དམ། ཞེས་དྲིས་པ་ལ། སློབ་མས་རབ་ཏུ་ལེན་ལགས་སོ། །དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ལ་མཁྱེན་པར་གསོལ་བ་ནི། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བས། བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་

བླང་བར་བྱ་བ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་མནོས་ལགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་འདིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་
བགྱི་བ་དཔང་པོར་གྱུར་པས། འཕགས་པའི་མཆོག་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐས་གཏུགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ཐུགས་མངའ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁྱེན་པར་གསོལ་ལོ། །
ཞེས་ལན་གསུམ་མོ། །འདི་སློབ་དཔོན་ལངས་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུར་མེ་ཏོག་གཏོར་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་འདོན་པར་སྣང་ངོ་། །དེ་ནས་སློབ་མས་དཀོན་མཆོག་དང་། སློབ་དཔོན་ལ་ཕྱག་གསུམ་བྱས་ཏེ་ཡང་འདུག་པ་ལ་འདི་སྐད་
ཅེས་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་བླངས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བུ་དང་སྤུན་ཟླའི་དགོངས་པ་མཛད་དེ། རྟག་ཏུ་སྲུང་ཞིང་སྐྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་བླངས་པ་འདི། དད་པ་མེད་པའི་མི་རྣམས་ལ་མི་སྨྲ་ཞིང་གསང་བ་གལ་ཆེ། དེང་ཕྱིན་ཆད་ལས་ཕམ་པ་བཞིའམ་བརྒྱད། ཉེས་
བྱས་བཞི་བཅུ་ཞེ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་རྟག་ཏུ་སྤང་བར་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བའི་ཐབས་དང་། ལྟུང་བ་ཡང་ལྕིའི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་དག་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་ཡང་མཁས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བརྗོད། རྒྱས་པ་

༄༅། །ལ་སྒྲོན་བསླབ་བྱ་རགས་རིམ་ཙམ་སྐབས་འདིར་བརྗོད་ནའང་ལེགས་སོ། །སྤྱིར་བྱང་སྡོམ་ལེན་པའི་ལུགས་འདི་ལ། བསླབ་བྱ་རྣམས་སྔོན་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་སྡོམ་པ་ཕྱིས་ལེན་པ་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་མ་
བརྗོད་ཀྱང་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་ཉམས་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་རྗེས་ཡོན་ཕུལ། དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོའོ། །དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་ཆོ་ག་ལེགས་པར་སོང་། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པའམ། སྐྱེས་བུ་
གསུམ་གྱི་ཁྲིད་བསྐྱངས་པའི་གྲུབ་འབྲས་སེམས་བསྐྱེད་ལག་ལེན་དང་བཅས་པ་ཚར་བ་ལགས། ཆོས་འདོད་པ་གང་ཞིག་མདོ་ལུགས་ཁོ་ན་ལ་མོས་ན། མདོའི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་འདིར་འདུས་ཤིང་། དེང་སང་གི་མདོ་
ལུགས་པ་གཞན་ལ་མེད་པའི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་བཀའ་བབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས། ཆོས་འདི་ཉིད་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་ལ། སྔགས་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལ་མ་ཞུགས་ན། གསང་སྔགས་ལོག་པར་འགྲོ་
ཉེན་ཡོད་པས། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀུན་གྱི་བཞེད་གཞུང་འདི་ལ་ལེགས་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཐུགས་རྗེའི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་བ་བཙོམ་ལྡན་འདས། །རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་རྒྱལ་སྲས་མི་ཕམ་མགོན། །
ཆོས་ཀུན་བདག་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཞབས། །ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་རྒྱལ་སྲས་དབྱིག་གཉེན་ལ། །ཕྱག་འཚལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཆོག་སྡེ་ལ་སོགས་གསེར་གླིང་རྒྱལ་པོའི་བར། །རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་

བརྒྱུད་བླ་མ་མཆོག་རྣམས་དང་། །རྒྱལ་སྲས་འཇམ་དཔལ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་སོགས། །ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་བརྒྱུད་པ་མཆོག་རྣམས་དང་། །གསང་བདག་རྣལ་འབྱོར་མ་དཔལ་ཧེ་ལླི་སོགས། །ཉམས་ལེན་བྱིན་རླབས་བརྒྱུད་པ་
མཆོག་རྣམས་ལ། །གུས་པས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཡིད་བཞིན་ནོར་འདྲའི་ཐུགས་མངའ་ཨ་ཏི་ཤ། །རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་འབྲོམ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། །མཁྱེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་རྒྱས་པོ་ཏོ་བ། །གཞུང་
ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སོན་ཤ་ར་བ། །ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་མཛད་གཏུམ་སྟོན་བློ་གྲོས་གྲགས། །བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་སྲོག་ཤིང་རྗེ་སྟོན་པ། །ཤེས་རབ་གྲགས། མཆན། ཡེ་ཤེས་གཟི་འོད་འབར་བའི་དཔལ་ལྡན་ བདུད་རྩི་གྲགས།
གྲོ༔ །བསླབ་གསུམ་རྣམ་དག་སྐྱོ་སྟོན་སེང་གེ་སྐྱབས། །ཆེ་དགུའི་གཙུག་རྒྱན་འཆིམས་ཆེན་ནམ་མཁའ་གྲགས། །ནུས་མཐུའི་མངའ་བདག་སློབ་ལམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞབས། །འགྲོ་དོན་དཔག་མེད་ཟེ་ཙུ་གྲགས་ བརྩོན་འགྲུས་
གྲགས། པའི་མཚན། །ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སོན་བློ་བཟང་མཆིམས། །རྣམ་དག་ཐུགས་མངའ་གྲོ་སྟོན་ཀུན་རྒྱལ་བ། །གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་སྤུང་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །བློ་མཆོག་དམ་པ་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ་དང་། །ཟབ་
དོན་སྤྲོལ་འཛིན་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ཞབས། །ཐུགས་ཀྱི་སྲས་གྱུར་གནས་བརྟན་བསོད་ནམས་གྲགས། །བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ལྡན་ཀུན་དགའ་མཆོག་གྲུབ་ཞབས། །འཇམ་མགོན་གྲུབ་པའི་དབང་པོ་གྲོལ་མཆོག་རྗེ། །སྐྱེ་མེད་

༄༅། །དོན་གཟིགས་ལྕང་རིག་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས། །དེ་ལྟར་རྩ་བརྒྱུད་བླ་མ་ཐམས་ཅད་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། །ཡང་ན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡེ་ཤེས་འབར་བའི་སྤྱན་མངའ་བ། །བླ་མ་དམ་པས་བྱིན་རླབས་བྱ་ཡུལ་བ། །གནས་ལུགས་མངོན་གྱུར་གཙང་པ་རིན་པོ་ཆེ། །གདམས་ངག་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སོན་ཐུས་སླན་པ། །དེ་རྗེས་དཔལ་མངའ་གྲོ་ནས་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ་ཀྱི་བར་གོང་བཞིན། དེ་ནས། ཡོན་ཏན་མཆོག་གྱུར་མཁན་ཆེན་ཀུན་རྒྱལ་བ། །མཁྱེན་རབ་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན་དང་། །བརྩོན་པས་རྩེ་གཅིག་སྒྲུབ་མཛད་ལྷ་ཚུང་བ། །བྱམས་པའི་མཚན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་ལ༔ ༔གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། །གཞན་ཡང་སྔེ་ཐུར་བ་ནས་བརྒྱུད་པ་སོགས་བརྒྱུད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བཞུགས་པས་ཇི་ལྟར་སྦྱར་ཀྱང་ཚོག་ལ་གཞུང་གདམས་ངག་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་ཆང་གོང་དུ་བཤད་པ་ཉིད་གཙོ་བོར་བྱའོ། །དེ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དད་པ་རྣམ་དག་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་ལམ། །ངེས་འབྱུང་རྣམ་དག་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ། །ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ། །རྣམ་དག་ལམ་གསུམ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །མི་རྟག་འཆི་བ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན། །ཇི་ལྟར་འབད་ཀྱང་ཚེ་འདིའི་ཁ་འཛིན་ཅན། །རང་བློ་ཆོས་སུ་འགྲོ་སྐབས་མི་འདུག་པས། །ཆོས་བརྒྱུད་འཆིང་བ་གྲོལ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ལས་འབྲས་

བསླུ་མེད་ཡིད་ཆེས་མ་སྐྱེས་ན། །ཆོས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་བཟང་བརྫུའི་ངང་དུ་འཆོར། །སྒྲུབ་པ་ལྷུར་ལེན་སྐད་ཀྱང་གཞན་ངོར་ཐལ། །ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན༔ ༔སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་ཡང་ཐེག་པ་དམན་པར་གོལ། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཁུར་ཁྱེར་ནས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་འབྱོངས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །སྤྲོས་ཀུན་རང་གྲོལ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ན། །ཆོས་ཀུན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མི་ཤེས་ཤིང་། །མཚན་འཛིན་དབང་སོང་རང་སེམས་མི་གྲོལ་བས། །གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ། །བདག་གིས་ཆོས་སྐོར་འདིར་གདོགས་པ་ལ། ལམ་སྒྲོན་རྩ་འགྲེལ། བདེན་གཉིས་རྩ་འགྲེལ། དབུ་མའི་མན་ངག་རྩ་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ། ཐུས་སྣང་བའི་ཁྲིད་ཡིག །ལུམ་པ་བའི་ལམ་རིམ། པོ་ཏོ་བའི་དཔེ་ཆོས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་མཁས་མཆོག་བྱམས་པ་ལྷུན་གྲུབ་ལས་ཐོས། པོ་ཏོ་བའི་བེ་འུ་བུམ་རྩ་འགྲེལ་དང་། སྣར་ཐང་པའི་ལམ་མཆོག་རྩ་འགྲེལ། འཆིམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ཁྲིད་ཡིག་གི་ལུང་རྣམས་དང་། བསྟན་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཚུལ་རྒྱས་པ་གསུང་ངག་ནས་ཉམས་ཁྲིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མཁན་ཆེན་ལུང་རིག་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཐོས་སོ། །ཐོར་བུ་དམ་པ་གཞན་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་ཐོས་མོད་ཀྱི། ཆོས་སྐོར་འདི་ལ་བརྒྱུད་པའི་གཙོ་བོ་གོང་དུ་སྨོས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀུན་གྱི་དགོངས་པ་འདི། །མདོ་ཙམ་བྲིས་

༄༅། །ལས་བསོད་ནམས་གང་ཡོད་དེས། །མ་ལུས་ལུས་པ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་མྱུར་ཐོབ་ཤོག །བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་མན་ངག་གི་ཁྲིད་ཡིག་བདུད་རྩིའི་ཉིང་ཁུ་ཞེས་བྱ་བ། རྒྱལ་ཁམས་པ་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་ངེས་པར་བརྗོད་པའོ། །འདི་ནི་སློམ་ཚུལ་དམིགས་པའི་ཁྲིད་ཡིག་ཡིན་ལ་གོ་དོན་བློ་ལ་འགོད་པའི་བཤད་པ་ནི། དམ་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་ལས་བཙལ་བར་བྱའོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །བརྒྱུད་འདེབས་ཁ་སྐོང་ནི། ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོའི་རྗེས་སུ། མདོ་རྒྱུད་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་སྒྲོལ་བའི་མགོན། །རྒྱལ་ཚབ་དབང་ཐོབ་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོའི་སྡེ། །འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་བློ་གྲོས་རྣམ་པར་རྒྱལ། །བསླབ་གསུམ་རྣམ་དག་ངག་དབང་ཕྲིན་ལས་ཞབས། །ངེས་ལེགས་ལམ་གྱི་ས་མཁན་ཀུན་བཟང་དབང་། །མཆོག་གི་རིག་འཛིན་ཆེ་དབང་ནོར་བུའི་དཔལ། །སྨྲིན་རས་གཟིགས་དབང་ཀུན་མཁྱེན་འབྲུག་པ་རྗེ། །འགྲོ་ཀུན་དགའ་མཛད་དགེ་ལེགས་དཔལ་འབར་བ། །ཀུན་ལ་ཕན་བདེའི་དགའ་སྟེར་ལྷུན་གྲུབ་མཚན། །ལམ་རིམ་མཐར་ཕྱིན་བཀའ་བརྒྱུད་བསྟན་འཛིན་ཞབས། །འབྲེལ་ཚད་དོན་ལྡན་ཀརྨ་ལྷག་མཐོང་རྗེ། །བྱང་སེམས་མངའ་བདག་གཞན་ཕན་འོད་ཟེར་མཆོག །ཐར་པའི་ལམ་སྟོན་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་སྟེ། །དེ་ལྟར་སོགས་སྙེལ་ལོ། །འདི་འང་གྱུ་ཧས་སོ།། །།